

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmisi nedeje in praznike, ter velja po pošli prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Someščanje!

Prihodnji teden se imajo vršiti vsakoletne dopolnilne volitve v občinski svet ljubljanski. Izvrševalni odbor narodnonapredne stranke se usoja na podlagi soglasnega sklepa zaupnikov priporočati Vam v izvolitev vse dosedanje občinske svetnike, katerim letos poteče mandat. — Akoravno nasprotni stranki dosedaj za to volitev ne kažete posebnega zanimanja, vendar poizkus kakega zavratnega presenečenja ni izključen. Vrh tega pa je vzpričo strupenim napadom na narodni in svobodomiselnosti občinski svet ter na njegovo vestno in uspešno gospodarstvo gotovo na mestu primerna manifestacija složnih narodno naprednih volilcev. Zato vsi na volišče, vsi Vi, ki Vam je na srečo slovenski in napredni značaj naše bele Ljubljane, ki gorite za njeno srečo in sijajno bodočnost! Združite svoje glasove s polnim zaupanjem na sledeča imena:

V III. volilnem razredu

ki voli v ponedeljek, dne 25. aprila t. l.:

Josip Kozak
hišni posestnik in mesar;

Fran Mally
posestnik in tovarnar.

V II. volilnem razredu

ki voli v sredo, dne 27. aprila t. l.:

Ivan Hribar

deželni poslanec, ravnatelj banke „Slavije“ in hišni posestnik;

Dr. Josip Kušar

odvetnik;

Dr. Danilo Majaron

odvetnik;

Ivan Subic

ravnatelj c. kr. obrtnoumetne šole;

Dr. Ivan Tavčar

odvetnik, dež. odbornik, državni in deželni poslanec in posestnik.

V I. volilnem razredu

ki voli v petek, dne 29. aprila t. l.:

Josip Lenče
posestnik in veletržec;

Ilija Predović
posestnik, gostilničar in veletržec;

Ubaldo pl. Trnkóczy

lekarnar in posestnik;

Dr. Karel Triller

odvetnik.

V Ljubljani, dne 20. aprila 1904.

Izvrševalni odbor narodnonapredne stranke.

Anton Bonaventura, „po previdnosti božji“ umni gospodar in trgovec.

Zavezanih oči jadra nevzdržno škof Anton Bonaventura v gotovi gmotni propad. Mi smo se že pošteno trudili, da bi mu odprli oči, da bi videl propad, ki preteče in grozeče zija pred njim in v katerega prav gotovo telebne, ako začasa ne okrene svojih korakov nazaj na pravo pot.

No, sprevideli smo, da je pri njem vsak svarilni glas zaman, ker mož ni samo slep in gluha, marveč mu je oči vidno že celo otemnel razum, da ni več pristopen nobenim pametnim in resnim razlogom. Caecum facient dii, quem perdere volunt! Naj torej nastopi polom z vso svojo elementarno silo, bo imel škof vsaj to zadoščenje, da je vkljub vsem svarilom in nasvetom vztrajal v svoji trdovratnosti in vse sam zakrivil, da bo ob polomu moral sebi samemu klicati: „Mea maxima culpa.“ Nam je to prav! Čim preje se škof zvrne v jamo, katero si je sam izkopal, tembolje bo za nas. In če smo opetovano dvignili svarilen svoj glas, da bi spravili nepremišljenega škofa z opolzke ceste, ki vodi v gmotni pogin, storili nismo tega morda iz ljubezni in nagnenja k škofu Antonu Bonaventuri, marveč ker so se nam smilile one nedolžne žrtve, ki že sedaj trpe pod brezumnim škofovim gospodarstvom in ki bodo še tudi v bodoče najbridkeje občutile one udarce, katere jim je zadala nespametna in pogubonosna škofova gospodarska politika.

Da je leta temeljito zavožena, si sedaj niti sam škof Anton Bonaventura ne upa več trditi. Naša zadnja izvajanja so mu, kakor se zdi, vzela vso sopo, ker je uvidel, da smo mi v njegovem gospodarskem položaju veliko boljše poučeni, kakor on sam. Izključeno pa tudi ni, da se mu je jelo morda v glavi svitati in da je jel uvidevati, da so ga ljudje, ki vodijo zanj gospodarstvo, grdo osleparili in izvabili na napačno pota. Vse kaže na to!

Dosedaj je škofov oskrbnik na vsa naša škandalozna razkritja previdno

molčal v svesti si, da so vsa do pičice resnična, in prav takisto previdno se je ogibal, da bi na naša izvajanja reagiral, dobro vedoč, da bi s tem spravil le samega sebe še globlje v blato. Ta nerazumljiv molk na naše dolžitve, ki so bile take, da bi moral nanje reagirati vsak, ki ima le še količkaj poštenja in časti v sebi, je jel presedati celo škofu samemu, da se je vsedel k pisalni svoji mizi in napisal s svojo roko v „Slovenca“ dolgovezen članek v svojo obrambo po informacijah seveda, ki jih mu je dal oskrbnik Dicenta.

Ta njegov zagovor smo mi nato vzeli pod svoj kritični nož in škofu nepobitno dokazali, da so njegove trditve popolnoma neresnične, in mu povedali odkrito v obraz, da je ali krivo poučen, ali pa namenoma laže. Gospod škof je te naše besede mirno utaknil v žep, ne da bi reagiral, iz česar pač moramo sklepati, da sam priznava, da so bile utemeljene, saj so že stari Rimljani pravili, da „qui tacet, consentit.“ Skratka, kaže se, da je Antonu Bonaventuri padel del one mreže v oči, ki mu zastira pogled, da ne vidi, kako neovržno drži navzdol in vedno navzdol, in da je jel uvidevati, da je on neumen kalin, ki se je vzel na spretno nastavljen limanice, in da mu bo treba v kratkem drago plačati to svojo neprevidnost in nepremišljenost z lastno svojo kožo.

In škofov oskrbnik je jel čutiti, da se mu že nevarno majó tla pod nogami in da se mu že pripravlja sličen neslaven odhod iz škofove graščine, kakor svoje dni iz Brežic. Zato je dal po svojem agentu spisati dolg članek, v katerem se do nebes povzdigujejo njegove naravnost kolosalne zmožnosti in njegova občudovanja vredna podjetnost, in ga priobčiti, da bi bilo manj sumljivo, v — „nepristranski“ „Domovini.“

Ko smo čitali v „Domovini“ ta članek, smo se čudili, na drugi strani pa se zopet — nismo čudili.

Čudili smo se, da si upa „Domovina“ braniti notorično škandalozno gospodarstvo škofovega oskrbnikstva na gram onim lesnim trgovcem, ki so z malimi izjemami njeni naročniki in ki svoje dni, ko je njen lastnik Drago-

tin Hribar kandidiral v V. kuriji, šli z navdušenjem in s požrtvovalnostjo v boj za tega kandidata. Nehvaležnost je pač plačilo sveta!

Čudili pa se na drugi strani zopet nismo, ker je nam znano, da je „Domovina“ v zadnjem času postala filijalka škofovega „Slovenca“, odkar je postal njen urednik obenem tudi dopisnik školovega lista, ki priobčuje v „Slovenca“ napade na celjske prvake, v „Domovini“ pa potem nazivlja dotičnega „Slovenčevega“ poročevalca „lažnika in obrekovalca.“

Sicer je nam vse eno, ako brani „Domovina“ škofa in njegovega oskrbnika, dasi si jih ne upata zagovarjati niti klerikalna lista „Slov. Gospodar“ in „Naš dom“, katera dobro veda, da tako škandaloznega gospodarstva, kakor je pri škofovi graščini, ne more braniti nobeden pošten človek; ako ga vkljub temu hvali „Domovina“, je to stvar posebnega njenega ukusa.

Na izvajanja v „Domovini“ se v podrobnosti ne bomo spuščali, ker smo pretežni večini v dotičnem članku navedenih trditve že opetovano docela izpodbili tla, da bi se reklo vodo v Savo nositi, ako bi se hoteli znova baviti z njimi.

Konstatujemo samo, da je grda laž, da bi se sprva ponudil graščinski les v nakup domačim lesnim trgovcem, res pa je, da so leti prosili oskrbnika, da bi jim še nadalje prodajal les, in so mu ponujali zanj neprimerno visoke cene. Dicenta pa je te ponudbe odklonil in sklenil z židovsko — in ne italijansko — trdko Feltrineli kupno pogodbo, ki je napravljena pač tako, da crpa iz nje dobiček žid, škof pa izgubo. Le poglejmo! Domačini so preje plačevali škofu in so tudi pozneje še obljubili za m³ lesa 9, oziroma 8 kron za drevesa stoječa še v gozdu. Feltrineli pa plačuje za m³ lepega lesa na žagi 9 K in mora škofovo oskrbnikstvo dotični les v gozdu posekati, spraviti in splaviti na žago, kar stane, kakor bo nam vsak, ki razmere pozna, pritrtil, povprečno 5 do 6 kron za m³.

Škof je torej preje dobil za to količino lesa 8 do 9 kron, sedaj pa po odbitku pravkar navedenih stroškov

LISTEK.

Sveti Juri.

Bajka. — Sorin.

Zlata večerna zarja je venčala s škrlatnim vencem sive vrhove daljnih gora. Završali so vrhovi smrek v tistem gaju, in gozdovi so zašumeli svoj večerni spev. Nad tiho pokrajino pa je legel svečan mir. Le lahni zefir je zagibal semtertja staro jablano sredi polja, da je zašumelo v tistem polju. Rosne travice pa so se sklonile, kot bi sanjale — — —

Na samotnem gričku je zapel zvon. Milotožno je plaval mrtvaški glas njegov čez spečo naravo, kot bi ji pel zadnjikrat v bridko slovo. In ljudje v dolini so molili, spominjajoč se prošlega dneva in vseh težav, ki so jih že prestali kdaj. Na večer, v tem tajinstvenem času, se zbuja vse, tudi to, kar je že leglo v gomilo preteklosti, v pozabljenja tibi kraj. In ob teh milih glasovih se je še vsak natančneje spominjal onih bridkih ur, ko je mislil, da bi bilo boljše, da mu takole lepo zazvone zadnjikrat — — —

A na gorici je zvonilo, zvonilo. Ljudje so odmolili in molčali. Iz nizkih, umazanih dimnikov se je nehalo kaditi in semtertja so se že užigale lučice, ki so bajno prodirale skozi majhno okence v sivi, molčeči mrak. A na gorici je še vedno zvonilo. In zdajpazdaj se je kdo doli v vasi domislil, kdo bi umrl. In začeli so šteti one, ki so bili najbližji. Toda glasovi niso bili podobni onim otožnim, mrtvaškim. In vsakemu je postalo nekako milo-otožno na srečo . . .

Tisti čas pa je sedel šentjurski cerkovnik na klopi pod zvonikom in zvonil. Pobožno je vzel kučmo z glave in jo dal poleg sebe. In prijel je spet za vrh, katero je že toliko sto in stokrat vlekel. Danes pa je hotel moliti za duše, ki so se že ločile od tod in šle počivati na boljši svet. Izmolil je par očenašev, a naprej ni šlo. Mimo njega so začele prihajati čudne podobe, katerih se je bal in se tresel pred njimi kot otrok pred črno nočjo. Bili so spomini.

On pa je sanjal in sanjal . . . Zdelo se mu je, da stoji v cvetočem vrtu. Okrog njega vse cvete in duh vijolic napaja zrak . . . Tajinstveni mrak odeva vso vas in vse miruje. Le tam v grmu

še ubira slavec ubrane melodije mili družini.

Zdaj zaškripljejo vrata na vrtu. Po belem pesku pribiti postava, obsviltjena od mesečine. On se zgane . . . A predno se zave, kaj je, že stoji pred njim Marica. „Ti si tukaj, Filip? Oh, zakaj si tako žalosten, saj ne odideš za vedno.“ „Prosim te, pusti me, Marica!“ odgovori on šepetaje.

A ona mu dene vitko roko okrog vratu in pritisne obraz k njegovemu. Neka sladkost ga spreleti po vsem životu. On jo prime in pritisne k sebi strastno, kot še nikdar . . .

Tam v grmu pa so zapeli slavec najlepše in mesec se je zasvetil izza črnih oblakov kot zlato.

Zdaj se odpro drugič vrata. V vrt pa stopi njen oče, prime njo in jo kruto odtrga od njega. Kot bi ga ranil z mečem, odskoči on in se postavi med očeta in hčer; a zdaj ga zaboli glava in omahne . . .

Čez kratko se zbudi . . . Glava in pesek, na katerem je ležal, je krvav. Na vzhodu se žari in lahna jutranja sapa mu hladi vroče čelo. Pred hišo že stoji gospodar, da mu izplača zaslužek.

Počasi in slovesno mu govori: „Od danes, ko je sveti Juri, zaprte so ti moje duri!“ . . .

On vzame denar in gre brez slovesa. Nikdo se ni prikazal, ko je odhajal. Le ob vrtu so se priklanjale njene rože in zdelo se mu je, da se bleste na njih zlate solze in kapljajo na mater zemljo. Samo te so tožile za njim in še nekdo . . .

Tam gori v podstrešni sobici je sedela ona. Nihče je ni videl, samo on, ko se je prikazala in mu mahala z z rdečim robeem v slovo . . .

On pa je romal, romal po svetu . . . Trnje je obdajalo, kamor je stopil in krvavel je ves. Dolgo časa je hodil brez ciljev po neznanih puščavah. In dospel je zopet v kraj, od koder je šel pred nekaj leti. Neznani je bil njegov obraz in nihče ga ni več poznal razen nje. Prišel je nenadoma kot sveti Juri in prišel je tudi z njim. Kakor svetnik z zelenim plaščem, bil je tudi on poln zelenja in mladik, poln novih nad. In romal je z njimi od hiše do hiše ter prišel do starega gospodarja. Bil bi šel zopet v službo, a ni ga hotel, dasiravno ga ni poznal.

Tiste dni je pa zazvonilo šentjurskemu cerkovniku. On ga je šel kropiti in izvedel, da iščejo drugega. Sel se je ponuditi in drugi dan je že on naznanil smrt vaškega očaka.

Ljudje pa so govorili: „Nikdar še niso peli zvonovi tako lepo, kot zdaj, ko zvonijo novi cerkovnik . . .“

In nekdo iz vasi je mislil še drugače, kadar je zvonilo . . .

On pa je zvonil in zvonil, kot bi spremljal v grob svoje nade, svojo mladost . . .

In nekega dne je moral res zazvoniti svoji mladosti. Prinesli so k cerkvi belo rakev . . . Za njo je šlo nebroj ljudi, in mnogi so jokali naglas. A on ni mogel. Bil je ves otopen in držal se je za vrh. Včasih je malo pozvonil in zopet nehal, dokler mu niso vzeli vrvi . . .

Krsto so nesli med grobove . . . Žalne molitve so bujno donele čez nizko ozidje pokopališča. Mrzla sapa mu je pihala v hrbet, da se je ves tresel . . . Zdaj zagrmil prst . . . On se stresel kot bi pal težek kamen nanj . . . Za njim padajo še drugi težki, vedno težji. Zdaj

samo 3 do 4 krole. Ali se more to imenovati primerna cena?

Ker mora škof glasom pogodbe vsako leto izročiti trdki 10.000 m³ lesa, dobi zanj sedaj samo 30. do 40.000 kron, dočim bi drugače dobil brez vsakega risika 80 do 90.000 tisoč.

Škof jima potemtakem pri svojem lesu vsako leto najmanj 40 do 50.000 gotove izgube, kar pač niso mačkine solze. Ali si upa škof ali njegov oskrbnik temu ugovarjati? Gospoda, kar z računi iz leta 1898 in preje in s sedanjimi računi na dan in pokazala se bo resničnost naših trditve! Čemu molčite v tem oziru kakor grob? Pogum velja!

K tem letnim izgubam pa še pride izguba pri zgradbi žage v znesku 106.000 kron.

Po gori navedeni kupni pogodbi se je namreč škof zavezal židu Feltrinelliju postaviti v pogodbi natanko popisano žago za 48.000 kron. Ta pila pa je stala škofa 154.000 kron, kar tvori gotove izgube 106.000 kron. Sedaj pa vzemimo v roke svinčnik in računajmo, kakšno je bilo gmotno stanje gornjegradske graščine koncem prvega leta, ko je škofu poslala „božja previdnost“ za oskrbnika Dicento! Navajamo najprej dohodke: za žago 48.000 kron, za 10.000 m³ lesa po odbitku spravilnih stroškov po 6 K v končnem znesku 3 K skupaj 30.000 kron in razne najemnine v najvišjem znesku po 10.000 kron, kar da skupno svoto 88.000 kron.

Stroški pa so bili približno ti-le: za žago 154.000 kron, za nakup dveh malih žag približno 6000 K, za zakup zemljišč in napravo kolotekov okroglo tudi 6000; plača uradnikom in gozdnim čuvajem v približnem znesku 15.000 K, davki okoli 5000 K, razni stroški približno (Dicenta bo že vedel kateri!) 6000 K in izguba pri lesu v primeri s cenami prejšnjih let 60.000 K, kar tvori skupno svoto 252.000 K, ali ako odštejemo dohodke po 88.000 kron 164.000 K prave izgube! Razume se, da te številke niso natančne, ker nismo imeli pri rokah računov in podatkov, v bistvu pa se kolikor toliko vjemajo z dejanskim stanjem. Ta izguba pa se v naslednjih letih ni pokrila iz enostavnega vzroka, ker zopet ni bilo, dasi so nekateri stroški odpadli, nikakega dobička, marveč nova izguba. To dokazuje že dejstvo, da se je moralo najeti posojilo v znesku 400.000 K, ki obremenjuje budget škofove graščine na leto približno z 20.000 kronami. Škofov finančni položaj je torej naravnost obupen, tem obupnejši, ker sedaj zopet išče posojila 140.000 K in ker v par letih ne bo več mogel škof izpolnjevati pogodbe s trdki Feltrinelli. Izvedeli smo iz najboljše vira, da že Dicenta sam ne ve ne kodi, ne kam, in da je neizogiben polom le vprašanje najbližnjih let. Sploh pa niti oskrbnik sam ne ve, v kako desperatnem stanju se nahajajo gra-

ščinske finance, saj od zadnjih 4 let sploh še ni nobenih računov in se navzlic vsem naporom še do danes ni posrečilo zvariti kakoršnjakoli računski zaključek. Ako nam škof pokaže le senco kakšnega računskega — sveda pravilnega — zaključka, bomo takoj priznali svojo zmoto in zaklicali: Pater, peccavi! Toda tega ne bomo pričakali zlepa.

Ako torej iz navedenih podatkov, crpanih iz zanesljivih virov, napravimo končni zaključek, lahko z vso zanesljivostjo trdimo, da znašajo sedaj po „božji previdnosti“ pasiva škofove graščine v Gornjem gradu, ako vračunimo izgube vsakega leta in posojila po 400.000 in 140.000 kron, najmanj 800.000 kron, kar je naravnost ogromna svota, ako se upošteva, da je dajala prej ta graščina, predno je nastopila Dicenta svojo službo, škofu 40 do 50.000 kron letnih dohodkov. To je kajpak umno in racionalno gospodarstvo!

Sedaj se pa še ozrimo na nekatera izvajanja škofovega uradnika Urbasa v „Domovini.“ Mož pravi, da „ima dejstvo da gre sedaj graščinski les na Francosko in Italijansko, nasledek, da gre mnogo manj lesa po splavih na Hrvaško in Srbsko. Zato so cene za les znatno poskočile in posestniki so prav veseli, da jim graščinski les pri kupčiji po Savi ni več na potu.“ S to svojo trditvijo je dopisnik pokazal vso svojo nevednost, ali pa — zlobnost. Znano je namreč, da cene domačega lesa v zadnjem času niso prav nič poskočile in da škofov les ni nikdar delal domačim lesnim trgovcem konkurence na Hrvaškem, ker so preje ves ta les do zadnje deske dobivali ti trgovci sami v nakup, ker je preje škof domačine podpiral, ne pa proti njim tiral umazane konkurence. Tako je bilo in nič drugače! Sicer je pa ta spekulativna konkurenca, dasi je mnogo škodila domačinom, vendarle povzročila največ škodo škofu samemu, dasi ga podpirajo v tem njegovem podjetju na neverjeten način oblastva sama. Spominjamo samo, da je edino mogoče, da se gozdovi tako devastirajo, zaradi tega, ker se, — pod oblastvenim nadzorstvom ne maramo trditi, — krši gozdni zakon, ker gledajo oblastva oskrbniku čez prste. Gozdni nadkomisar Donner in okr. glavar Suppanchich podpirata baje oskrbnika na vse mogoče načine, iz kakšnih razlogov, nam ni znano. Zakaj se vozi g. Donner vedno le s škofovimi konji, ali ne ve, da s tem izgublja zaupanje v svojo nepristranost pri prebivalstvu, in zakaj zavlakuje g. Suppanchich rešitve pritožb kmetov in lesnih trgovcev proti škofovemu oskrbništvu? To bi ne smelo biti! Upamo, da bosta imenovana gospoda storila svojo dolžnost in postopla proti škofu enako kakor proti kmetom. Sicer pa še o tej zadevi spregovorimo o priliki!

zakriči nekdo za njim: „Marica, moja Marica“ . . .

On pa pade na zemljo, začne težko hropiti in si ruvati lase . . .

In hodil je od tedaj vsak dan po trikrat zvonit in vselej se je spominjal nje. O poletnih večerih pa so govorili ljudje, da hodi na staro pokopališče duh, ki se plazi okrog zidov in tuli kot volk . . .

On pa sanja še dalje . . .

Zdi se mu, da je sveti Juri. On odhaja od hiše z žalostjo v srcu. Zdajci se oglase za njim strelji, se ozre in strmeče oko mu zastane: Vsa hiša je v zelenju, pred njo stoji zlata kočija in v nji pa kot bajna kraljična — Marica. Okrog cveto rožice in puči pojo najlepše melodije. Na gori zapoje zvonovi tako nebeško lepo in vabijo k poroki. Marica ga vabi nazaj, oče ga vabi, mati, vsi, a on pada v brezkončno temo . . .

Drugo jutro pri svetem Jurju ni ni zvonilo. Ljudem se je čudno zdelo in pravili so: „Sveti Juri je umrl, več se ne oglasi, še celo na svoj godovni dan“.

Kmalu pa je prišla v dolino čudna vest, da so našli šentjurskega cerkovnika pod zvonikom, naslonjenega na zid, z vrvmi v rokah in mrzlega, mrtvega . . .

Izza temnih dni.

(Sličice iz življenja raznih papežev)

(Dalje.)

Na sklep lyonskega koncila je cesar Friderik II. odgovoril z oklicem na vse evropske vladarje. Ta oklic je znamenit dokument. Cesar je v njem pisal med drugim: „Tisti, ki se danes imenujejo duhovniki, zatirajo sinove onih očetov, od katerih miloščine so se namastili; oni sami, sinovi naših podanikov, pozablajo, kaj so njih očetje, in ne spoštujejo ne cesarja ne kralja, čim zadobe duhovsko oblast. Predrznost Inocencija izpričuje to. Skliceal je, kakor pravi, generalni koncil in se je predrznil me odstaviti, ne da bi me bil pravilno povabil in brez vsakega dokaza za mojo krivdo. S tem je neizmerno razžalil vse kralje. Kaj imate vsi kralji od predrznosti tega cerkvenega kneza pričakovati, če se upa odstaviti mene, nad katerim nima v posvetnih rečeh nobene sodne oblasti, mene, ki sem po slovesni volitvi knezov in s pritrjenjem cele, takrat še pravilne cerkve bil kronan s cesarsko krono. A jaz nisem niti prvi, niti zadnji, katerega izkuša zloraba duhovske oblasti pahnuti s prestola. In vi ste sokrivi, če slušate one licemerce, katerih žeje po gospodarstvu bi ne

Vojna na Daljnem Vztoku.

Boj pred Port Arturjem in Niučvangom?

Iz Tokija dohaja preko Berolina vest, da so Japonci v nekem zalivu severno od Daljnega izkrcali 2000 mož s topovi. Izkrean je se je baje izvršilo pod zaščito petih japonskih vojnih ladij.

Amerikanski listi pa poročajo, kakor se »Daily Telegraph« brzojavlja iz New Yorka, da divja pred Port Arturjem ljut boj. Japonci so baje napadli Port Artur z morja in s kopnega. »Standart« v Londonu pa javlja, da so Japonci že bombardirali Niučvang in po ljutem boju tamkaj izkrcali svojo armado, ki se bo najbrže poskusila združiti z onim vojem, ki se je pred tremi dnevi izkrcal ob izlivu reke Jalu.

Vse te vesti so že na sebi neverjetne ne glede na to, da dohajajo iz Londona in Amerike, kjer se nahajajo največje kovačnice laži. Iz dosedanjih skušenj se je že vsakdo lahko prepričal, da so vesti, dohajajoče iz imenovanih virov, zelo nezanesljive, in ne bomo se motili, ako trdimo, da so tudi to pot popolnoma izmišljene, nastale v bujni domišljiji kaknega anglo-saškega korespondenta, ki poroča o namišljenih neuspelih ruske vojske, ker o dejanskih ne more.

Sicer pa se v tem oziru brzojavlja iz Londona: Amerikanski listi pričbujejo vesti splošnega značaja o bitvah na reki Jalu in o boju pred Port Arturjem na morju in na kopnem. Vse te vesti niso potrjene. Takisto tudi ni potrjeno poročilo »Daily Telegrapha« iz Tokija, da je Port Artur blokiran in da se bo trdnjava že v najkrajšem času morala udati. Paš pa se v Tokiju vsak trenotek pričakuje vest o bitvi ob reki Jalu, kjer so se prvi sovražni voji baje že sprijeli.

Na reki Jalu.

Iz Petrograda se poroča, da se je general Kuropatkin že odločil, da takoj prične prodirati proti japonskim pozicijam v severni Koreji in ob reki Tumen. Prvi voj, ki se pošlje proti sovražniku, je močna pehotna brigada, katero bo podpiral številni konjeniški oddelek. »Central News« v Londonu poroča, da se je pri Vidžu ob reki Jalu unela huda bitka, v katero izidu se pa še nihesar ne ve.

Namestnik Aleksejev proti Kitajski.

Namestnik Aleksejev je sporočil kitajski vladi, kakor »Daily Chronicle« poroča, da zahteva, da mora Kitajska v teku treh tednov umakniti svoje vojaške posadke iz Mukdena

in z mandžurske meje, ker bi sicer moral nastopiti z oroženo silo. Aleksejev zahteva, da se mu v teku treh dni dá določen odgovor.

Aleksejev prisiljen odstopiti?

»Kölnische Zeitung« javlja iz Petrograda, da so namestnika Aleksejeva prisilili, da je odstopil. Državna uprava je namreč prišla do prepričanja, da je plača namestnika na Daljnem Vztoku v znesku 160.000 rubljev med vojno popolnoma nepotreben izdatek za državno bragajno, ker se ta svota lahko porabi za druge koristnejše svrhe.

Japonski vohuni.

V Vladivostoku so oblastva dooznala, da so bili večinoma vsi Japonci, ki so bili tamkaj naseljeni, zami vohuni. Dokazalo se je, da je bil posestnik neke tovarne dejansko japonski stotnik, ki se je zlasti rad gibal v ruskih častniških krogih. Ko je nanadoma izginil iz mesta, so našli v njegovem stanovanju načrte vladivostokskih utrd. Iz Arhangeleka v evropski Rusiji se poroča, da so tudi tamkaj prišli te dni na železnici dva japonska vohuna, ki sta imela pri sebi načrte Arhangeleka in samostana Solovecki.

Dve japonski križarki potopljeni.

Uglednemu listu »Rus« se brzojavlja z dne 18. t. m. iz Port Arturja: Tukaj se z vso gotovostjo trdovratno zatrjuje, da je »Stražnik« v nočnem boju v bližini Daljnega dne 13. t. m. torpediral neko večjo japonsko križarko in jo potopil in da se je pred dnevnim svitom dne 14. t. m. potopila v bližini obrežja še neka druga japonska križarka.

Rusija in dardanelsko vprašanje.

Iz Carigrada je došla v London vest, ki je japonofilske kroge silno vznemirila. Rusija namreč namerava z vso resnostjo se lotiti vprašanja glede Dardanel in eventuelno s silo izposlovati, da se to vprašanje za njo reši ugodno. Rusija si hoče na vsak način pridobiti pravico, da bodo njene vojne ladje vsikdar nemoteno smeje pluti skozi Dardanele. Da bi Turčija bila takoj sprva že ukročena in bi ne delala nobenih zaprek, je ruski poslanik v Carigradu Zinovjev sporočil turški vladi, da naj nemudoma izplača zapalo vojno odškodnino iz l. 1877/78 v znesku 930.000 funtov šterlingov.

Vojna na japonskem teritoriju.

»Moskovskija Vjedomosti« naglašajo, da bo trajen mir na Daljnem Vztoku zagotovljen le, ako se vojne akcije uvedejo tudi na japonskem ozemlju. Celu uspehi manjše vrednosti na japonskih otokih bi bili ne-

primerno večje vrednosti, kakor naj-silnejše zmage v Mandžuriji in v Koreji. Mnogi so mnenja, da je napad na Japonsko na njenem lastnem ozemlju nemogoč. Dejansko pa ni samo mogoč, ampak v marsikaterem oziru celo prav legak. Vobče bi se ofenzivne akcije proti Japonski lahko delile v dve vrsti. Prvič so napadi na Japonsko mogoči, ne da bi se mislilo na izkreanje. Drugič pa je tudi trajno izkreanje večjih armad v svrhu napada na glavnejša japonska mesta, ali v svrhu zavzetja cele otokih je sicer velika obramba zanje, ima pa tudi mnogo slabih strani, katerih kontinentalne države ne poznajo. Zadostuje, ako se pove, da obstoji Japonska iz več nego 600 otokov in da je njeno obrežje dolgo 25.000 vrst. Morje, brezštevilni zalivi in morske ožine dele Japonsko v množico delov. Na vsako točko teh 25.000 vrst, na vsak izmed 600 otokov se lahko z morske strani izvrši manj ali bolj nevaren napad. Na umeten način to veliko morskobrebje braniti, je fizično nemogoče. Obrežje se ne dá zavarovati niti z minami, niti z obrežnimi baterijami. Tudi japonska mornarica ne bo mogla zasledovati ruskega brodovja, če se le-to izogiblje resnemu boju in ima samo namen, bombardirati mesta, zavirati promet, pleniti provijant in napadati važnejša trgovaška pristanišča. Ruske ladje, ako so dovolj hitre, lahko uničijo to ali ono pomorsko mesto, ne da bi jih pri tem poslu moglo zavirati japonsko brodovje. Takih operacij se Japonska more ubraniti samo, ako si zagotovi popolno in neomejeno vlado na morju. Takšne premoči pa Japonci nimajo. Čim dospje baltičsko brodovje na Daljni Vztok, bo naša mornarica veliko mošnejša kakor japonska. Takšno ofenzivno akcijo bi zelo pospeševala nepredorna megla, ki poleti zastira japonsko morje, ker bi ruske ladje ščitila vseh napadov. Za Japonsko je komunikacija na morju življenjskega pomena. Te komunikacije uničiti bi pomenilo zadati Japonski smrtni udarec v narodnogospodarskem in vojaškem oziru.

Državni zbor.

Dunaj, 22. aprila. Med nepopisnimi viharji so se vršile danes volitve v delegacije. Češki radikalci so ne vsak način hoteli volitve preprečiti; prvotno so njihovo obstrukcijo podpirali tudi Mladočehi, toda Poljaki so jim grozili, da jih popolnoma izolirajo, nakar so Mladočehi podali protestno izjavo ter se med volitvami odstranili.

Seja se je otvorila takoj po 3. uri popoldne. Prvi je dobil besedo posl. Stransky, ki je izjavil, da je

345 Dalje v prilogi.

glasil načelo, da država iz sebe sploh nima nobene avtoritete in da jo ima le od papeža, vladarji pa da so papeževi podložniki. Evropskim narodom in vladarjem bi ne bilo treba bojevati se proti tem načelom še dolga stoletja, če bi se bili l. 1246 oklenili cesarja.

Ali narodi in vladarji tedaj še niso bili zreli za veličastni princip gibelinske civilizacije, kakor ga je formuliral cesar Friderik, saj n. pr. Slovenci, Hrvatje, Poljaki, Španci in deloma Nemci niso še danes, po preteku 650 let, še zanj zreli. Svet pa je bil razdeljen tako, da narodi sploh niso imeli enotne volje, nasprotja med velikaši so bila kar mogoče največja in zato ni cesarjev apel našel odmeva. Velika večina kraljev in knezov se je sprijaznila z mislijo, da naj bo papež tribunat za vladarje, dasi se tako omeji vladarski absolutizem. Pritrjali so cesarju samo v tem oziru, da naj se naredi konec neznošnemu izsesavanju celih dežel, neizmerni lakomnosti vseh cerkvenih mogotcev. V tem oziru so bili vladarji, sodniki, velikaši, pesniki, meščani in kmetje popolnoma edini, kajti duhovščina je narode res nezaslišano odirala.

(Dalje prih.)

molgi pogasiti valovi Jordana. Ko bi tisti pisarji in farizeji ne bili vaše lahkovernosti izkoristili in vas zasleplili, bi spoznali in zaničevali neizrekljive grdobije one kurije. Kakor veste, izprejšajo iz mnogih kraljestev velike dohodke; to je izvir njihove blazne nadatosti. Pri vas, o kristjani, beračijo, da pri njih krivoverci v razkošju žive; vi podirate hiše svojih prijateljev, da zidate trdnjave svojim sovražnikom. Ali nikar ne mislite, da papeževa sentenca ukloni moj ponos. Moja vest je čista in Bog je z menoj. Bog mi je priča: vedno je bil moj namen, duhovnike vseh stanov, zlasti najvišje, pripeljati do apostolskega življenja, do ponižnosti pred Gospodom in obnoviti ustavo prve cerkve. Kajti takrat so duhovniki gledali k angelom, so sloveli po čudežih, so bolnike ozdravljali, so mrtve obujali v življenje in si podvrgli kneze in kralje s svojimi svetimi življenjem in ne s silo orožja. A ti, svetu služči, pohotnosti pijani duhovniki zaničujejo Boga, ker se je njihova vera potopila v valovih bogastva: Vzeti tem škodljiva imetja, breme, ki jih pogubi, to je v resnici delo ljubezni; in tega dela naj se mi in vsi vladarji z vmo lotimo, da se duhovščini vzame vse nepotrebno, da bi zopet v zmernem imetju zadovoljno živela službi božji.

(Sane redditus copiosi, quibus ex

plurium depauperatione regnorum ditantur — ipsos faciunt insanire. — Semper fuit nostrae voluntatis intentio, clericos — ad illum statum reducere — quales fuerunt in ecclesia primitiva, apostolicam vitam ducentes. — Hist. Dipl. VI. 391. Glej tudi pismo Friderikovo: Etsi causae nostrae.

Tako je pisal leta 1246. meseca februarja cesar Friderik vsem kraljem in knezom evropskim.

Papež je odgovoril s protimanifestom, v katerem je z vso ostroostjo formuliral cerkveni program. Papežu se je šlo za to, da zadobi splošno zakonsko veljavo in splošno pripoznanje ono načelo, katero je cerkveno načelstvo praktično že deloma uveljavilo, da je namreč papež sodnik in gospodar vseh kraljev. Inocencij IV. je v svojem protimanifestu trdil, da je papež generalni pooblaščenec Kristusov, da gre papežu ne samo duhovski, nego tudi posvetni meč, a s pogojem, da ga rabi v prid cerkve. Cesar je torej papežu podložen in papež ima vsled tega pravico cesarja tudi odstaviti. Posebno frazovito se je papež branil proti cesarjevemu očitanju o krivičnem bogastvu cerkve in duhovščine, češ, ni grešno zbirati ogromna premoženja, grešno je le, če se jih zlorablja. Papež je v tem dokumentu pro-

sklepanje današnje izvenredne seje najodbitnejša kršitev pravilnika. Ne gre se za to, ali se naj vrše volitve v delegacije ali ne, temuž za to, ali ima še zbornica voljo in moč, zdrževati pravilnik. Govornik je končno zahteval, naj se današnja seja proglasi za navadno sejo po § 46, o tem pa naj zbornica glasuje po imenih. Predsednik je opravičeval svoje postopanje, češ, da mu § 48. daje pravico, da skliče po lastni presoji izvenredno sejo. Na glasovanje je dal predlog, ali se naj seja zaključi; ta predlog pa je bil odklonjen.

Posl. Choc je istotako kritikoval predsednikovo postopanje ter izjavil, da je zbornica pri razpravi Dvořákovskega nujnega predloga ter ne gre vrivati novega predmeta. Klofač: »To je nasilstvo! To je predsednikova sleparija!« — Choc: »Razumemo, zakaj se predsednik tako žuri za delegacijske volitve!« — Posl. Klofač: »Minister potrebuje novih kanonov!« — Posl. Fresl: »Dovoljenje za morjenje balkanskih narodov na spomlad potrebuje!« — Posl. Choc: »Gre se za to, da so pomore morilni politiki Goluchowskega na Balkanu, in zato hočejo hitro imeti novega denarja za vojaške namene, v kar pa mi nikoli ne dovolimo.« Govornik je predlagal, naj se seja proglasi za redno sejo z navadnim dnevnim redom. Ako se ta predlog odkloni, predlaga, naj se seja prekine na štiri ure. — Predsednik ni hotel dati tega predloga na glasovanje, vendar česar so hoteli češki radikali naskočiti predsedništvo. Posl. Pernerstorfer je razbijal s pestjo ob predsednikovo mizo, posl. Fresl je začel s pokrovko tolči ob klop, ob enem pa so začeli nekateri poslanci zvižgati na posebne piščalke, da se ni nobena beseda razumela. — Posl. Seitz: »Le ena pravica je za vse stranke! O predlogu se mora glasovati!« Nastal je vihar, kakršnega je videla zbornica le za časa najhujše obstrukcije. Češki radikali in socialni demokratje so oblegali predsedništvo, vsenemci pa so predsednika bodrili, naj vztraja. Predsednik si ni znal pomagati ter je sejo za pol ure prekinil. Ko se je seja zopet otvorila, začele so se volitve med nepopisnim viharjem. Predsednik si je zamašil ušesa. Češki radikali so ves čas zvižgali in razbijali, da so bili ob koncu seje pokriti z iveri ter so imeli ranjene roke.

Cesar Franc Jožef v Londonu. Dunaj, 22. aprila. Meseca junija potuje cesar v London. Spremljal ga bo med drugimi tudi grof Goluchowski, ki bo imel pri tej priliki posvetovanja z vodilnimi angleškimi državniki zaradi balkanskega vprašanja.

Ogrski državni zbor.

Budapešta, 22. aprila. Zbornica se je zopet bavila le s štrajkom. Ministrski predsednik je izjavil, ako se do danes zvečer ne doseže pomirjenje, izdala bo vlada že jutri dalekosežne odredbe. (Kakor že vemo, se pomirjenje ni doseglo. Uredn.) — Posl. Rakovsky je kritikoval vladno postopanje ter predlagal, naj zbornica izvoli odsek, ki naj prouči položaj štrajka, določi odgovornost ter nujno poroča zbornici o potrebnih sredstvih, da se promet zopet otvori. Ministrski predsednik je zagovarjal vladno stališče, svaril poslance, naj v tem resnem času ne vlivajo še olja v ogenj ter končno ponovil grožnjo, da bo vlada že jutri pokazala, da ne mlati same fraze, ako se »naščečuvani štrajkarji ne udajo«.

Štrajk na ogrskih državnih železnicah.

Budapešta, 22. aprila. Pogajanja so se razbila, štrajk se nadaljuje. Vlada si hoče pomagati na ta način, da skliče rezerviste in nadomestne rezerviste, ki so železničarji, k izvenrednim orožnim vajam, da opravljajo službo na železnicah.

Zagreb, 22. aprila. Železniški uradniki na Hrvatskem zahtevajo, da

se mora v službeno pragmatiko tudi sprejeti določba, da se v določenem času premestijo na ogrske postaje.

Reka, 22. aprila. Na postaji Opatija-Matulje, kjer morajo ostati vsi semkaj namenjeni vlaki, vlada velika zmedenost. V vagonih in na prostem je nakopičenega blaga za več milijonov. Na Sušaku so imeli štrajkujoči včeraj velik shod.

Budimpešta, 22. aprila. Štrajkujoči so začeli napadati železnice. Na mnogih krajih so iztrgali tir, vendar česar je vožnja remogača. Iz Budimpešte na Dunaj odposlani brzovlak se je moral ustaviti v Rabi, ker so štrajkujoči vkljub vojaškemu spremstvu uprizorili na progi razne neprilike.

Temešvar, 22. aprila. Tukaj so morali zaklati 3000 perutnine, ker bi bila sicer poginila v stoječih vozovjih gladi. Na vseh večjih postajah stojijo vlaki pitane živine in perutnine, ki trpi lakoto.

Budimpešta, 22. aprila. V Nevtri so neznani ljudje izropali tovrni vlak, ki so ga štrajkarji zapustili.

Budimpešta, 22. aprila. Danes je odbor štrajkarjev zopet dobil 10.000 kron kot zbirke železniških uradnikov z dežele. Vkljub temu trpe rodine štrajkujočih že sedaj pomanjkanje. V prestolnici je začelo primanjkovati premoga, kar bo za industrijska podjetja nedoglednih posledic.

Budimpešta, 22. aprila. Železniško ravnateljstvo je blagajnam prepovedalo, izplačati plače štrajkujočim uradnikom.

Budimpešta, 22. aprila. V osamelih vasi Kiraly Háza sredi Puste stoji že tretji dan osovni vlak s 300 potniki, ki morajo spati v vagonih, a tudi živeža jim primanjkuje.

Budimpešta, 22. aprila. Govori se, da je vlada sklenila, da nastopi napram štrajkujočim uradnikom s silo ter proglasi malo obsedno stanje.

Ministrska kriza na Srbskem.

Belgrad, 22. aprila. V radikalni vladi je nastal razpor, vsled česar se bo moralo najbrže ministristvo preosnovati. Kakor znano, se je sedanje ministristvo sestavilo, ker so se neodvisni radikali pridružili centralnemu odboru. Sedaj pa so se neodvisni radikali zopet organizovali in trije mlajši ministri so celo vstopili v odbor nove stranke. O tej stvari bo sklepal posebni ministrski svet.

Dopisi.

Iz Poljan. Zadnji čas posebnost volitvah se neko dopisniče iz Poljan, zdaj pod firmo »Novice iz Poljanske doline«, v »Slov.« zaganja v nas svobodomiselnost volilec in v naše pristaše. Te neslanosti je že dopisnik v ponedeljski številki »Naroda« deloma krepko zavrnil in mi bi niti ne odgovarjali več, a ker nasprotniki le drezajo in drezajo ter se šopirijo, da so nam s svojimi lažmi in zavijanjem sapo zaprli, treba, da se tudi jim nekoliko posveti. Hudobno zavijanje resnice je, da bi bil kdo le zinič o našem spoštovanem župniku, ki se je ves čas držal popolnoma neutrarno. Stavke: »Župnik dela za denar itd.« je zlobno zavijanje. Dotični šaljevec, ki pa ni učitelj, deklaroval je po shodu pri Anžonovcu, sicer neko zabavljivo ali satiro, če hočete na nekega sosednega župnika, ki se glasi na ime neke živali in je njegova milosrčnost znana. O našem župniku se je govorilo, kar se je sploh govorilo dostojno in želelo, da bi bili tudi drugi taki in ne bi bilo toliko prepriča. Sploh je pa škoda vsake besede, saj je dobro znano, kako ljubijo duhovni bratje drug drugega in bodi fa tudi njih dobrotok. O tem bi vedel tudi naš župnik povedati, kaka je jezuitska hvaležnost. V dopisih se temu in onemu oponaša ta in ona stvar ter ta in druga gostoljubnost, ki jo je kateri izmed nas bil deležen tje in sem pri kakem mirnem duhovniku. Dobro. Nasprotniki smo takej polemiki, pa bodi! Dopisnik, pokvarjen študent, ki je šel v »refugium peccatorum« ne iz notranjega poklica nego iz drugih nagibov, nima bogvedi kakre preteklosti in je sam užival več let podporo dr. Tavčarja, je najmanj poklican, komu kaj predbacivati. Ni treba misliti, da bomo pred vsakim nezrelim farčetom zlezli pod klop in puško vrgli v koruzo. Se varate, če to mislite! Radi agitacije in našega shoda le to: Naša stranka je v naši občini šla na delo še le zad-

nji dan pred volitvami. In vspeh? Če bi nas ne bil izdal na volišču neki volilec, ki je svoj čas bil največji nasprotnik konsumu in vsem enakim napravam, bili bi enaki. Ker smo zdaj zagrešili, hočemo drugič popraviti. In vaše delo? Kaplan se je potil celih štirinajst dni; obrazil vse vasi, poiskal zadnjo bajto, celo »Veliki petek« mu ni bil svet, agitiral tako strastno, da je na Veliko nedeljo zamudil celo ustajenje. No, pa pustimo mu, saj je sam priznal, da ima ukaz od škofa in da mora delati po njegovem ukazu. Če upoštevamo prižico in vsa sredstva, ki so jih zlorabili, izvzemši pijače in cigare pri »Jakovu« v Srednji vasi po volitvi ne moremo drugega še zdaj pričakovati. Zaletava se dopisniče tudi v Kosma in govori o nekem kaplanovem petaku, ki ga mu rajši da, nego bi prišel k njemu po biro. Svetovali bi, naj kaplan petak obrne v druge boljše namene kakor so na pr. tile: Kdor prinese štolo, ko gre obhajati in jo pozabi, ta že nekaj zasluži, ali mežnar, ki ga naj opozori pred blagoslovom, kako je treba monštranco obrniti, ko se da blagoslov, da ne bo hrbita od nje obračal proti vernikom; tudi ministrant bi zaslužil kaj malega, da ga bode opozoril pred vsako mašo, da se brez kelha ne more maševati, itd. Bili bi na boljšem, ko bi marsikaj zamolčali, saj tudi vi niste sami angeli. Omenja se v dopisu kot nekeke vzorkatolike, ki sta delala ne kake opazke o nas, nekega »Jernejca« iz Srednje vasi in »Horitarja« iz Dol. Brda. O prvem vemo, da mož svoj čas ni dobro ločil med mojim in tvojim; drugi se pa naj varje, da ga ne zalotijo močje v zeleni obleki pri njegovih ponočnih podjetjih. Tedaj mu bodo že povedali, kaj je resnično katoliško in ne samo kak zblebetani »roženkranc«. Ni, da bi odgovarjali na vse budalosti, laži in zavijanja. Pride čas in ta ni daleč in svet bode še to in ono zvedel in slišal o naših katoliških možeh. Le nikar preveč na sonce, imate tudi maslo na glavi!

Pšice iz ribniške doline.

§ 102. Opozorjamo na § 119. — kateri je identičen s kazenskim § 119. —

§ 103. Pičla udeležba je bila pri predavanju v katoliškem izobraževalnem društvu, kajti vsa agitacija za udeležbo je bore malo izdala. Udeležilo se je le 54 učežljivih poslušalcev. Jeli 9letni Andrejček tudi član?

§ 104. Kaj pomeni, da farovski gospodje vedno pri zadnjih vratih v katoliški dom prihajajo in odhajajo? Slaba vest?

§ 105. Farovski svinjaki in dac na žganje. Dne 19. decembra 1903 se je pri občinski seji v Strugah na predlog obč. odbornika fajmoštrčka Kerina sklenilo, da se bode dac na žganje za župnikove svinjake pobiral. Ta predlog je bil soglasno sprejet, saj so ga stavili prečastiti gospod fajmošteri sami. Ta dac pobiral se je na veliki petek; pri tej priliki se je neki trgovec branil daccarju plačati, rekoč, da smatra veliki petek za praznik, ter na ta dan ne plačuje daca, magari če je tudi za farovške svinjake. V svoji razburčenosti je imenoval fajmoštra »pijavko«. Ker so pa Struženci še sami klerikaleci, so moramo res čuditi, da si sploh upa kdo nastopiti proti farovski prepotentnosti. Fajmošter je tožil trgovca, ta mu je pa velikodušno odpustil. Slab far, ki išče pri sodnji časti in zadoščenja. Resnica pa je in bitika resnica, da je fajmošter Kerin res mož, ki Stružanom kri pije.

§ 106. Čujte! Čujte! Kako naši farji v imenu križa resnico zavijajo in kako grozno lažejo se spozna iz pobožnega »Domoljuba« štev. 7 z dne 7. aprila t. l. »Bratovščina sv. Uršule v Ribnici«. Čuje se, da se misli ta bratovščina v Ribnici opustiti in sicer radi tega, ker se v njenih vrstah nahajajo članice, ki pomagajo liberalnim fantalinom ostudno napadati tamošnjo duhovščino ravno radi te bratovščine. Tudi, kakor čujemo, se namerava božjeslužni poslovnik v dekanijski cerkvi premeniti radi umazane pisarnenja v liberalnih časopisih in sicer tako, da domačim trškim liberalcem morda ne bo v gmotno korist. Kdor le išče, naposled najde. Bratovščina sv. Uršule se lahko opusti prav brez vse duhovne škode, ker jo prav dobro nadomestujeta tretji red in Marijina družba. Torej gospodje le korenito. — Mi pa pravimo — se pravi li to napadati, če družabnice račune zahtevajo? Račune dajte vi mavharji in denar pokažite, katerega ste zapravili, pa bo dobro. Prepričani pa bodite, da vam bodo fantalini še marsikatero goriko povedali v vaša dolga ušesa. Božjeslužni poslovnik pa spremenite, kakor in kolikor hočete, a ostudno je, da grozite, da hočete sedaj že s spremembo božjeslužnega poslovnika škodo delati vam neljubim trgovcem. Storitve kar hočete, a prepričani bodite, da nas nič ne straši in česar niste s konzumom dosegli tudi z Vendelin Staretom in tudi s spremembo

božjeslužnega poslovnika ne dosežete. Da se pa bratovščina svete Uršule lahko brez vsake »duhovne škode« opusti, tega ne verujemo, dokler ne pridete z poštenimi računi na dan in dokler maš ne pocenite ali pa brezplačno opravljate. Sicer pa lažete tako, da sami sebi verjamete. — Tretji red in Marijina družba bi utegnla dobro nadomestovati bratovščino sv. Uršule posebno v treznosti in devištvu, kakor zadnje skušnje kažejo. — Ustanovite rešilno postajo, inštitut Mihaela pa naj se bolj v sredo trga preseli in večje prostore najme, da se bodo laglje izvrševala telesna dobra dela usmiljenih! — Brrr! Fantalin.

§ 107. Pod kuratelo se postavlja zapravljivce, pijance, slaboumne, slabe gospodarje itd. — Ribniška cerkev je bila za časa dekana Skubice ena najlepših na Kranjskem; sedaj že dolgo ni več. Odkar se naša duhovščina bolj briga za volitve, kakor za božje hrame, vidijo se nasledki zanikrosti in brezbrzižnost v cerkvi. Hišo božjo spreminjajo počasi v trgovišče in agitacijski prostor. Pobožni obiskovalci, ogled si cerkev ribniško, bodisi znotraj ali zunaj, in previdel bodeš, da cerkev po brezbrzižnosti in zanikrosti gospodarjev škodo trpi. Stebrišča v cerkvi so zamazana in prašna, streha pušča v sedmih ali še več krajih in na oboku so vedno vidna znamenja slabega gospodarstva, dragocena slika je radi tega pokvarjena. Cerkmoštri, davkoplačevalci pozor!

§ 108. Dvogovor. Duhovni gospod Skubic in Marijina devica Micka. Micka: »Ali ste ozdravili?« — Ne še popolnoma. — »Pa bi bili še dalj časa ostali v Kandiji.« — Sem moral priti radi praznikov, drugače ne bi bil še, pa dolgočas mi je bilo po tebi, da, zelo dolgočas. — Pogledal ji je v oči in zdihi, globoko zdihi. — Micka, »govoril je v vidni zadregi, »ko prebereš knjige pridi po druge« in stisnil ji je roko v slovo. — Ostal je sam, samec — nemirne misli so se mu podile po razburjeni glavi. Moliti ni mogel. Pa saj ni čuda!

Vipavski torbar.

Kmetovalci — mislite! Kadar so kake volitve, bodisi že občinske, deželne ali državne, vselej, kadar se ustanavlja kako katoliško društvo, pride k vam duhovnik ter vas prosi, sili in roti, da pristopite k njegovemu društvu, da idete z njim v boj proti — liberalcem, češ, gre se za korist kmetkega stanu in za obstanek svete vere. Ali je res delovanje duhovnikov vam v korist? Ustanovili so po raznih krajih konsumna društva, ki propadajo drugo za drugim. Gospod Bog tem društvom ni poslal svojega blagoslova, ker so bila ustanovljena iz sovraštva do — naprednih trgovcev in obrtnikov. Duhovniki so ustanovili tudi svoje posojilnice s hinavskim izgovorom — pomagati kmetu, v resnici pa ga hočejo tako zaslužiti. Tudi raznim posojilnicam Bog ni bil naklonjen; nekoliko časa so se navidezno dobro držale, potem pa so nankrat falirale in ubogi kmet je moral plačevati ogromne vsote. Ali je duhovniško življenje in delovanje podobno zapovedim, ki jih je dal Kristus? Kristus je rekel »ljubite se med seboj« — duhovniki sejejo v vsako vas medsebojno sovraštvo. Kristus je rekel »mir vam bodi« — duhovniki so zanesli v vsak gorski kot prepir. Kristus je učil »moje kraljestvo ni od tega sveta« — duhovniki hočejo biti gospodarji vsakega občinskega odbora. Kristus ni imel v svoji ponižnosti prostora, kamor bi glavo položil — mnogi duhovniki imajo luksurično zidane in meblirane farovže. Kristus je hodil od kraja do kraja ter povsod dobrote skazoval — njegovi namestniki sicer skazujejo semtertja dobrote, a si jih puste imenitno plačati. Duhovniki uče zmerno in trezno življenje — veliko njih ima okrogle trebuhe in bakrene nosove. Duhovniki zapovedujejo pod smrtnim grehom moralno življenje — a skoraj lahko trdim, da ga ni farovža, o katerem bi ne mogli pisati povesi — o grehah zoper čisto božjo zapoved itd. — Nasi duhovniki naj pokažejo z zgledi, da so res božji namestniki v vseh slučajih, potem jim bodejo vsi verjeli in šli bodejo z njimi in za njimi. Dotlej pa boj, neizprosen boj v povzdigo našega kmeta, v povzdigo našega naroda!

Katoliško gospodarstvo. Na Lozicah razmišljajo: 1. kje je okrog 240 K nabranih za cerkvene sedeže, 2. kje je danar, namenjen za orglje, okrog 270 K, 3. kje je častna beseda župnika Gregorija, ki je rekel, da naročeni harmonijum sam plača, ako ne bode ljudstvo z njim zadovoljno?

Vipavski petjotarski konzum je delo klerikalne gospode. Ustanovljen je bil, da pomaga vipavskemu vinu do boljše veljave, a je učinil, kakor učinijo navadno katoliška podjetja — baš nasprotno; vsakdo že pripozna, da je z ustanovitvijo klerikalne zadruge vipavsko vino silno trpelo na kreditu. Ne trdimo, da so tudi letos v zadružnem hramu množine ponarejenega

vina, a dokazani faktum je, da se je fabriciral pred kratkim v vipavski zadružni kleti petjot. — Baš vsled tega mislimo, da so opravičeni naši dvomi o izbornem zadružnem vinu, in da smo storili sveto dolžnost, ko smo opozorili naše vinaske trgovce na to — katoliško ustanovitev.

Pet klerikalnih občinskih odbornikov na Colu je očitano jim laž — »moško« vtaknilo v žep — imajoč pred očmi božjo cvetko — neprecenljive vrednosti — krščansko potrpežljivost?!

»Satanski ljudje« so v očeh colskega župnika tamošnji liberalci, ker sporoče semtertja kako novico »vipavskemu torbaru«. — Mislimo, da ta lepi pridevek ne bode spravil iz ravnotežja nobenega naših mož; nasprotno, sedaj se nam pridružijo lahko tudi katoliški kimovci, saj smo prišli po duhovitem priimku v najbližjo — nam sicer ne posebno ljubo zvezo s smradovi iz pekla.

Sijonski odmevi. Bila je prijazna noč in zvezde so migljale. Luna je sledila s svojimi poželjivimi pogledi kočiji, v kateri je sedel božji namestnik z ljubko devico; pot ju je peljala v rovtarski »Montenegro« — k duhovnim vajam. — Branila se mu je, a ni se mu mogla ubraniti — — — Nasledki interesantne ponočne vožnje poznajo se dosedaj le na vozu — večnega klerikalnega županskega kandidata.

Četrty april je oni srečni dan, ki bode zapisan z zlatimi črkami v colski povestnici; ta dan smo dobili kmet. izbora društvo in prepotrebno posojilnico. »Ta pa zna, ta »kostrun«, drugače kot Košir« si šepetajo colski kmetovalci in s strahom in grozo pričakujejo, kaj se vse pride nad nesrečni Col. Nad 36 vrlih krščanskih mož in 6 mladeničev vpisalo se je že v najnovejšo katoliško društvo in še vedno in še vedno — novi pristopajo. Prijatelje in prijateljice šeste in tudi sedme božje zapovedi, vse, vse bode združil pod krščansko zastavo, neumorno za ljudstvo, piščeta, jajca in surovo maslo delujoči — murček Janček. — No, pa vse bi prenašali, ko bi se ne bilo nekaj zgodilo, kar nas resnično žalosti, kar nam zadaja rane krvaveče; od vseh odborov so namreč izkjučili boj-jeniki za sveto katoliško stvar, svojo najboljšo moč — sanaborskega Dakselna. Ubogi Blažiča, ki nisi vreden v očeh katoliških junakov — tudi najmanjše častiljive službe. — Morda pa se motimo. Farovski mlini meljejo počasi, pa gotovo. — Ti si odločen za kaj višjega. Brezštevilne tvoje zasluge se nikakor ne smejo pozabiti, temveč ohraniti ad perpetuum memoriam. — Zato pa — bokal gor, pa kroznik orehov na mizo in potolažite se, ravno kar smo namreč izvedeli izza kulis, da ima duhovniški volilni štab resno voljo postaviti Te pri prvi priliki v vrsto katoliških poslancev, — četudi le za — jazbečevo luknjo. Župnik Marčič, dekanov ljubljence, iznajditelj vipavskokitajske »šprahe«, izvrstni izpolnjevalec četrte božje zapovedi, ljubitelj prve božje zapovedi, ustanovitelj vipavskega torbarja, povzročitelj vipavskega mavharja itd. itd. nam še do danes ni povedal, kam je poslal pred kratkim svojo lepo — Elizabeto.

Konsum v Dolenji vasi pred okrožnim sodiščem v Novem mestu.

(Dalje)

Tudi Ivan Gnidica, posestnik v Dolenji vasi je podpisal bilanco. A nekaj novega vendar pove. »Bili so samo trije gospodarji, drugi odborniki bili so samo na papirju. Gnidica izjavi, da bi ne bil podpisal zadolžnice, da ga nista v to pripravila Seliškar in kaplan Žužek. Slutil pa je toženi poprej, da je v konsumu dolg. Kaj je bilanca, tega sploh ne ve, ker se prav nič ne razume na račune. — Prebrala se pa društvenikom bilanca sploh ni, kaj še, da bi se jim bila razložila. Obljubilo se mu je, da denarja ne izgubi, kajti vse, kar je izgube, pokrijeta brata Žužka.

Še bolj odločno izpove Anton Pogorelec. On je izjavil, da ga je za podpis odbor naravnost zvizjalo ujel. Dejak je prišel k njemu na ga pregovoril, da je podpisal zadolžnico, a kako je prišel do časti odbornika, sam ne ve. Želel si je to čast, a danes rabi za to čast izraz, ki se med ljudmi navadno ne rabi. Vso krivdo pripisuje revizorju Seliškarju, ki je ljudi namenoma v zmotu spravil. Zadnje njegove besede so bile: »Bilance ne poznam, a dobro lonec delati pač znam.«

Anton Grebenc je tudi podpisal zadolžnico, a samo radi tega, da se reši konsum in da liberalci ne bodo imeli veselja nad konkurzom. Tudi temu je rekel Seliškar: »Pri sodnji sem zvedel, da bosta morala Žužka vse plačati. Podpišite za toliko časa, da ta dva plačata.«

Marko Hönigman je bil samo par mesecev pri društvu. Ta niti vstopnine plačal ni, marveč vpisal ga je Žužek samovoljno. Žena je kaplanu plačala 2 kroni. K običnem zboru priti mu je bilo pod kaznijo zapovedane.

Karol Kromar je odbornik, a plačal je samo vpisnino, deleža pa prav nobenega ne. Revizor Seliškar ga je pripravil, da je podpisal zadolžnico s tem, da je rekel: Če ne podpišete, bo pa konkurz! In mu slikal kaka nesreča ga šele potem zadene. Kromar je bil tudi vprašan, če je res mernik koruze bil prinešen v malin, tam pa se je izkazalo, da v žaklju ni bila koruza nego kava in je to potrdil.

Anton Pahulja je izjavil, da bi nikdar zadolžnice ne bi bil podpisal, da ga ni Seliškar pregovoril. Zabičal mu je, da je vsaka izguba izključena. Tudi ta je plačal samo vstopnino, a nikakega deleža. A pove tudi, da je bila že dalj časa govorica v vasi: „Poslovodja Žužek ima deklekleta rad, daje jim različna darila.“

Grajnar Marko je izjavil, da se mora imenovati „Prisiljen odbornik.“ Volilo se je sploh vse na povelje gospoda kaplana Žužka. Grajnar pravi, da ni podpisal bilance, ampak le to, da gre druga naprej. Enkrat je kupil žago, a denar, ki ga je že dal, ni bil nikjer vknjižen. Žužek je vzel denar in ga spravil v žep.

Lovro Klun niti član ni bil, a k običnem zboru je bil vendar povabljen. Podpisal je zadolžnico le zato, ker se mu je reklo: „Podpisati moramo, da bo „škef“ naprej šel. Plačata Žužka, ne bo nič hudega.“

Janez Rus tudi potrdi, da je bil le malo časa odbornik. Pri običnem zboru ni bil. Glede zadolžnice pravi: Nekaj sem podpisal, a ne vem kaj.

Žužek Jože je prišel kot poslovodja v konsum meseca maja l. 1899 in bil tam do 1. januarja 1902. Blagajno sta pregledala enkrat Dejak, drugič Kromar. Ko pa smo mislili, da se račun ni vjemajo, smo se obrnili do „Gospodarske zveze“ in ta nam je poslala revizorja Seliškara. Ta je sestavil 3. januarja 1902 bilanco; bilo pa je nad 3000 kron dobička. Opazil pa je revizor napako 86 kron 40 v. To se je pojasnilo s tem, da je zadružnik Zobeč to svoto zadruzi dolžan. Revizor pa ni te svote zapisal med terjatve, nego med izdatke in sicer „za razne potrebe 86 kron 30 vin.“ Žužek potrdi kot poslovodja, da ne ve, kako se dela bilanca. Ne ve tudi, ali noče vedeti, kaj je fakturna knjiga. V fakturi se je opazila napaka 10, vpisana na 100 komadov. Našla se je tudi „zmota“ 800 kron. Dekleta sem res rad imel, pravi Žužek, ker že trgovina to nanese. Otroka nezakonjska sem imel dva, eden je bil rojen meseca julija, eden meseca avgusta. Plačal je za ta dva takrat 800 kron. — Zazidal je tudi blizo 80 gld. Podaril je tudi usnje, prodal „čaj“ za 10 kron, a pozabil vpisati. Kupčevala je pa zadruza tudi z živino. Plače je imel Žužek 30 gl. a samo za hrano je plačeval 15 gl. Dokaže se mu, da je večkrat plačal za gotove zabave en večer 5 gl. Predsednik vpraša tožence, če je imel Žužek ključke sam v rokah. To potrdijo vsi. Na to pa začno tožiti Žužeka, da je jako čudno prodajal. Meter blaga je dobil po 2 gl, drugemu za 2-20, 2-40, 2-60, 2-80. Dokaže se, da se je prodajalo nepravilno, bili so torej marsikateri oškodovani na rovaš drugih. Kaplan Žužek je prosil sam revizorja.

Revizor Seliškar je prišel, a se prepričal, da Žužek nima vseh faktur vpisanih. Seliškar potrdi, da je bilo nad 3000 gl. dobička, prepričal pa se vendar ni, če so knjige v redu, in če je ta dobiček resničen. Ko je drugič prišel, je pa našel primanjkljaj in videl, da je društvo na robu propada. Seliškar trdi, da je vsem povedal, da morajo zadolžnico podpisati, ali pa konkurz napovedati. Knjige je Seliškar tudi v Ljubljano vzel in tu našel, da ni v vseh knjigah enako vpisano. Razlike je bilo okoli 6000 kron. Konsumarji so nato rajši podpisali zadolžnico, da bi konsum ne šel na kant. Ta zadolžnica se je potem takoj sprejela med aktiva v bilanco.

Predsednik Gandini vpraša, če so zadružne bilance drugače kot kupčijske. Na to Seliškar ne ve dati gotovega odgovora. Seliškar pravi, da je hitrega grozovitega propada zadruge krivo nepravilno vodstvo, malomarnost in nevednost v kupčijskih stvareh. Tudi ni bilo pravilno, da so si udje iz konsumna in blagajne denar posojevali. Ugovarjajo pa vsi Seliškarju, da bi bil kdo rekel: „kaj 20 gld. več ali manj, to nič ne dela!“

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. aprila.

— **Osebnosti.** Postaja načelnik v Zagorju ob Savi, gosp.

Sterle, je dodeljen v službovanje v Ljubljano, na njegovo mesto v Zagorje pa pride G. Polaj z Zidanega mostu. — Glavni davčni kontrolor v Ljubljani, g. Adolf Ruda, je imenovan davkarjem.

— **Imenovanje.** Gosp. Josip Šmuc, asistent c. kr. drž. železnice, je imenovan za blagajničarja in računovodjo brzovoznega in tovrnega prometa postaje Jesenice.

— **Na steno pritisenjeni.**

Kronika krivice in zahtev slovenskega dijaštva na Dunaju se je spet pomnožila za važno in dalekosežno točko: K razglasu rektorja dunajske univerze Eschericha z dne 8. marca t. l., s katerim je žalil češki narod in slovensko dijaštvo, in k pred kratkim razglasenemu prejemu sodu, ki je naperjen proti Slovanom, pristopa kot vreden vrstnik uradni razglas od 30. aprila na dunajске vseučilišnike, ki je toli značilen, da najvažnejše v sledečem citiramo: „Glavna poteza (Grudzug) nemških vseučilišč je, da nudijo učitelji vsem dijakom enako podporo, in da so pred njenimi zakoni in oblastmi vsi enaki. Ta princip velja tudi za največjo nemško univerzo v Avstriji, za našo Almo mater. Tudi v bodoče ne bo akad. oblasti ničpremotilo, da se ga ne bi strogo držale. Z isto odločnostjo izjavlja akad. senat, da se bo protivil vsakemu poskusu, ki ima namen žaliti nemški značaj nemške univerze. Kajti dunajska univerza je nemška univerza. Nemška je po učnem in uradnem jeziku, nemška po akademičnih šegah in običajih (!). Kdor pride na to univerzo kot akad. občan, prevzame dolžnost (!) da priznava in spoštuje njen nem. značaj.“ K sklepu izreka rektor se enkrat grožnja, da bo vsako nasprotovanje potlačil z najostrejšimi kaznimi, posebno z relegacijo z vseh avstrijskih univerz. Ta razglas je pokazal po dolgem enkrat resnično mišljenje akad. senata in rektorja. Isti Escherich, ki je Slovanom še pred par dnevi slovesno zagotavljal, da po zakonu pozna le redne in izredne slušatelje in se odločno branil proti očitku, da smatra nemške dijake za pritepene goste, sedaj razglasa, da so vsi dijaki zato enakopravni, ker je tak „Grudzug“, taka stara plemenita šega na nemških vseučiliščih. Torej ne ker stoji Slovani pod istimi avstrijskimi zakoni, ampak zaradi milostne navade nemške, zato smejo Slovani biti na dunajskem vseučilišču. Po rektorjevem razglasu so Slovani še manj kot gosti, saj se jim narekuje, kakaga mišljenja naj bodo: Priznavati in spoštovati nemški značaj dunajske univerze, to je najnovejša vstopnina za ta zavod. Zakoni seveda kaj takega ne poznajo, pa vladu na to kršenje opozoriti, bi bilo brez pomena, saj je sama ravnotako nemško-nacionalna kot dunajski rektor. Vlada je posredovala na univerzi, da je prišlo tako daleč. Torej ni nobene instance, kjer bi si mogel slovanski dijak iskati svojo pravico. Za publikacijo zadnjega rektorjevega razglasa pa je bilo potreba čisto izjemnih naredb. Ker se je vedelo, da mora zadeti na odpor, so sistrali akad. svobodo, proglasili preki sod z najostrejšimi kaznimi, čeravno so Slovani obetali mir, kar so storili tem lažje, ker jim je rektor vse potrdil, kar so hoteli, pozneje se pa pokazal v drugi luči. Izjemno stanje se je 15. aprila publiciralo le zato, da se spravi v svet pod pritiskom grozečih relegacij krivična naredba o „nemškem značaju.“ Rektor je ravnal po srednjeveški sodni maniri, pri kateri so obdolženca položili na natezalnico, ga mučili, dokler niso zvedeli, kar so hoteli. Dijaštvo slovensko so pritiskali na steno, da ne vidi od nikoder pomoči, pri tem mu pa hočejo izsiliti priznanje, da „spoštuje nemški značaj univerze.“ Slovensko dijaštvo na Dunaju je izročeno Nemcem na milost in nemilost, pravice so mu vzete. Naj ohrani v tem resnem in težtem trenutku vso opreznost, pa tudi odločnost in vztrajnost.

— **Nizkotna denunciacija.** Glasilo najgrijh reakcionarjev, dunajski »Vaterland«, ki ga razen nekaterih aristokratov, dvornih tercijalk in bogatih prelatoval nihče v roke ne vzame, je tudi glasilo kranjskih klerikalcev. Prav to kaže hinavski značaj te klike. V Ljubljani se igrajo ti ljudje demokrate, na Dunaju pa se pajdašijo z najhujšimi nasprotniki demokracije; v Ljubljani se izdajejo za kranjske socialce, na Dunaju pa so zbrani okrog največjih sovražnikov vsega socialstva; v Ljubljani se igrajo revolucionarje in da bi zapeljane ljudi lažlje imeli za norca, jih včasih res naščujejo v kako nerodnost — glej tabačno tovarno in Javornik — na Dunaju pa imajo svojo zaslonbo pri najzagrizenejših konservativcih. To so okolnosti, ki nam kažejo zavrženost kranjskega klerikalstva v vsi nagoti, ki pa tudi kažejo, da klerikalci narod samo go ljufajo. Ta dvojna vloga pride klerikalcem časih prav, saj imajo večkrat kaj na srcu, česar si v Ljubljani ne upajo povedati. Tako je »Vaterland« pred kratkim obelodanil dopis iz Ljubljane, ki je v vseh svojih delih poln najnižjih in najpodlejših denuncijacij. Najprej tarna blagoslovljeni dopisnik, da se v »Slovenskem Narodu« piše proti cerkvi (!) tako ostro, kakor nikjer drugje. Dopisnik ve dobro in prav natančno, da socialno-demokracija, nemško nacionalni, češko-realistični in drugi listi še vse ostreje pišejo kakor mi; tudi ve, da se proti cerkvi pri nas sploh ne piše, nego le proti posameznim duhovnikom in proti škofu, ali pa se v popularno znanstvenih razpravah ponašajo z zgodovinske resnice. Ali mož se je zlagal, ker bi s svojo denunciacijo rad povzročil, da bi tudi državna oblast pri preganjanju našega lista šla škofu na roke. Zato dolži državno pravdnništvo, da »Slovenca« preganja, »Slovenskemu Narodu« pa pusti pisati, kar hoče. V Ljubljani se tonzurirani popčeti ne upajo tako pisati, ker vsakdo ve, da tako hudobno, lažljivo in hujskajoče še nikdar noben list ni pisal, kakor »Slovenec«. Naš list je pri vseh naših grehih v primeri s škofom »Slovenecem« pravi angel nedolžnosti. Dobrohotnosti in krščanske ljubezni. — Ko je »Vaterland« tako denunciral naš list, državno pravdnništvo in dr. Tavčarja kot izdajatelja in uradnika »Slovenskega Naroda«, se je spravil nad »Sokola« in nad deželni šolski svet. Logika, s katero dela duhovniški dopisnik svoja izvajanja, priča glasno, da se je mož učil iz tiste ligurijanske moralike, po kateri je dovoljena tudi kriva prisega, ker namen posvečuje vsako sredstvo. »Vaterlandova« denunciacija je takole razvrščena: »Slovenski Narod« je cerkvi in veri sovražen list, njegov urednik je pa dr. Tavčar. Ta dr. Tavčar je pa tudi starosta »Sokola« in skrbi, da se v »Sokolu« neguje sovraštvo do cerkve in do vere. In ko je denunciran »Sokol«, v katerem se goji le telovadba in nikdar politika, kot proticerkveno, protiverško, nepatriotično društvo in kot nekako ognjišče anarhizma, pride na vrsto deželni šolski svet. Tu se je blagoslovljeni denuncijant povzpela do vrhunce. V »Vaterlandu« piše — po božno zavijaje svoje oči, da se kar belo vidi — da je deželni šolski svet dovolil dijakom srednjih šol, da telovadijo s Sokoli, kjer se potem navzamejo protiverškega, cerkvi, državi in dinastiji sovražnega duha. Če bo kdaj kaka mednarodna razstava denuncijantov in chrekovalcev, dobi po žlindri smrdeči »Vaterlandov« dopisnik vsa darila. Za zdaj priporočamo škofu, naj pošlje »Vaterlandovemu« dopisniku svoj blagoslov, kajti prekosil je vse sotrudnike »Slovenca«, ki znajo gotovo tako lagati, kakor le malokdo na svetu. Resnica pa je, da je deželni šolski svet dovolil dijakom samo telovadbo v Sokolovi telovadnici. Dijaki ne telovadijo nikdar s Sokoli, nego zase in uči jih poseben avtoriziran učitelj, ki ga starši teh dijakov plačajo. S Sokolom nimajo ti dijaki druge zveze, kakor da vporabljajo telovadsko orodje. In kaj je iz tega napravil »Vaterlandov« dopisnik? Velikansko denunciacijo, ki je tako podla, da se mora studiti vsakemu honetnemu človeku. In po-

tem se najdejo še ljudje, katerim se čudno zdi, da vsak spodoben in inteligenten človek te kranjske klerikalce samo zaničuje. Ali so vredni česa drugega, kakor zaničevanja?

— **Pink, pink.....** Naše dobro in verno ljudstvo je razdelilo sv. maše na tri kategorije, v maše, za katere se je plačevalo po 60 krajcarjev in katerih še v Istri več ne opravljajo, v maše, za katere se je plačalo po goldinarju in več, ter v neko tretjo kategorijo — za katero ima tudi posebno imenovanje — v katero spada več v eno mašo združenih maš. Časih so duhovniki po dve ali večjevmo po tri maše združevali v eno samo mašo, zdaj pa se je tako kumuliranje maš mogočno razvilo. O tem nam priča propoved blejskega kaplana o gregorijanskih mašah. Ta kaplan je pred kratkim na Bledu grajal navado, da se na krste polagajo venci. Po naši sodbi ni ta navada napačna, saj pomenijo ti venci zadnje pozdrave umrlim. Blejski kaplan pa ni tega mnenja in jezil se je, da se je ta mestna navada prenesla na deželo. Z vso zgovornostjo je dopovedal ljudem, da bi bilo veliko lepše in koristneje, če bi dajali za maše, namesto da trosijo denar za vence. Najboljše so gregorijanske maše, je dejal kaplan, ker se jih kar trideset naenkrat opravi, s temi pa je umrlim veliko bolj pomagano, kakor s kranjskimi. Gregorijanska maša — je nekaj novega, a nekaj dobrega; zalegla bo taka maša umrlim, ker bo zanje v eni maši darovanih kar trideset maš, in zalegla bo blejskemu kaplanu, ker bo dobil za eno samo mašo toliko plačila, kakor sicer za trideset maš. Ej — ta pink-pink!

— **Klerikalci in naš list.** Klerikalna agitacija proti našemu listu je naravnost strahovita in očitno hudodelstvo. Z grožnjami, z najhujšim duševnim terorizmom, z gospodarskim preganjanjem, z zlorabo prižnice in spovednice, z odkrivanjem zakramentov itd. se sili ljudi, da ne smejo naročati ali kupovati našega lista. Da, celo v šolo so klerikalci zanesli agitacijo. V l. razredu ljubljanske nunske šole je učiteljica nuna pozvala deklice, naj vzdignejo roke tiste, pri katerih se doma »Slov. Naroda« bere. Neka deklica je res vzdignila roko, na kar ji je nuna izročila listek, naj ga da starišem. Na listku je bilo zapisano: »Spis »Narod« naj se sežge, da ne bodo vaše duše zgorele v peklu.« — To je že impertinentno, kar si dovoljujejo te ljubljanske uršulinke — menda iz jeze, ker je bila v »Slov. Narodu« omenjena zgodovinska resnica, da je svoj čas iz kapucinskega samostana, ki je stal na mestu sedanje »Zvezde« vodil pod zemljo poseben hodnik v uršulinski samostan in da so očetje kapucini po tem hodniku hodili k uršulinkam v vizite.

— **Stavka tovarniških delavcev na Javorniku** traja še dalje in ni pričakovati, da bi se delavci kmalu vrnili na delo. Kranjska industrijalna družba pravi, da nikakor ni v položaju, dovoliti večji akord od sedanjega, kakor to delavci zahtevajo, ker bi potem sploh ne mogla več izhajati. Delavci so pisмено razložili svojo zahtevo in sicer zahtevajo veliko večjo plačo, kakor je bila dosedaj. Tako n. pr. zahtevajo, da se 14 in 15 let starim dečkom plača na dan 2 K 40 h, starejšim delavcem pa ravno v istem razmerju poviša plača na dan za 2 do 3 K. Tovarna poudarja, da v sled konkurence ne more tem zahtevam ugoditi. Konkurenca gleda vedno in vedno, kako bi kranjsko industrijo uničila in onemogočila, da bi se železo iz Kranjske ne izvažalo. Ako bi se delavske plače tako zvišale, kakor zahtevajo delavci, bi tovarna sploh ne mogla več obstati. Klerikalci so tako brezvestni, da štrajkujoče delavce na vse načine hujskajo, namesto da bi trezno preudarili vse okolščine in mirno pretresali vprašanje, če je od stavke pričakovati kaj uspeha, ali nič. Nam je pač vse

eno, kaj počenjajo ti krščansko-socialni delavci. Če hočejo štrajkati, naj pa štrajkajo. Samo kot prijatelji, ki nismo čisto nič zainteresirani, in ker vemo, da delavci nimajo jasne sodbe, svetujemo, naj se delavci čim prej vrnejo na delo, ako nečejo sebe in svojih družin spraviti v veliko škodo. Iz popolnoma verodostojnega vira smo namreč izvedeli, da hoče kranjska industrijalna družba, če ne bo štrajku kmalu konec, tovarno za železo na Javorniku sploh zapreti in svoja naročila oddati v izvrševanje drugim tovarnam, s katerimi ima prijateljske zveze. In kaj bo potem? Veliko družin bo trpelo. Sicer pa se mora reči, da se z lepo besedo povsod več doseže, kakor s silo. Delavci bi bili prav lahko ostali pri delu in obenem začeli akcijo za zvišanje plač in prav nesrametno je bilo, da so štrajk kar tako na kratko začeli, zlasti ker v primeri z idrijskimi rudarji in z zagorskimi premogjarji vendar dosti dobro stoje. V nobenem kraju na Kranjskem ni tako malo solza in tako malo pritožb za kruh, kakor na Gorenjskem. Sicer pa klerikalci sami uvidevajo, da je ta štrajk brezupno početje, da nikakor ne bo rodil dobrega sadu. Toliko pošteno pa vendar niso, da bi delavcem dali pameten svet, nego skušajo, kakor je razvideti iz sinočnega »Slovenca«, še sakske delavce naščuvati, da bi začeli štrajkati. To je pač brezvestno, da se klerikalci, samo da bi mogli v motni vodi ribariti, tako frivolno igrajo z ognjem. Delavci bodo že spoznali, kako nečiste namene da imajo klerikalni agitatorji, a mi le želimo, da bi tedaj ne bilo že prepozno. Sicer pa je vsakdo sam kovač svoje sreče in zato tudi nič ne prikrivamo, da je nam vseeno, kako store javorniški delavci. — Zaradi kuriozitete omenimo, da so ljubljanske cigararice poslale delavcem znatno denarno podporo.

— **Škofov oklic na kranjske Nemce.** Danes je bil faktor »Katoliške tiskarne«, gospod Ban, zaradi prestopka tiskovnega zakona obsojen na globo 20 K. Pregrešil se je s tem, da na škofovo pastirsko pismo kranjskim Nemcem ni natisnil firme »Katoliške tiskarne«, ki je list tiskala. Gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, ki je pastirsko pismo založil, pa je kot član gospodarske zbornice deležen poslanske imunitete in se v sled tega ne more kaznovati, dasi je bolj kriv, kakor gosp. Ban.

— **Odlikovanje.** Kralj švedski in norveški je imenoval c. kr. okrajnega nadkomisarja in voditelja c. kr. okrajnega glavarstva postojanskega Štefana Lapajne vit. Wasovega reda, ter mu obenem podelil viteški križ I. vrste tega reda. Obenem je kraljevi dvorni maršal grof Wrangel dopisal odlikovanemu jako laskavo pismo v imenu Veličanstva kralja in kraljice, v katerem se najtopleje zahvalujeta za preprijazni sprejem povodom poseta čudovite postojanske jame.

— **Promet s tujci.** Lansko leto, 5. decembra vršila se se na Dunaju pri železniškem ministertvu posvetovanja zastopnikov deželnih zvez društev za povzdigo prometa s tujci. Vsaka dežela je dobila v ta namen podporo, le Kranjska, Istria in Dalmacija so bile prezrte. Vzrok temu je pa samo ta, ker gori omenjene dežele nimajo tacihi zvez in po pravilih zamorejo le zveze tacihi društev dobiti podpore in se udeležiti posvetovanj pri ministertvu. Skrb bodi merodajnih krogov, da se taka društva ustanove. Začetek taki zvezi je napravilo društvo za povzdigo prometa tujcev na Gorenjskem, s sedežem na Bledu, katero društvo že deluje mnogo vrsto let. Med tem časom je izdalo to društvo več publikacij, reklamnih tabel, knjig itd. ter preskrbovalo za tujce stanovanja, sploh v vsakem oziru veliko pripomočilo, da pride več tujcev na Bled in v okolico, Letos pa je izdalo zemljevid za Gorenjsko, katerega se je

— **Dalje v prilogi.**

v teku 2 mesecov oddalo raznim strankam nad 2000 izvodov. Pri zadnjem običnem zboru dne 10. t. m. se je sklenilo, delovati na to, da bi se po celem Kranjskem ustanovila taka društva in da se ustanovi deželni zvez, katere bo potem opravila zahtevati od države podporo. Žlezniško ministstvo je letos prvič postavilo 72.000 K v proračun, kateri znesek je namenjen med drugimi tudi: »deželni zvez združenih društev.« Ker se le malo deželni zamore ponasati s takimi naravnimi lepotami, kakor jih ima Kranjska, bi bilo želeto, da se taka društva takoj ustanove posebno v Postojni, Toplicah, v Kamniku itd. Seveda bi stolica Kranjske, Ljubljana, se smela zaostati. V teku nekaterih let bi se gotovo lahko s ponosom ozirli na delovanje tistih društev. Da bi se pa že letos mogla doseči od države podpora za Kranjsko, pozivlja se merodajne kroge, naj takoj ustanove taka društva. Pravila v slovenskem in nemškem jeziku so drage volje na razpolago pri društvu za povzdigo prometa tujcev na Bledu. V odboru društva za pospeševanje prometa tujcev za Gorenjsko na Bledu so bili dne 17. aprila t. l. izvoljeni sledeči: g. dr. Emil Klimek, okr. zdravnik, predsednik; g. Jakob Petercel, župan itd. podpredsednik; g. Dragotin Repe, okr. tajnik itd. blagajnik; g. Alojzij Novak, učitelj, tajnik; g. Anton Vovk, posestnik, g. Vinko Jar, posestnik in g. Ivan Pretnar, trgovec, odborniki.

— **Telovadno društvo Sokol v Ljubljani** vabi posamezne gospode, ki doslej še niso bili njega člani, da pristopijo društvu kot člani. Zadnji čas je bilo, da se je v tem oziru kaj storilo, kajti doslej je postal član društva, kdor se je društva takorekoč sam ponudil. Marsikdo bi bil že postal član, ko bi se ga le prilično morda s kako besedo nagovorilo v to. Malo je takih rodoljubov v Sloveniji, ki bi sami vedeli, kaj je vsakogar narodna dolžnost, da je namreč član v resnici potrebnih narodnih društev. Naši nemški sosesčani drugače razumejo, da z zlobnato ljudi v svoja društva. Uslužbeni nemških trdijo, morajo hočeš — nočeš — moraš biti člani Turnvereina. Lahko je potem umevno, da šteje Turnverein nad 500 članov, dočim jih Sokol ljubljanski šteje jedva 366. Nam hvala Bogu ni treba Nemcev v naša društva, ker bi bilo dorelo Slovencev, da bi podesetorili število članov Sokola. Krišku torej! Sramotno nizko število članov slovenskega osrednjega sokolskega društva naj je bilo. Naj se nihče ne izgovarja, da ne more biti izvršujoči član; ne glede na to da je lahko vsakdo izvršujoči član, ki ima le ravne ude, potrebujemo tudi podporne članove. Za vzgojo slovenskega naroda tako zelo važna telesa kakor so sokolska društva, rabijo vsestranske duševne in gmojne podpore. Kdor tega ne razume ali noče razumeti, ta ni pravi rodoljub. Praška sokolska društva, katerih je šest t. štejejo do 4000 članov. Tako se reprezentuje stolica češka, kraljstva Praga, a kako stolica slovenska, bela Ljubljana? Vsesokolski shod je pred duri, a Ljubljana naj prizna v svojo sramoto, da je v slov. stolnem mestu samo eno sokolsko društvo in da to edino društvo šteje samo 366 članov. Vsakdo reci, da tako ne sme biti in stori sam prvi korak v to, da ne bo več tako. Kar Slovenec — to Sokol!

— **Nov most čez Ljubljano.** Vlede sklepa obč. sveta, da je v vsakoletni proračun postaviti po 10.000 K, dokler se ne nabere potrebnega svota za zgradbo železnega mostu čez Ljubljano med Prulami in med Opekarsko cesto, so za ta most zanimajoči se prebivalci šentjakobskega, trnovskega in krakovskega okraja poslali do župana gosp. Hribarja posebno deputacijo s prošnjo, da naj zgradbo tega potrebnega mostu pospeši. Odgovarjajoč deputaciji je g. župan povdarjal, da je on že l. 1898. sprožil misel, naj se zgradi ta most, in da pripoznava važnost in nujnost mostu za razvoj tega mestnega okraja. Gosp. župan je deputaciji tudi obljubil, ker mestne finance ne dopuščajo, da bi se most takoj zgradil, in ker obč. svet sedaj ne more zadovoljiti mesta, detudi bi se mu ponudilo brezobrestno posojilo, da bo zgradbo mostu pospešil na ta način, da bo obč. svetu priporočal najeti posojilo za celo stavbo svoto in da bo izposloval za tako posojilo potrebno dovoljenje deželnega zbora, kadar bo to sploh mogoče. Naravnost pa se je g. župan izrekel proti zgradbi mostu 3. razreda po projektu inženjerja g. Žužka, kateri most bi ne bil dosti boljši, kakor kakava

in ki bi ne zadostoval zahtevam in potrebam prebivalstva. Deputacija je pojasnilo in obljubo g. župana vzela zahvalno na znanje.

— **Na naslov zdravstvene oblasti.** Poroča se nam: Minule dni sem imel opravilo v novi justični palači v plačilnem prostoru c. kr. glavnega davčnega urada v Ljubljani. Ko sem odprl vrata, mi je šinil tak smrad v nos, da me je skoraj nazaj vrglo. Mislim sem izpočetka, da ima kaka navzoča stranka kako pokvarjeno jestvino pri sebi in da je ta smrad le slučajen. Zvedel pa sem kmalu, da je ta smrad trajen in da se iz prostora ne da odpraviti, izkratka, da tiči ta smrad v prostoru samem. In v tem prostoru morajo uradniki po 8 ur na dan naporno delati. In v ta smrad prihaja na dan gotovo nad 100 strank. Pomiljem uboge uradnike in le čudim se jim, kako morejo sploh vztrajati, da si ne nakopljejo bolezni. Vprašam pa, ali so slavnj zdravstveni oblasti te razmere znane. Če še ne, potem je nujno treba, da se o teh razmerah pouči in primerne korake ukrene, da se ta zdravju odločno škodljivi smrad odpravi.

— **Pevski zbor „Glasbene Matice“** pričenja svoje vaje za koncert povodom vsesokolske slavnosti za moški zbor v ponedeljek, dne 25. aprila zvečer ob 8 uri, za ženski zbor v soboto, dne 30. aprila. Redne tedenske vaje so za moški zbor o ponedeljkah in sredo ob 8 uri, za ženski zbor ob sredo in sobotah ob pol 6 uri.

— **Pevsko društvo „Ljubljana“** naznanja s tem svoje priredbe v letni sezoni 1904: V nedeljo 24. aprila zabavni večer s sodelovanjem društvene godbe in tamburašev brez vstopnine v areni »Narodnega doma«; v nedeljo 1. maja izlet na Sv. Katarino; 22. oziroma 23. maja o Binkošti, vrtna veselica pri Koslerju; v nedeljo 3. oziroma 10. julija, vrtna veselica pri Koslerju. Podrobnosti se bodo pravočasno naznanile. Odbor.

— **„Slavčev“ izlet** se je radi neugodnega vremena preložil na nedeljo 1. maja t. l.

— **Odlikovana domača obrt.** Pivovarna G. Auer-cvilih dedičev v Ljubljani je bila na mednarodni razstavi za živila »Exposition internationale, concours culinaire d'Alimentation et d'Hygiène« v Parizu za razstavljeno marčico in na bavarski način varjeno pivo odlikovana z najvišjim darilom »grand prix« in zlato kolajno. Razstava se je vršila tekom tega meseca pod pokroviteljstvom ministra za trgovino in obrt. To je pač najlepše darilo za trdiko ob petdesetletnici, katero letos praznuje, pa tudi najjasnejši dokaz, da je pivo te trdike v resnici izborna. Vedno se od nasprotnikov povdarja, da Slovenci nimamo dobrih domačih podjetij — evo Vam protidokaz. Z veseljem beležimo vest, da si je pridobila domača trdika tako laskavo priznanje v tujini in priporočamo to narodno podjetje kar najtopleje.

— **Občinska doklada v Idriji za leto 1904.** ki je vzbudila že nemalo razburjenja je končno določena na 75%. Po idrijskem občinskem odboru predlagana 100%, ni potrdil deželni odbor, ker kranjska deželna vlada ni s tem soglašala. Da vlada ni pritrdila 100%, dokladi, utemeljuje s tem, da ji je dolžnost varovati davčno moč davkoplačevalcev in bi tako visoka doklada gotovo slabo vplivala na isto. Dalje svetuje občini, naj bi si za nameravano investicijsko podjetje (zidanje delavskih hiš) najela posojilo. Prvo je prečez, saj vemo s kako nevarnostjo se odmerjajo in predpisujejo davki in pri tem državni organi prav nič ne vpoštevajo davčne moči davčnih zavezancev, drugo pa bi bilo neumestno, ker ima Idrija predpisane stalnega davka le 15800 kron drugi davek 132600 K, ki je predpisan podjetjem odpade isti trenutek, ko podjetja ne donajajo več čistega dobička, kar se lahko vsaki čas zgodi in je drugi dohodek občine tako neznan, da se ga skoraj ne more vpoštevati. Ne kaže torej občino na negotove dohodeke zadošiti, pač pa je umestno ugodno priliko izrabiti z visokimi dokladami. S čudovito požrtvovalnostjo se je izrelo idrijsko prebivalstvo za zvišanje občinske doklade, saj isto v skrajno slabih gmočnih razmerah čuti občutno vsako povišanje davčnega bremena, a neznosna mizerija delavskih stanovanj je taka, da je treba v nje zboljšanje žrtvovati. S določitvijo 75% občinske doklade pa letos ne bo močno za delavska stanovanja kaj zdatnega storiti, kar nam pokaže sledeči račun: Davku 148396 K predpisana 75% doklada znaša 110297 K — lanske leto je znašalo preplačilo na občinskih dokladah 11700 K, ki se letos odšteje in se bo v resnici plačalo doklade v l. 1904 98597 K. Proračunjeni stroški znašajo (izvemo delavske hiše) 91.771 K, je torej prebitka 7826 K, ki se lahko porabi za zidanje delavskih hiš. Temu znesku

se še lahko prišteje znesek 4000 K, ki je v hranilnici naložen za nakup zemljišč. Iz tega vlada lahko prevede, da ni ravno naklonjeno postopala napram idrijskemu mestu, ko ni hotela pritrditi 100% obč. dokladi. Nekaj je pa kriv tudi občinski proračun, ki je bil sestavljen na provizijskih davčnih predpisih l. 1903, ki so bili nad 20000 K večji od definitivnih.

— **Čitalnica v Ribnici** priredi jutri v nedeljo 24. aprila, popoldne ob 4. uri, v prenovljenem salonu gosp. Arkota, koncert in gledališko predstavo s sodelovanjem družbe slov. igralcev iz Ljubljane. G. Orželski član opere, kot gost. Naročila na sedeže sprejema g. Arko.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Ljubnem na Gorenjskem,** katero se je ustanovilo koncem leta 1903 vzlic raznim nasprotovanjem nekaternikov, ki sicer uvidevajo potrebo tega društva, vendar iz egoističnih namenov odvrtajo naklonjenost ljudstva od društva, priredi v nedeljo 1. maja slovesno blagoslovljenje svoje nove brigalne, in veselico s srečkanjem. Čisti dobiček je namenjen za pokritje dolga nakupljenem orodju, zatorej se vabi k obilni udeležbi.

— **Vožnja z avtomobili na kranjskih železnicih.** Prošnjo ljubljanskega občinskega sveta in kranjskega deželne odbora, naj bi se na gorenjski in dolenski železnici poletni čas uvedel promet z avtomobili, je železniško ministstvo odbilo iz prometno-tehničnih vzrokov; pač pa se vrše še pogajanja zaradi upejlave avtomobilov na progi Ljubljana-Kamnik.

— **Umrli** je nagloma v Spletu g. Josip Lavrič, slovenski pisatelj in učitelj v Gradcu. Dasi je bil pri šolski mladini tako priljubljen kakor oče, dasi je bil vzoren učitelj, vendar ni postal naduhtel, ker se je vedelo, da je — Slovenec.

— **Novi orožniški postaji na Štajerskem** sta se ustanovili v Lučanih (v lipniškem okraju) in v Meži pri Slov. Gradcu.

— **Zanesljivost ljudskega štetja.** Pri zadnjem štetju so na Koroškem nešteli med 7105 služabniškimi osebami po mesih samo 58 slovenskih. Kdo se ne smeji takim neresničnim številkam? Gotovo je samo v Plberku več slovenskih služabnikov; kje so potem še druga mesta? Samo v Celovcu jih je na stotine! Zakaj niso koj cele Koroške vpisali za Nemce, potem bi vsaj ne umnih bndišarjev ne bilo več in narodni preprič bi moral pomehati!

— **„Urejevanje“ volilnih imenikov v Trstu.** Kršanski socialisti zahtevajo, da se morajo tudi častniki t. ž. ž. garnizije vpisati v listo III. razreda, češ, da mestni statuti naštevajo tudi častnike med volilnimi upravičenci (?).

— **Bora v Trstu.** Iz Pirana bi se bila morala vrniti dva mladeniča na ribiški ladici v Trst, toda o ladjici ni duha ne sluha, ker jo je najbrž vnela bora.

— **Štrajk ogrskih železničarjev.** Prijatelj našega lista nam poroča: Štrajk uradnikov in uslužbencev ogrskih državnih železnic je bil uprav velkanski in nedosežno dobro pripravljen. Kakor bi trenil, je prenehala vsa obrat. Škoda, ki jo je štrajk v treh dneh prouzročil, je preogromna. Milijoni so šli v nič. Bil sem zdaj na Reki. Vlaki vozijo samo do postaje Matulje — od tam do Reke se morajo potniki voziti z vozovi ali pa iti peš. Fijakarji so že itak dragi, sedaj pa, ko jih je treba klicati z Reke, stane vožnja silno veliko. Reški kolodvor je takorekoč zaprt. Vagonov blaga je vse polno — a naprej ne morejo. V pristani je polno parobrodov, ki čakajo na blago, katerega pa vsled štrajka ni in ni. Na progi od Reke proti Budimpešti stoji na stotine vagonov, v katerih so konji in voli oziroma perutnina. Vse te živali utegnejo se poginiti, ker ne dobe ne krme, ne vode. Zdj se šele jasno viditi, kako velikanjskega pomena je železnica za vse gospodarstvo. Sicer pa se mora priznati, da je štrajk ogrskih železničarjev vsesokoj utemeljen.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču. 1. France Koblišek, posestnika sin v Mošeniku, je dne 25. svečana t. l. v Klopčavi gostilni v Moravčah Tineta Brvarja, zgradil tega razklop na tla podrl, ker ga je Brvar v pijanosti nekaj zmerjal. Pri padcu si je Brvar izpahnil levo roko. Koblišek je bil obsojen na 6 tednov težke ječe. 2. Gašper Pistotnik, učitelj v Zgornji Koprki, je minulo jesen v lovišču G. Alberta Fuchsa nastavljal zanjke in vanje vjel tri divje kozle in enega srnjaka. To divjačino je spravil domu in jo s svojim sinom Francetom in sestro Marijo razkosal ter posamezne kose v dimnik sušil obesi. Gašper Pistotnik je bil obsojen na 6 tednov ječe, sin France na 10 dni strogega zapora, sestra Marija pa na 3 dni zapora. 3. France Be-

linger, delavec v Lepencah, je, kakor sam odkrijo priznava, v noči na 29. sušca t. l. v družbi z nekim Hrvatom o katerem se ni natančneje vedelo, vzel Francetu Menoingerju iz zaprte škrinje 11 zlatih 20kronskih novcev v vrednosti 220 kron, križavce za 2 K, jubilejni tolar, vreden 5 K in šmarno petico. Obsojen je bil na 4 mesece težke ječe. 4. Janez Mulej, mizarški pomočnik iz Radovljice, je dne 28. svečana t. l. na Luncovem pred P.ševu gostilno brez vsakega povoda z odprtim nožem sunil fanta Janeza Podobnika v hrbet in nato stekel. Ker je bila pri zadejani telesna poškodba težka, in ker je bil Mulej že petkrat zaradi tepeža kaznovan, ga je sodišče obsodilo na 1 leto težke ječe.

— **Vandalizem.** Danes ponoči so bila komaj nasajena drevesa v nasadu pred justično palačo poškodovana. Da se tem capinom že ne more priti na sled! Taki ljudje bi zaslužili, da bi se jih pred mestno hišo z volovsko žilo naklestilo.

— **Koncert društvene godbe** se vrši jutri v nedeljo v areni »Narodnega doma«. Začetek ob pol 8 uri zvečer. Vstop prost.

— **Cirkus v Ljubljani.** Opozarjamo na današnji insurat, v katerem napoveduje svoj prihod v Ljubljano sloveča francoska družba. Prva velika predstava se vrši 25. ali 26. t. m.

— **Na električni železnici** sta večerj popoldne pri vogalu Fabianove hiše na Cesarja Jožefa trgu skupaj trčila električni voz in voz posestnika Andreja Rozmana iz Horjula št. 12, kateri se je pripeljal od »Mestnega doma«. Pri Rozmanovem vozu se je zlomilo oje. Tudi električni voz je poškodovan.

— **Zaradi prekopavanja na trgu** je bilo temo tednu prijetih in kaznovanih šest branjev.

— **Delavsko gibanje.** Iz Amerike se je pripeljal večerj v Ljubljano 21. os. b. — Na Nemško je odpotovalo večerj 22 delavcev. — V Hruščcu k zgradbi železnice se je odpeljalo 35 delavcev.

— **Izgubljeno.** Trgovski vajenec Ivan Mehle, stanujoč na Ambroževem trgu št. 1, je izgubil danes jutraj od šentpeterske vojašnice do mitnice na Sv. Petra cesti zlat za 20 kron.

— **Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe.** Mestni trg št. 27, telefon številka 99. Od 15. do 21. aprila je dela iskalo 15 moških in 51 ženskih uslužbenec. Delo je bilo ponudeno 14 moškim in 33 ženskim uslužbenecem, v 40 slučajih se je delo sprejelo. Oči 1. januarja do 21. aprila je došlo 863 prošenj za delo in 856 deloponudb. V 468 slučajih je bilo delo sprejeto. Delo dobe takoj moški: 1 slaščičar, 1 hotelski vratar, 1 oženjen hišnik, 5 trgovskih slug, 2 vrtna delavca, 2 kočijaži, 16 konjskih in kmetijskih hišpcev, 15 delavcev; v 40 slučajih za trgovsko z železnico in pekarijo; 2 ženske: 5 šivilj, 1 svetlokarice, 3 računajoče natakarice, 2 gostilniški kuharici, 4 gostilniške deklce, 1 orožniška kuharica, 1 fisa sobarice, 5 kuharic, 6 deklce za vsako delo, 9 deklce k otrokom. Službe iščejo moški: 1 plačilni natakar, 1 skladščnik, 1 polje, 1 graščinski vrtnar, 2 pisar, slugi, 2 dničarja, 1 hišni sluga; ženske: 3 prodajalke začudnice, 1 kontoristnja, 1 bona in drugi posli. Posredovanje stanovanj in mesečnih sob. Pismenim vprašanjem je priložiti znaniko za odgovor.

— **Hrvatske vesti.** Dogodki v Samoboru pred sodiščem. Preiskovalni sodnik Biscontini, ki je bil poslan v Samobor, da vodi preiskavo v zadevi znanih samoborskih izgedrov, se ni dovršil svojega dela in ostane še najmanj 14 dni v Samoboru. Obtoženih je zelo mnogo in se vsi nahajajo v zaporih okrajnega sodišča. Glavni krivci izgedrov pa se zapro v Zagrebu. Največ oseb bo obtoženih radi hudodelstva tatvine, požiga in drugih slučajev javnega nasilja. Za take zločine je v zakonu določena kazen 10 let težke ječe. Uboge žrtve brezvestnih zapeljivcev! — Hartmannov »Sveti Francišek« v Zagrebu. Pevsko društvo »Kolo« je pelo v četrtlet Hartmannov oratorij »Sv. Francišek«. Dirigiral je skladatelj sam, sodelovali pa so kot solisti: operna pevka Holeczek z Dunaja, operna pevca Cammarota iz Zagreba in Stejskal z Dunaja. Koncert je izborno uspel. — Prestolonaslednik na Hrvaškem. Nadvojvoda Fran Ferdinand je bival 17. in 18. t. m. kot gost grofa Marka Bombollesa v Opeki na Hrvaškem. Njemu na čast se je priredil velk lov, na katerem je imel nadvojvoda izredno veliko srečo. — Nesreča na železnici. Na železnici po dravski dolini pri Osijeku med Beliščem in Noskovcem je skočil vlak s tira, da so se zdrobili trije vozi. Več oseb je bilo težko in lahko ranjenih. — Konfereneje glede

hrvaško-ogerske nagodbe so se zopet razbile, ker hrvaški zastopniki niso odnehali od svojih zahtev. — Ravnatelj kaznilnice Lepoglava je postal sodni pristav Miško pl. Rošac. Dosedanji ravnatelj dr. Ogorelica je pridržen justičnemu oddelku.

— **Ameriške novice.** V rudnikih ponesrečena rojaka. V Carbonhillu je pri razstreljavanju premga ponesrečil Fran Novak, doma iz Prečanske vasi na Dolenjskem. Star je bil 53 let ter zapušta ženo in pet otrok. — V Chandle-rudniku pa je ponesrečil Iv. Rus. Padel je v 60 čevljev globoko jamo ter si zlomil nogo in dobil še druge težke poškodbe.

— **Najnovejše novice.** Veliki gozdni požari. Pri Šmelnicu na Ogrskem je zgorelo 250 oravolpega gozda.

— **Generalni štrajk** je napočil v Debrečinu. Delo so ustavili delavci v tobačni tovarni, v parnih mlinih, v tvornicah za vozove drž. železnice, zidarji, tesarji, mizarji, kovači itd. Bati se je izgedrov.

— 200 aretacij se je izvršilo te dni v Petrogradu zaradi atentata z bombi, ki se je zgodil v nekem hotelu ter je bil baje namenjen ministru Plehveju.

— Ugnani francoski škofje. Francoski državni svet je izrekel, da so nadškofje v Parizu, Lyonu, Reimsu in Toulouse zlorabili uradno oblast, ko so protestirali proti odpravi samostanskih šol. Proti tem škofom se začne kazensko postopanje.

— Dva nova planeta je našel astronom Wolf v Heidelbergu s pomočjo posebne fotografije.

— Mednarodni pustolovež Srb Nikola Mlojević, ki je po Ogrskem pod imenom raznih grofov in baronov izvršil nešteto sleparij, je bil te dni v prepiru z nekim častnikom v Belgradu ustreljen.

— **Grozno razžaljenje.** »Bamberger Tagblatt« je prinesel nedavno sledeči preklcik: »Vest, ki sem jo razširjal o zidarjevi vdovi Kat. Echner in njenih hčerah, da so na »sveti« veliki petek jedle klobase, preklcujem in izjavljam, da je bila to le pomota. B. Seb.«

— **Modrost nemškega župana.** »Deutsche Gemeinde Ztg« je prinesla v svoji 50 številki novi pokopališni red mesta Giessena. § 68. tega modrega občinskega zakona pravi: »Pogreb je dovoljen šele po smrti. Izjema mora imeti županovo dovoljenje.«

— **Vojna moda na Ruskem.** Peterburški ženski svet izrazuje svoje sočutje za katastrofo pred Port Arturjem na nenavaden način. Mesto kožuhov in plašev namreč nosijo velike črne pelerine s kapuco, kakršne imajo ruski pomorski častniki. Pelerine krasijo zlati gumbi, zlate verižice in oklepi. V vseh modnih trgovinah so razstavljene take pelerine, ki jih dame zelo kupujejo.

— **Vzrok aprilove toplote.** Olični francoski astronom Abbé Mause dokazuje, da so vzrok gorkoti, ki letos aprila neprestano naradša, velike pege na soncu, ki se raztezajo v dolžini 90.000 mlj. Opažoval je do 19 t. m., da je solčna površina v izvanredni erupciji.

— **Nekaj za vrat.** Na Angleškem je običaj, da uslužbenke na božični dan poljubijo pod vejico zelenega lima svoje gospodarje ter imajo zato pravico zahtevati darilo. V nekem severnem angleškem mestu se je mudil o zadnjem božiču neki japonski inženir ter bil stalni gost v neki večji gostilni. Natakariča, ki je slišala pripovedovati o velikem njegovem bogastvu, podvrgla se je prostovoljno običaju ter Japonca poljubila. Japonec ji je za darilo hotel kupiti rokavice, toda natakariča je sramežljivo izavila: »Darujte mi rajši kaj za vrta. Že drugi dan je dobila lep zavojček, in v nadi, da dobi bisereno ovratnico, odpirala je zavoj s tresočo roko. Ali presenečenje! Japonec je razumel pod željo »nekaj za vrta« — komad mila.

— **Češka in poljska javna poljudna predavanja na Dunaju.** Društvi »Akademický Spolek ve Vidni« in »Miekievicki Spolek« sta sklenili, prirediti s poljudnim javnim predavanjem na Dunaju. Prvo je pričelo s svojim delovanjem meseca februarja in preneha z marcem, a drugo pa prične delovati sredi februarja. Svoje sdelovanje je obljubilo dokaj vseučilišnih profesorjev.

— **Število učiteljskega in učiteljskega letu 1903/4.** V Avstriji je 48 moških učiteljev, kjer se šola 7791 učenec in 19 ženskih učiteljev, kamor zahaja 3139 učenek. V četrtlet letniku je skupno število učenec in učencev 2421.

— **Oj ta Rusija!** Rusko naučno ministstvo je prejelo 2000 rubljev, s katerimi naj nagradi najboljše spise učencev, kako naj se varuje koristne ptice in živali in kako se najlažje to doseže.

* **Umetna hrana.** Slavni francoski kemik Marcelin Berthelot proročuje v nekem članku, da bo kemija v teku časa iznašla isto novo sredstvo za prehranitev ljudi. Berthelot piše: »Hrana, ki jo bo izdelal kemik, ne bo samo enaka naravni hrani, temveč jo bo še nadkrijevala, ker se bo lažje priredila, ker bo lažje prebavljiva in tečnejša. Sicer ne bodo to pastete, ne prašek, ne tablete, temveč prilično velika porcija 250 do 300 gramov. Ta umetna jedila bodo še raznovrstnejša nego prirodna, prirejeni se bodo dala povsod, v najpustejšem kraju in v tropski vegetaciji, povsod, kamor ne more priti plug. Umetna hrana bo napravila, da se bodo ljudje povsod enako naseljevali, da bodo siromaki in bogataši imela isto glavno hrano. Za napravo umetnih cenih jedil uporabila bo znanost neporabljene sile notranje zemeljske toplote, solno toploto in elektriciteto, ki jo bomo šele spoznali za čarobno spremenjevalko prirodnih sil.«

* **Samomor macedonskega agenta.** Kakor smo že poročali, se je v cerkvi sv. Štefana na Dunaju ustrelil 34letni Stepan Čatalov, rodom iz Trnova v Bolgariji. Na Dunaj je prišel pred leti kot trgovski posredovalec med bolgarskimi in dunajskimi trgovci. Kmalu pa se je zapletel v tajne politične zveze ter igral veliko politično vlogo. Lansko leto je odposlal z Dunaja v Sofijo več zabojev, v katerih je rekel, da so žebli. V Zemunu pa so pri carinski reviziji zaboje odprli ter našli v njih mesto žeblice 50.000 patron za vojaške puške. Čatalov je pravočasno zbežal z Dunaja v Pariz, kjer pa mu je bilo v nekem hotelu ukradenih 10.000 frankov kot zadnji ostanek prihranjenega denarja. Uvidel je, da je uničen, zato se je pripeljal na Dunaj ustreliti se.

* **Učiteljice se smejo močiti ter dalje služiti** vsled najnovejšega zakona, ki ga je predložil naučni minister narodni skupščini. § 172 jim je prej zabranjeval ta korak. To je v Bolgariji!

* **Ureditev plač francoskega ljudskošolskega učiteljstva.** Proračunski odsek senatske zbornice je sprejel zakon, ki ureja plače ljudskošolskega učiteljstva. Vsak učitelj mora dovršiti pripravnico. Plača začasnega učitelja je 1000 frankov, a plače stalno nastavljenega učiteljstva se dele v pet razredov in sicer: 1200, 1500, 1800, 2000 in 2200 frankov.

* **Prebivalstvo Evrope** se je tekom 19. stoletja zelo pomnožilo. Statistični računi so napravljani tako, da se je vzel za celokupno prebivalstvo v Evropi leta 1800 število 1000, potem pa se je od 10 do 10 let v tem razmerju prebivalstvo izračunilo. Leta 1810 bi bilo to število 1060, 1820: 1141, 1830: 1254, 1840: 1340, 1850: 1425, 1860: 1516, 1870: 1637, 1880: 1750, 1890: 1946, 1900: 2158. Iz te tabele je razvidno, da se je v 19. stoletju prebivalstvo Evrope več kot podvojilo, in da je naraščanje bilo stalno, proti koncu stoletja še celo močnejše kot v začetku. To razmerje pa ne velja za vse dežele; najmanj so se pomnožili latinski narodi, namreč le od 1000 na 1600—1900, dočim so se narodi na vzhodu, t. j. Slovani pomnožili od 1000 na 2492.

* **Boj za Tih ocean.** Boj za Tih ocean je eden največjih problemov svetovne politike. Francoska »Revue de Deux Mondes« prinaša o njem vrlo zanimiv članek. Tih ocean je postal sredozemnim morjem. Kitajsko-japonska vojna leta 1894—95 je pokazala posledice teh sprememb, ki so se dovršile na skrajnem vzhodu. Ko so Francija, Rusija in Nemčija zabramile Japonski, da bi po svoji volji izkoristila svojo zmago nad Kitajci, ni preostalo Japonski drugo, nego da se pripravi za vojno na suhem in na morju, da zamore prirediti odločilni boj za gospodstvo nad Azijo. Prva skrb Japonske je, da uniči na skrajnem vzhodu vsako vmešavanje Evrope, ter da postane v Aziji taka velesila, kakor je v Evropi Anglija. Japonska ekspanzija je tudi združena z narodno-gospodarskimi potrebami. Japonci si iščejo slobodnega ozemlja za svoje kolonije, zlasti v Koreji in Mandžuriji, radi katerih se zdaj vojujejo Rusi, da bi tjakaj oddajali preobilico svojega ljudstva. Za Rusijo je pa Koreja zelo važna strategična pozicija, edino na ta način zamore Rusija doseči sloboden izhod v Tih ocean.

* **Osleparjeni rojaki.** Rojak Jvan Kržišnik iz Iron Mountain, Mich., je bil med vožnjo od tam do Chicage Ill. olajšan za lepih in težko zaslužnih 300 dol. Z njim se je vozil fino oblečen lopov s pomagalcem, oba sta dobro vedela, da ima Kržišnik okoli 500 dol. pri sebi. Predno so v Chicago dospeli, prišel mu je fini lopov ponujati drobiž, češ, da ga ima preveč; lahkoverni rojak se spusti v »barantijo« in je dobil za 300 dol. le 39. dol. Lopov

mu je od ene strani naštel 40 desetakov in potem mu jih je še enkrat »štel« a obrnil kupček in naštel 29 po en dolar in na vrh pritisnil desetak. Kržišnik pa je to lepo spravil, ne da bi se še enkrat preveril. V obče je pa kaznjiva bedarija, da se rojaki na potu bodisi v železnici, salonih ali cestah spuščajo z neznanimi v katerokoli kupčijo ali »menjavo«; vedno so oškodovani, ali vsi opomini in svarila ne izdajo nič. Evi drugi slučaj. Rojak Jože Lesjak iz Braddocka, Pa., je dne 6. t. m. došel v New York, da se domu odpelje. Na neki ulici ga je vjel lopov in mu prodal »stotak« za 30 dol. Stotak je bil za nič, konfederiran bill, ali pristni so bili štirje desetaki. Tako dejanje je celo kaznjivo, ker najden denar se ne sme deliti, niti kupovati, ampak izročiti policiji, vkradeni pa še manj, ker se s tem lopovom daje potuho. Kdor ukradene ali najdene stvari prikriva, ali pomaga prikrivati zapade kazni take ljudi pa njih požrešnost kaznuje. Vsakdo ve, da ne more dati dober, pošteno zaslužen desetak za manj nego deset dolarjev, in ako kdo to stori, da da ceneje, ni pri pravi pameti ali pa ima lumparijo v mislih. Na potovanju je biti trezen, ter se z nikomur drugim ne podati in kupčijo ali barantijo, razven ako ga dobro pozna in ima trajen sedež.

* **O nemškem cesarju Viljemu II.** je spisal francoski pisatelj Roche knjigo »L'Empereur Guillaume II. intime.« Pisec je zbral razne pikantije o cesarju ter jih okrasil z zanimivimi ilustracijami. Največ pikantnosti je povzel iz knjige grofice Wedel-Bernard. To je škandalozna historija na berlinskem dvoru. Pisateljica se izdaje sama za hčer Viljema I. ter pripoveduje razne galante, večinoma podle historije, ki se odigravajo povsod v palačah bogatih in brezposelnih ljudi. Roche vidi v Viljemovem značaju močne elemente novega romantizma, artizma, a pred vsem mu je nemški cesar — glumač. Cesar veruje v hohenzollernsko idejo: cesar je na zemlji kar je Bog v nebesih. Cesar se vtika v vse umetnosti, znanost in vero; na svojem dvoru je dal oznaniti nedeljske pridige. Cesar ima tudi posebno strast, da se čim večkrat pokaže v drugačni obleki. Roche pripoveduje, da se je cesar v enem dnevu 17krat preoblekel, čimer je zamudil ravno 4 ure. — Ameriški »Glas Naroda« pa je prinesel nedavno opis nemškega cesarja, ki mu pravi vse drugo kot umatnik. Toliko resnice se v Evropi, posebno še v Avstriji, seveda ne sme zapisati.

* **Katoliško malikovanje.** Vsled ekstremnega čaščenja Marije in svetnikov je prišel Kristus v nekako podrejeno vrsto. Tako pripoveduje sloveči Alfonz Liguori v svojih spisih o Marijinih čudovitostih: Neki hudodelnik je umrl brez pokore. Kristus ga je obsodil v pekel in že so prišli hudiči po njega, tedaj je vstopila Marija ter izjavila, da se mora sodba prevreči, ker je hudodelnik vsako soboto molil eno čedenasimarijo. Jezus je ugovarjal, toda kmalo se je moral udati. — Podobno povest je prinesel pred leti češki koleadar sv. Jožefa. Neki ropar, ki je imel veliko zločinov na vesti, je umrl ter je bil »po zaslugah« tudi obsojen v pekel. Ker pa je ropar vse svoje življenje častil (?) svetega Jožefa, poklical ga je sedaj na pomoč. In ne zaman. Jožef je prišel ter zahteval, da se sodba spremeni. Ker pa se je Bog upiral, zagrozil je Jožef, da odide z Marijo iz nebes. Ker se je bilo bati, da bi z Marijo se tudi ljubi angeli in svetniki izselili (kam?), se je Kristus udal. — Iz tega vidimo, da nastane celo med sveto družino v nebesih včasih domač prepir. — Kakšno malikovanje se uganja s sv. Antonom, je znano. Ta svetnik mora zdraviti svinje in govedo, napolnovati žitnice, dobiti kmetom dobrih poslov, pomagati pri izpitih, v tožbah, da, znani tirolski ropar je izpovedal pri sodišču, da se je priporočil sv. Antonu za »srečen izid«, preden je šel s sekuro ubiti in oropat staro preužitkarico. Na Španskem ima sv. Anton še dandanes šaržo dobro plačanega admiralja. Pri neki morski bitki se je baje prikazal v oblikah ter komandiral špansko brodoge. Za to priznanost mu plačuje izsesana država še dandanes 40.000 peset letne plače. Seveda dobi svetnik svojo plačo skozi malho patrov frančiškanov. O svetnikih se je pisalo in se še piše več kot o Bogu. Dobro, da je molitev »očenaš« še vsaj vedno naslovljena na Boga. Toda tudi to se morda še sčasoma spremeni, saj slišimo pri brezkončnih rožnih vencih v cerkvi in doma moliti: »na čast sv. Jožefa: očenaš«. — »na čast sv. Luciji: očenaš« itd. Kam so fanatični Rimci potisnili Boga, se vidi najbolje iz napisa na neki novi hiši na Nižje Avstrijskem. »Dies Haus war in Gottes Hand — ist abgebrannt — jetzt wieder aufgebaut, ist dem heiligen Florian anvertraut.« (Ta hiša je bila v božji roki, pa je zgorela — sedaj pa je znova postavljena in sv. Florjanu priporočena)

* **Meniha — duellant.** Že nekaj dni vlada v Atenah velikansko razburjenje radi nekega dvoboja med dvema menihoma v redovniškem samostanu v Aegini. Pred dvobojem so bili izgovorjeni najstrožji pogoji, po katerih mora eden ali drugi ostati mrtev na licu mesta. In res takoj po prvem strelu se je eden duellantov zgrudil mrtev na tla. — Dvoboju vzrok je bilo že dolgo trajajoče sovraštvo.

* **Izseljevanje iz Avstrije.** Ameriški generalni konzul Hossfeld v Trstu poroča o tem vprašanju sledeče: Iz Avstrije se tekom zadnjih let vedno več ljudi izseljuje. Natančnega števila izseljencev pa ni mogoče navesti, kajti vlada o tem ne vodi nikakih zapisov. Le malo izseljencev naprosi vlado pred svojim odhodom, da bi jih črtala iz avstrijskega podaništva, ker izseljenci večinoma ne vedo, da je to mogoče storiti. Mnogo izseljencev vzame tudi potne listine, toda avstrijskim oblastim ni mnogo mar, ostavijo li taki ljudje Avstrijo kot turisti, delavci ali izseljenci, kateri se za stalno nastanijo v inozemstvu. Skoraj 85 odstotkov avstrijskih izseljencev potuje v Zjed. države, 10% v Kanado, 3% v Južno Ameriko, 1% v Južno Afriko in 1% v druge dežele. Letno število avstrijskih izseljencev je doseglo l. 1902 — 100.000, nakar je postajalo vedno večje in je doseglo lanskoo leto skoraj 250.000. Iz konzularnega okraja Trst, kateri je izključno le slovenski in hrvatski, se izseli vsako leto nad 15.000 ljudi. Med temi je navadno le 3% ponemčenih in poitalijanceh Slovanov. Večina Slovencev in Hrvatov so kmetovalci, le oni od istrskega in dalmatinskega obrežja so mornarji in sicer najboljši v Evropi. Tretjina teh naseljencev so analfabeti in skoraj vsi so katoliki. Oni so mirni, pošteni ljudje. Med njimi ni temperenčnikov, toda tudi malo pijancev. V južni Avstriji znaša povprečni dnevni zaslužek 20 do 60 centov na dan na kmetih, dočim zaslužki meščani le po 40 in v naboljšem slučaju po 80 centov na dan in tako slab zaslužek je glavni vzrok izseljevanja. Ljudstvo se preživlja večinoma s sočivjem, koruzo, fižolom, krompirjem itd. Meso si morejo v Avstriji privoščiti le ob nedeljah in praznikih. V Zedinjenih državah živeti bivši Avstrijci pošejo vsako leto domov najmanj 50.000.000 K ali 10.000.000 dolarjev. Tekom zadnjih let se je iz južne Avstrije izselilo pol milijona delavcev, radi česar so se tamošnji delavci tako podražili, da se tovarnarji in farmerji pritožujejo radi pomanjkanja delavcev. Ker pa delavska in delodajalska stranka izdatno vplivati na vlado, bo vlada kolikor mogoče omejila izseljevanje. Trst ni luka za izseljevanje, toda v kratkem se bo pričelo izseljevanje tudi preko Trsta. Iz Avstrije se bodo ljudje še dolgo vrsto let izseljevali in sicer v vedno večji meri. Vzrok temu je stalna prosperiteta v Zjed. državah. Glavni vzrok avstrijskega izseljevanja je želja izseljencev, pobiljšati si svoj položaj, več zaslužiti in bolje živeti. Na izseljence tudi dobro vplivajo poročila o osebni svobodi in liberalnem duhu, ki vlada v Ameriki. Najbolje vplivajo na izseljence njihovi znanci in sorodniki v Ameriki, kateri poročajo brez izjeme, da žive v Ameriki boljše nego takozvana »gospoda« v Avstriji. Vlada in po njenem ukazu tudi avstrijsko časopisje, je sovražna izseljevanju, katero ovira zlasti ljudem, od 20. do 32. leta, v kateri dobi so moški podvrženi vojaškemu dolžnostim. S kakim namenom gredo ljudje v Ameriko, ni mogoče dognati, toda le redkokdaj se kdo vrne, kateri bi bil razočaran. Slabo poročajo le oni ljudje, ki niso nikjer na svetu za rabo. Mnogo izseljencev se vrne po par letih v Avstrijo in oni prinesejo redno toliko denarja seboj, da prežive brezskrbno zadnja leta svojega življenja. Javno se govori le malo o izseljevanju. Časopisje je naravno izseljevanju sovražno in piše smešno pretirano o razmerah v Ameriki. »Prepričan sem«, zaključuje konzul, »da bode izseljevanje iz Avstrije vedno naraščalo«.

* **Parlamentarno.** V mestu Troyu pri New-Yorku so bili v zadnji seji mestni očetje tako nesložni, da se je seja pretvorila v pravočeto boksanje. Priti je moralo 35 policajev, da so bojevalce razdružili. Najhujše se je protivil predsednik, ki je bil ob zaključku seje ves krav.

* **Kako se spozna korajža.** Ko je profesor Nansen nabiral ljudi za svojo ekspedicijo na sever, prijavljalo se mu je vsak dan mnogo mladih mož, toda ker je vedel, kako nevarnosti čakajo ekspedicijo, sprejemal je le ljudi, ki so bili krepki, popolnoma zdravi in neustrašeni. Nekega dne se mu je prišel tudi ponujat koščen norveški mornar. Nansen je njegova zunanost ugajala, le o njegovih srčnosti se je hotel še prepričati. Zapovedal mu je: »Pokri se in stoj mirno!« Potem je Nansen vzel revolver, šel par korakov nazaj ter mornarju prestrelil klobuk. Mladenič je stal kakor kip. »Dobro!« je rekel Nansen, »sedaj vzdigni desno roko!« In skozi roko mu je zletela druga krogla, mornar pa je stal kakor priračen ter se ni ganil. »Vrlo dobro!« pohvalil ga je Nansen, »sprejet si, a

tukaj imaš odškodnino za poškodovani rokav in klobuk.« »Kaj pa za hlače?« je pripomnil mornar. — »Hlače vendar nisem nič storil?« je začudeno vprašal Nansen. — »Toda jaz«, je bil »neustrašeni« mornarjev odgovor.

* **V pojasnilo.** Ne kupuj mačke v vreči, pravi pregovor, ki naj se ga spominja vsakdo, ki si namerava nabaviti šivalni stroj. »Kupim si Singerjev stroj,« pravi brezdomno vsakdo, ki bi rad imel šivalni stroj; saj pozna to ime vsak otrok in vsakdo ve, da so Singerjevi šivalni stroji najboljši in je prve porabne stroje te vrste spravila v promet delniška družba Singer & Co. ter si pridobila svetovno ime. Zalibog pa odjemalce, oziroma kupce pogosto agentje itd., ki sebi v korist zlorabljajo ime »Singer«. In če kdo kupi tak Singerjev stroj, je seveda nezadovoljen — in zakaj? Zato, ker se ni prepričal, če je res kupil »originalni Singerjev stroj«. Naj si torej vsak kupec šteje v dolžnost, da predno kupi stroj, tudi vpraša po »originalnih« Singerjevih strojih, ker samo ti so vzorno konstruirani in samo to so najboljši šivalni stroji, ki se na njih lahko tudi obenem veže in krpa nogavice. Da varuje kupce pred prevarami, je nastavila Singer & Co., deln. družba za šivalne stroje po vseh večjih krajih Kranjske tamkaj domače, z našimi legitimacijami preskrbljene zastopnike, ki naj obištevajo določena mesta. Tudi Singer & Co., deln. družba za šivalne stroje v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 4 daje drage volje vsakomur informacije in naj se zatorej vsakdo, ki bi rad pojasnila, zaupno obrne nanjo, da takoj brezplačno pošlje k njemu svojega zastopnika, da mu poda kakršnakoli pojasnila. (365)

* **Uradnikom** s plačo od 1800 kron naprej daje posojila »Pražská záložna« v Pradi, Ferdinandova ulica.

Književnost.

— **Časopis za zgodovino in narodopisje.** Lani osorej je bilo v Mariboru ustanovljeno »zgodovinsko društvo« z namenom, da vsestransko, a strogo znanstveno raziskuje in razjasnjuje zgodovino južne Stajerske. To društvo je sedaj ustanovilo svoj »Časopis za zgodovino in narodopisje«, čigar prva dva snopiča sta pravkar izšla. Ta časopis bo poleg zgodovine gojil tudi slovensko narodopisje, zgodovino slovenskega slovstva in slovensko jezikoslovje, vrhu tega pa bo tudi poročal o izkopaninah in starinah južne Stajerske in pa o domačem in tujem slovstvu, ki bi se nanašalo na društveni delokrog. Urednik listu je znani slovenski zgodovinar profesor Anton Kaspret. Vsebinska prvega predgovora so priobčene štiri razprave. (H. Kaspret: O podelitvi deželne maršalstva na Stajerskem l. 1560; dr. K. Štrekelj: Slovensko cesarsko odločilo iz leta 1675; Fr. Koščič: V spomin Mateju Slekovcu; dr. K. Štrekelj: Prispevki k poznavanju slovenskih krajevnihih imen po nemškem Stajerju), več krajših znamenitih poročil in kritik ter poročilo o delovanju »zgodovinskega društva«. Redni udje »Zgodovinskega društva«, ki plačajo na leto 5 K ali 100 K za vselej, dobe »Časopis« brezplačno, za neude je cena listu 6 K.

— **»Učiteljski Tovariš«** ima v zadnji številki sledečo vsebino: Bodimo radikalni! — Za ljudsko šolstvo v Istri. — Zadnja zborovanja. — Z oročjem v roki in v rezervi — na Amonte! — Pisarna za zdravljenje naših bolnih itd. razmer. — Društveni vestnik. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Pripraviški tedaj v Idriji.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 23. aprila. Današnja seja poslanske zbornice je trajala do 3/3. pop. Prihodnja seja bo v torek. Kramar, Klobuč in drugovi so protestirali proti nasilnemu postopanju predsednika Vettera v zadnji seji. Nujni predlog glede čeških visokih šol je bil odklonjen.

Dunaj 23. aprila. Definitivno je določeno, da odpotuje cesar 2. maja v Budimpešto.

Dunaj 23. aprila. Iz Inomosta se poroča, da je deželni glavar grof Braudis odstopil; na njegovo mesto bo imenovan posl. Kathrein.

Budapešta 23. aprila. Danes ob pol 3. uri je odbor štrajkujočih železničarjev sklenil, da se štrajk nadaljuje. Vsa pogajanja so pretrgana.

Budapešta 23. aprila. Z lastnoročnim pismom na domo-

branskega ministra je cesar ukazal, da se pokličejo na vojaško službo vsi rezervisti in gašisti, ki so ogrski državljani. Poklicali se bodo železničarji, da bodo kot vojniki morali opravljati železničarsko službo.

Budimpešta 23. aprila. Policija in vojaštvo je razgnalo glavne taborišče štrajkujočih železničarjev.

Rusko-japonska vojna.

Petrograd 23. aprila. Na mestnik Aleksejev javlja: Ko naše šalupe polgale mine, je prišla ena teh min pod šalupo in je eksplodirala. Poročnik Pelin 27 mož je ubil.

Pariz 23. aprila. »Agence Havas« se javlja iz Petrograda, da so Japonci ob reki Jalu doživeli velik poraz.

Petrograd 23. aprila. Tudi tusem je došla vest, da so bili ob reki Jalu Japonci hudo poraženi, vendar pa še ni o tem nobenega uradnega sporočila.

London 23. aprila. Danes se došla poročila, da so bili Japonci ob reki Jalu poraženi.

Petrograd 23. aprila. Admiral Skridlov odpotuje v ponedeljek v Sebastopol, da se poslovi o svoje rodbine, potem se pa nemudoma odpravi na Daljni Vzhok.

Petrograd 23. aprila. Iz Liaojanga se poroča, da je prišel kitajski guverner pozdravit generala Kuropatkina in ga zagotavljati, da hoče Kitajska z Rusijo živeti v prijateljskih odnosih.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Znak kupčije na žitnem trgu bila tudi v tekočem tednu splošna mlačnost. Niti ena niti druga vrsta žit nima tistega števila reflektantov, kakor bi bilo pri normalni žetvi. Zato pa kurzi nadaljevali svojo pot nizdol, čemur pa je še posebno pripomoglo oficiozno poročilo o stanju ozimne in pomladanske poljskih del, glasom katerega se je dosedaj nadejati dolga letine, kajti ozimna je vskjub sempan nedostajajoče snežene odeje dobro prizmovala, pomladanska poljska dela pa so se hitro vršila, ker je bilo vreme zato jako ugodno. Tudi ogrski železnični uslužbencev dosedaj še vplival na cene, dasi je mogoče, u tege, ako bi ne bil danes ali jutri završen, imeti dokaj upliva tudi na žitni trg — kajti čim pusti delavci delo, dobi v roke krmilo, kar v trenutno lahko predružači takozvano normalno stanje, pa naj si bode že v tem onem.

Pšenica za maj je dospela večeraj že na kurz 7 ^{7/8} /s, za junij 7 ^{5/8} /s, za jesen 7 ^{2/3} /s — efektivno blago se na borzi sicer nominalno poceniti, vendar pa so imetelji potopazovanja prišli do prepričanja, da u tegnilo nadaljno čakanje imeti le slabe posledice, ter so sempatje voljni doletjati v nasprotju z borzo manjše puste. Glavni vzrok mlačnosti pa je prvi vrsti še vedno minimalno popraviljanje po blagu, ker se sleherni zalag le sproti z najpotrebnejšo množino.

Rž odneha dalje in notira včen že 6 ²⁰ /s za april in 6 ¹⁰ /s za oktober.

Koruzna vzdržuje cene za točje blago, dasi se dobe liferanti, ki bi v ogromnih množinah radi iznebili ter poljujejo male popuste. Maj kurz htuira sicer, toda jako neznan; včen je notiral 5 ⁵⁰ /s, kurz, katerega si že imeli, ki pa se potem navadno ne koliko ojači, da more zopet nazaj. Izključeno pa ni, da se koruzna pri nekoliko zboljšašem konzumu podra sedaj je namreč poraba omejena le zaključeno blago in tega je še mnogo zato pa so nove kupčije takorekoč ključene.

Oves ostaja nespremenjen. P nudbe niso ravno majhne, dobi se vedno zadostno število odjemalcev, o tod nespremenjene cene.

Moka se z ozirom na ne ravno po ceni dobavno točno pšenice vzdržuje na višini, na kateri pa ji obstane ne bo dolg. Mini imajo čimdalje več zaloge, da se teh znebe, bo redukcij potrebna, v to pa bo mlina bržeas teneje dobavna pšenica v bližnji dočnosti prisilila.

Sladkor. Živnostenska banka Iglavi razpošilja naslednji cirkular: »Z ozirom na naša poslednja poročila vjdno naznanjamo, da je dosegel rovi sladkor do današnjega dne

Dalje v prilogi.

ceno K 20.— za točno pošiljatev. Ta povisek gotovo vpliva na cene rafinade znatno in mogoče, da bo osrednja pisarna čez noč, kakor se je to zgodilo zadnjič, cene vsaj za 1 krono dvignila. Če imate voljo, potrebo v sladkorju do konca septembra pokriti, vam priporočamo, da izkoristite ponudbo. Močnosti poviška cene za rafinado sicer nečemo zanikati, mislimo pa, da bodo tovarne za surovi sladkor, ki izdelujejo tudi belo blago, zaenkrat vsled še ne perfekte združitve z rafinerijami, povisek preprečile ali vsaj onemogočile; kajti od teh odvisi, kakšne bodo cene za 1. okt., do danes pa se sporazumljen je za skupno akcijo še ni doseglo. Predvsem dela namreč težko čaka neka češka rafinerija, ki je do 1. septembra 1904 pri družbi za skupno prodajo. Nemoremo pa razsojati, če ni to morda le nekak manevar, ki naj bi učinkoval voljneje na tovarne za surovino in druge rafinerije. Pogosto smo že namreč opazili, da so vodila pogajanja, katera so časopisi označili kot razbita — h kartelom. Ponudbe so možne, ako bi se med tem ne doseglo sporazumljenje za skupno akcijo za novo kampanijo od 1. oktobra 1904 do 30. septembra 1905 šele s 1. junijem. Do konca septembra pa se ni nadejati reduciranosti cen.

Petrolej. Dne 1. maja t. l. se bo kartel za tri leta obnovil. Pri sklepanju petrolejskih kartelov se je vedno pisalo o ustanovitvi novih rafinerij, tako tudi sedaj za Vacuum-Oil-Company. Dozdevno pa naj bi bil to le pritisk na kartel, dočim bi o možnosti resnične ustanovitve dvomili. Kolikor nam je namreč znano, so tudi posestniki petrolejskih vrelcev pri kartelu ter bi bila novi tovarni vendar odzeta možnost nabave surovine. Povisek cen se od 1. maja ni nadejati, ker je za ta čas konsum premajhen, znano pa ni, katere cene bodo rafinerije s 1. majem izdale kot podlage. Znižanje je mogoče, ker prevladuje mnenje, da je polahno zvišanje cen v zimskih mesecih za trgovino zdraveje in za posameznega trgovca prikladnejše. Redukcija pa se bo pri nas šele okrog 15. maja pojavila.

Riž notira nespremenjeno. Spirit ravno tako. Milo v korist družbe sv. Cirila in Metoda prodaja čimdalje globlje v narod.

Poslano

Odgovor „Slovenca“.

»Slovenec« z dne 18. aprila 1904. je pričel med dnevnimi novicami notico: »Kmetijska šola na Grmu in nje učenost, s katero napada zavod in mene. Glede napadov na zavod kot tak, izjavljam, da me bo le veselilo, ako bo provzročila tista notica junškega »strokovnjaka«, ki brezimenko napada, da bo zavod vnovič po kakem v to poklicanem organu pregledan. Vsaka še tako natančna nesavadska preiskava dognala bode, da se učenci vzgojujejo in oskrbujejo do pičice po danih predpisih, in da je zavod glede gospodarstva, snage in reda v takem stanju, da se ne menj, vodj, ne drugemu osobju ne bode moglo ničesar očitati. Kar se pa tiče napadov na mojo malenkost, izjavljam, da me teki »Slovenec« napadi ne vznemirjajo prav nič, ker so tako nizkotni, da me ne dosežejo. Ta bi bila lepa, da bi me mogel tak zaplotnik, ki si še svojega imena ne upa podpisati, razžaliti.

Na Grmu, dne 20. aprila 1904.

Rihard Dolenc,

vodja kmetijske šole na Grmu.

*) Za vsebino tega spisa je uradni odgovor in toliko, kolikor določa zakon.

V zmislu § 17. društvenih pravil se sklicuje

občni zbor

delniškega društva

Narodne tiskarne

na dan 1. maja 1904

ob 11. uri dopoldne

v hiši Narodne tiskarne v Knaflovih ulicah št. 5.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednikovo.
2. Bilanca Narodne tiskarne za 1. 1903.
3. Nasvet upravnega odbora o izplačanju dividende.
4. Volitev upravnega odbora.
5. Volitev pregledovalcev računov.
6. Posamezni nasveti.

OPOMBA: § 16. Kdor hoče v obnem zboru glasovati, mora svojo delnico vsaj pet dni pred obnim zborom vložiti v društveno blagajno.

Upravni odbor Narodne tiskarne.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravnemu potrebnost domačega zdravila pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljica velja 2 K. Po poštne povzetki razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na dešeli je izrecno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 8-6

Na prebavljalne organe se mora paziti, kajti ni nobenega drugega organa v človeškem telesu, ki bi vsled najmanjšega motenja, tako obširno uplival na druge organe in istim pripravljaj najhujše posledice. Pazi se na prebavljalne organe ako si prizadevamo njihovo delo olajšati s tem da vzbujamo delavnost prebavljajnih organov z milo odvajajočim sredstvom. Tako sredstvo imamo in sicer že 40 let najbolj znano dr. Rosa balzam za želodec iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Dobiva se pa tudi po tukajšnjih b. d. a. s. b.

Foulard-svila

po 60 kr. do gl. 3-70 meter za krila in obleke. Franko in že ocarinjeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se pošlje s prvo pošto. Tovarna za svile Henneberg, Zürich. 2 75-3

Dobro domače zdravilo. Med domačimi zdravili, katera se rabijo kot bolečine olajšujoče in odvrtačoče mazanje pri prehladu itd. zavzema v laboratoriju Richter-jeve lekarne v Pragi izdelano LINIMENT. CAPSICI COMP. s „sidrom“ prvo mesto. Cena je nizka: 80 h. K 1-40 in K 2.— steklenica. Vsaka steklenica se nahaja v elegantni skatli in jo je spoznati po znanem sidru.

„Le Délice“

cigaretni papir, cigaretne stročnice. Dobiva se povsod. 671-7 Glavna zaloga: Dunaj, I., Predigergasse 5.

Izvršen okus kave doveden v primestiam

Vydrave žitne kave

POSUKITE! Vzorci, dragovoljno. Pošta 6 kg pošilja 4 K 50 h franco.

„DOMACI PRIJATELJ“

Vydrava žitna kava Praga-1717

strijeno in tekoče

Sarg-glicerini

napravljajo kožo belo in nežno. Dobi se povsod.

Sarg-ova glicerini-mjila

so za odrasle kakor za otroke nanežnejše starosti izvrstno čistilo. Z najboljšim uspehom ga rabijo znane avtoritete, kakor prof. dr. Hebra, Schauta, Frühwald, Karel in Gustav Breus, Schandlbauer itd. 7

Klobuki za dame.

— Moj bogato ilustrirani

cenik 1904

za damske klobuke

— razpošiljam —

brezplačno in franko.

Naročila in popraviljanja točno in po nizki ceni. —

Modni salon klobukov za dame

HENRIK KENDA

— v Ljubljani. —

Forman (klorovani methylovi eter mentola), na kliničkih preizkušen, ki so ga zdravniki že pogosto označili kot naravno idealno sredstvo proti nahodu. Za lahek nahod zadostuje „Formanova“ bata (pušice po 40 vin.) sa hujši nahod pa naj se — po zdravnikovem nasvetu — rabijo „Formanove pastile (75 vin.) za duhanje s pomočjo inhalacijske steklenice. Učinek je čudovit, spetkača nahoda domala nezmotljiva. Forman se dobiva v vsaki lekarni. II 1004-2

Pri protinu, urinovokisliz diatezi, revmatizmu, boleznih na ledvicah in mehurju, kamnu v mehurju, želodnem in črevesnem katarju, diabetes i. t. d. rabijo

francovo-varski **Natalie-vrelec**

priznani zdravnik z izvrstnim uspehom. Izvrsten okus!

Naprodaj povsod, tudi pri razpošiljalnicah mineralnih vod v Francovih varih.

Mnogo denarja si prihranite, če si doma barvate obleke, bluze, trakove, nogavice, otroške obleke itd. itd. Pobarva se brez truda v par minutah, uspeh je nepričakovano lep in ne stane skoraj nič, če rabite za to zak. zavar. barvilo za blago „FLOX“. Poskusni zaviti po 20 h, originalni lončki vsake barve à 70 h (črno in vijenjo tegethoblau) 10 h več). Poskusni zaviti so zastonj, ker se za to založenih 20 h pri nakupu originalnega lončka odšteje.

„FLOX“ 3031-16 podjetje barvil za blago Dunaj, VI., Wallgasse 34.

Edine, od profesorjev in zdravnikov preizkušeno in priporočeno, kislino prsto čistilo za zobe je dr. J. G. Poppa, c. in kr. dvornega zobozdravnika na Dunaju XIII/6, pristni

Anatherin

ustna in zobna voda proti vsem ustnim in zobnim bolečinam le v gori vprodoljeni steklenici à K 280, 2 — in 1 —. Creme za zobe v lončkih brez škodljivega mila, à 60 vin. ohrani usta, zobe in zobno meso res vedno lepo, zdravo, brez duha in bolečin. II 2966-12

„Anatherin“ pasta za zobe v steklenici K 1-40, v zavoju 70 vin. Prasek za zobe K 126. Plomba za zobe K 2—. Milo iz zelišč 60 vin.

ALBOFERIN

redilno in krepilno sredstvo.

Redi kri, jači živce, pospešuje slast do jedi.

Klinično preizkušeno: odlični zdravniki ga priporočajo za slabokrvne in prebolele ljudi in slabotne otroke. Na prodaj po vseh lekarnah in drogerijah, kot prašek 100 gr. K 5.—, v tabletah 100 kosov K 1-50 in v čokoladnih tabletah 100 kosov K 1-80. Poslednje nalaže za otroke. 2968-46

Vprašajte svojega zdravnika.

L. LUSER-jev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstvo proti kur-805 jim očesom, žuljem itd. 5

Glavna zaloga:

L. SCHWENK-ova lekarna

Dunaj-Meidling.

Luser-jev obliž za turiste po K 1-20. Dobiva se v vseh lekarnah.

Proti zobobolu in gnilobi zob

Izborna deluje dobro znana

antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Melusine zobni prašek

1 skatljica 60 vin.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto.

Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinskih vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

pelegr novozgrajenega Fran Jožetovega jubil. mostu. 38-18

„Slovenski Narod“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 h v sledečih trafikah:

Ljubljana:

1. Bizjak, Vodmat, Bohoričeve ulice št. 10.
2. Blaznik, Stari trg št. 12.
3. Blaž, Dunajska cesta št. 14.
4. Dolenc, južni kolodvor.
5. Elsner, Kopitarjeve ulice 1.
6. Fuchs, Marije Terezije cesta, nasproti Kolizeja.
7. Kališ, Jurčičev trg št. 3.
8. Kanc, sv. Petra cesta št. 14.
9. Kos, Kolodvorske ulice št. 26.
10. Iv. Kristan, Resljeva cesta 24.
11. A. Kustrin, Breg št. 6.
12. J. Kušar, sv. Petra cesta št. 52.
13. A. Mrzlikar, Sodnijske ulice št. 4.
14. I. Pichlar, Kongresni trg št. 3.
15. M. Sever, Gosposke ulice št. 12.
16. J. Sušnik, Rimska cesta št. 18.
17. A. Svatek, Mestni trg št. 25.
18. F. Šešark, Šelenburgove ulice št. 1.
19. R. Tenente, Gradaške ulice št. 10.
20. A. Velkovich, Sv. Jakoba trg 8.

Šiška:

1. M. Favai, Spodnja Šiška pri kolodvoru.
2. M. Lavrenčič, trgovec v Šiški.

Kamnik:

Marija Ažman, trafika.

Škofja Loka:

Matej Zigon, trgovina in trafika na Glavnem trgu št. 34.

Kranj:

Karl Florian, knjigotržec.

Radovljica:

Oton Homan, trgovec.

Lesce (v bufetu na kolodvoru):

Ivan Legat, gostilničar in posestnik.

Bled:

Ivan Pretnar, trgovec.

Javornik:

Štefan Podpac.

Bohinjska Bistrica:

Mijo Grobrotek, trgovec.

Ribnica:

Ivan Lovšin, trgovec.

Novo mesto:

Josip Kos, knjigovec.

Krško:

Henrik Stanzer, trgovec.

Vrhnika:

Gostilna Mantua (Fran Dolenc).

Logatec:

Makso Japel, trgovec.

Cerknica:

Kravanja Anton, trafikant in trgovec.

Pogačnik Alojzij, trgovec.

Popovič Janko, trgovec.

Karolina Werli, trafikantinja.

Št. Peter na Krasu:

A. Novak, na kolodvoru juž. želez.

Ilirska Bistrica:

Roza Tomšič, trgovka.

Celje:

Marija Miklauc, trafika v „Narodnem domu“.

Zidani most:

Mary Peterman, trafika na kolodvoru.

Celovec.

Josip Sowa, časopisni biro.

Gorica:

Josip Schwarz, trafika, Šolska ulica št. 2 (via scuole 2).

Trst:

M. Bevk, Piazza Barriera vecchia (vokal ulice Bosco št. 1).

Mihael Lavrenčič, Piazza Caserma št. 1.

M. Majcen, ulica Miramare št. 1.

Št. Stanič, ulica Via Molin piccolo št. 8.

Pulj:

Marija Schütz, trafika na postaji državnega kolodvora.

Reka:

A. Potošnjak, Via del Molo.

Časopisni biro „Globus“, via Adamich št. 2.

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila.

Upravništvu našega lista so posla: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Podnaroški ponedeljakarji 1 K 60 vin. — Bralno društvo v Borovnici, mesto venca na krsto svojemu zvestemu in zlatrajnemu udu gosp. Jos. Gabrielu 10 K. — Skupaj 11 K 60 vin. — Srčna hvala in živeli!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. aprila: Franja Dežman, knjižgovezova vdova, 45 let, sv. Petra cesta 7, Myodegeneratio cordis.

V hiralnici:

Dne 21. aprila: Franja Zupanič, kajzarjeva hči, 27 let, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 20. aprila: Marija Sintič, kuharica, 29 let, Menigitis.

Dne 21. aprila: Jera Terček, kramarica, 60 let, naduha.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 22. aprila 1904.

Maloženbi papirji.	Denar	Blago
42% majeva renta	99.85	100.05
42% srebrna renta	99.55	99.75
4% avstr. krona renta	99.60	99.80
4% zлата	119.30	119.50
4% ogrska krona	97.95	98.15
4% zлата	118.40	118.60
4% posojilo dežele Kranjske	100.—	100.75
4% posojilo mesta Spiljet	100.25	101.25
4% Zader	100.—	100.—
4% bos. herc. žel. pos. 1902	100.00	101.60
4% češka dež. banka k. o.	100.—	100.25
4% z. o.	100.—	100.20
4% zst. pisma gal. d. hip. b.	101.65	101.75
4% pešt. kom. k. o. z	107.—	108.—
4% 10% pr.	101.—	102.—
4% zst. pisma Innerst. hr.	100.50	101.30
4% ogrske cen.	100.25	101.25
4% dež. hr.	100.10	101.—
4% z. pis. ogr. hip. ban.	100.75	101.75
4% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	98.50	98.50
4% obl. češke ind. banke	99.50	100.—
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	298.40	300.40
4% prior. dol. žel.	101.—	101.80
4% juž. žel. kup. 1/2		
4% avst. pos. za žel. p. o.		

Srečke.	1854	1855
Srečke od 1. 1854	193.—	195.—
„ „ 1860 1/2	182.—	184.50
„ „ 1864	259.—	263.—
„ tizske	182.—	183.50
„ zem. kred. I. emisije	296.—	306.—
„ II.	294.—	298.50
„ ogr. hip. banke	272.—	278.—
„ srbske à frs. 100—	89.—	99.50
„ turške	131.75	132.75
Basilika srečke	21.25	22.25
Kreditne	455.—	475.—
Inomoške	81.—	84.75
Krakovske	78.—	82.—
Ljubljanske	68.—	72.—
Avst. rud. križa	53.—	55.—
Ogr.	29.—	30.—
Radolfove	66.—	71.—
Salcburške	77.—	80.—
Dunajske kom.	504.—	514.—

Debnice.	79.75	80.75
Južne železnice	639.—	640.—
Državne železnice	1606.—	1616.—
Avst.-ogrske bančne delnice	640.50	641.50
Avst. kreditne banke	756.50	757.50
Ogrske	250.—	251.—
Živnostenske	620.—	630.—
Premogokop v Mostu (Brux)	41.750	408.50
Alpinske montan	1934.—	1954.—
Praške žel. ind. dr.	489.—	490.—
Rima-Murányi	333.—	337.—
Trbovske prem. družbe	452.—	456.—
Avst. orožne tovr. družbe	152.—	155.—
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11.34	11.38
---------	-------	-------

Učenca

za jermenarsko obrt, iz dobre hiše, sprejme takoj **Fran Bartl**, jermenar v Ljubljani, Šelenburgove ulice. 1135-1

— V nekem trgu se takoj odda —

gostilna in kavarna

Ponudbe pod „obrt“ na upravnishvo „Laib. Ztg.“. 1138-2

Za neko zunanjo trgovino z mešanim blagom se išče takoj 1158-1

spretna prodajalka.

Več pove zavod za službe T. Novotny na Dunajski cesti št. 11.

Otroška vrtarica

izvežbana za slovenski in nemški učni jezik želi **privatne službe** pri kaki spoštovani rodbini. 1157-1

Ponudbe se vložijo sprejemajo do 15. maja 1904 in sicer pod naslovom: „M. P. 228“, poste restante, Ljubljana.

Odda se v najem dobro vpeljana trgovina

z mešanim blagom, kjer je prometa na leto najmanj 150.000 kron. Lahko se napravi tudi več prometa. Pisma naj se pošiljajo pod L. G. 170, poste restante, Ljubljana.

Sprejmejo se pod jako ugodnimi pogoji solidni in spretni

zavarovalni potovalci.

Ponudbe naj se pošiljajo pod „zavarovalni potovalci“ na upravnišvo „Slov. Naroda“. 921-7

Bolniški vozni stol

še dobro ohranjen se poceni proda.

Kje? pove upravnišvo „Slovenskega Naroda“. 1092-4

Gospodična

slovenskega, nemškega in laškega jezika zmožna, izvežbana pri lesni trgovini in mekarstvu išče **primerne službe**. 1123-1

Ponudbe se prosijo pod „A. B. št. 100“ upravnišvo „Slov. Naroda“.

Na Dunajski cesti št. 32 se odda

s 1. junijem ozir. 1. avgustom t. l. stanovanje 1168-1
s 5 ozir. 7 sobami in pritliklinami.

Lepa, velika mesečna soba

z lepim razgledom se odda s 1. majnikom na Sv. Jakoba trgu.

Naslov pove upravnišvo „Slovenskega Naroda“. 1166-1

MANDELJEVI OTROBI
Z VJOLICNIM DUHOM NAJBOLJŠE SREDSTVO
ZA GOJITEV POLTI
A. MOTSCH & CO. DUNAJ

Trgovina

z delikatesami in opojnimi pijačami se takoj odda.

*Več pove upravnišvo „Slovenskega Naroda“. 1099-3

Delavka

vajena šivanja perila in jopie se sprejme takoj v Židovskih ulicah 1, II. ndstr.

Peter Matelič

snažitelj stanovanj
Sv. Petra nasip št. 25
priporoča p. n. občinstvu najljubše svoje podjetništvo ter jamči za točno in solidno delo. 1

Restavracija Narodni dom.

Jutri, v nedeljo 24. aprila

KONCERT

društvene godbe in zabavni večer
pevskega društva „Ljubljane“ v „areni“.
Vstop prost.

Plzensko pivo čez ulico 24 h vrček ...
Puntigamsko marčno pivo čez ulico 18 h

K obilni udeležbi vabi
Ivan Kenda. 1152

Vabilo obcnemu zboru

Posojilnice v Zagorji ob Savi
registrirane zadruge z neomejeno zavezo kateri se bode vršil
dne 7. maja 1904
ob 6. uri zvečer
v posojilnični pisarni.

Vspored:
1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računa za leto 1903.
3. Volitev načelstva in preglednika.
4. Slučajnosti.
Pri nesklepnosti se vrši občni zbor 1 uro pozneje pri vsaki udeležbi udov.
1149 Načelstvo.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakršni izpeljavi. Že 30 let so najbolj priznana. Priznana tudi kot najboljše in najprejše izdelke. Največja prihranitev goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franco proti doposlani namki. 543-17
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & Sin
Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Služba.

Sprejme se v službo pošten in čeden hlapec katerekoli starosti, samo da je sposoben za domača dela in opravljati enega konja. — Ponudbe z zahtovo letnega plačila sprejema uprav. „Slov. Nar.“ 1156-1

V večjem obrtnem kraju na Spod. Stajerskem se odda v zakup

mesarija

s polno ledenico vred. Za vršno obrti je treba vsaj 400 K kapitala. — Več pove upravnišvo „Slov. Naroda“. 1120-2

Mesečna soba

lepo mebljena, na ulico, se odda s 1. ali 15. majem 1904 v Špitalski ulici št. 7, III. nadstropje. 1184-1
Natančneje se izve istotam.

Bakrene kotle

za kuhanje žganja in drugo izdeluje 1081 A. Schwingshaki 2
Kolodvorske ulice šte. 28.

Trgovski pomočnik

soliden in lepega vedenja, dober in hiter prodajalec se sprejme v trgovino špecerijskega in železnega blaga.
Kje, pove upravnišvo „Slovenskega Naroda“. 1157-1

Sprejemem takoj dobro izvežbanega

urarskega pomočnika

Plača po dogovoru.
FERDO ŠKRABA
urar v Idriji. 1159-1

Hiša z vrtom

v Ljubljani, cesta na južno železnico št. 25, blizu južnega kolodvora, pripravna za vsako, zlasti gostilničarsko obrt se iz proste roke pod ugodnimi pogoji radi družinskih razmer prodaja.
Več pismeno ali ustmeno od 11.—12. ure dopoldne pri posestniku istotam.
Posredovalci izključeni 1146-1

Delniška družba združen. pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani

razpisuje
službo korespondenta
za Laški trg z mesečno plačo 150 kron. Nastopiti je službo v najkrajšem času. Prositelji morajo biti povsem večji slovenskega in nemškega jezika ter stenografije.
Ponudbe opremljene s spričevali naj se pošiljajo ravnateljstvu delniških družb v Ljubljani. 1160

St. 484. Razglas.

Županstvo v Kranjski gori bode letošnje leto v gozdih v Trenti „Podprisankam“ na Primorskem dalo naprodaj
okoli 7000 do 8000 m³ lesa
kar ga je od vetra pometanega in približno 700 stoječih debel.

Kupni pogoji se zvedo pri občinskem uradu v Kranjski gori. Kupne ponudbe naj se pošljejo do 20. maja t. l. podpisanemu županstvu.
Županstvo občine Kranjska gora
dne 21. aprila 1904.
G. Lavtižar, župan.

Da se prepricete, zadostuje le polkus!

Najboljši rastlinski liker
je in ostane 1165-1

Planinski biser

ki ga izdeluje in prodaja
Josip Jebačin v Ljubljani.

Da se prepricete, zadostuje le polkus!

Začasno naznanilo.

Častitemu občinstvu v Ljubljani in v okolici vložno javljamo, da dospe v nekaj dneh semkaj

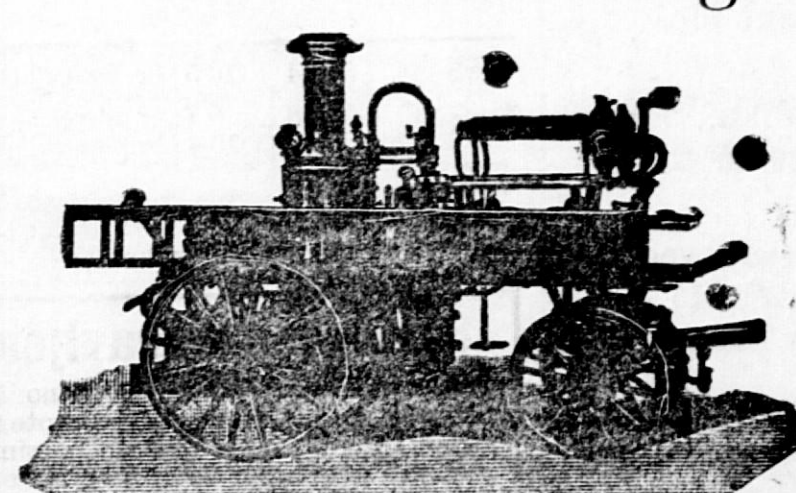
francoski cirkus Frères Guillaume

z mnogo, znamenito dresiranimi konji plemenitih pasem in umetniki prve vrste, ki bo aranžiral ciklus predstav višje jahalne umetnosti, konjske dresure, gimnastike, pantomim itd.
Dan otvoritve se objavi pozneje po časopisih in z lepaki.
Z odličnim spoštovanjem

1164 ravnateljstvo.

Veliki požar

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vodo vlečejo in mečejo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvorina R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji

in sicer: S I. počastno diplomu za izboljšanje parnih in motorbrizgalnic ter lestev, in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.

R. A. SMEKAL ZAGREB

7-9 skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev.

Lepo stanovanje

se odda za 1. maj. 357-48

J. J. Naglas, Turjaški trg št. 7.

Odda se za majnik 1112-3

lepo stanovanje

ki obstoji iz 2 sob, kuhinje, jedilne šrambe, kleti in podstrešja. — Več pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Policist

dobi službo pri županstvu na Bledu.

Bivši orožnik ali policist ima prednost. — Služba traja 4 mesece. Začetek 1. junija t. l. Plača po dogovoru. (Vloge brez koleka.) 1108-3

Učenec

slovenskega in nemškega jezika zmožen se sprejme

v večjo trgovino mešanega blaga na deželi.

Kje? pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. 1124-2

Za gradnjo ceste Savodje (Gmünd)-Rennweg na Koroškem 1133-2

se išče več spretnih delavcev za tolčenje gramoza.

Vpraša naj se pri stavbnem podjetnistvu v Eisentrattenu.

Hiša

(grad) na deželi

enonadstropna, z gospodarskim poslopjem in sadnim vrtom, tik železniške postaje blizu Ljubljane

se prostovoljno prodaja.

Pojasnila daje dr. Fran Vok, c. kr. notar v Ljubljani. 1128-2

Naznanilo.

V zapuščino g. Franceta Šeška, zasebnika iz Ljubljane

spadajoče premičnine kakor pohištvo, obleka itd.

razprodajale se bodo v ponedeljek, dne 25. aprila 1904 od 9. ure dopoldne naprej v Križevniških ulicah št. 11, III. nadstropje. 1122-2

V Ljubljani, 11. aprila 1904.

Aleksander Hudovernik c. kr. notar kot sodni komisar.

„Škrat“

edini slovenski humoristično-satirični tednik, ki prinaša izključno originalne slike.

Izhaja v Trstu vsako soboto. — Naročnina za vse leto 6 K, za pol leta 3 K. Posamezne številke se prodajajo po 10 stotink. Zahtevajte brezplačne številke na ogled!

Varstvena znamka.

Poskusite

pristni rastlinski liker **Florian**

Po okusu in zdravem učinku prvak likerjev.

Ogreva in oživilja telo, budi tek in prebavo, daje dobro spanje.

Lastnik: 5-92

EDMUND KAVČIČ, Ljubljana.

Vzorci se radovoljno dajejo brezplačno.

Damsko kolo

Dürkopp Diana I.a skoro novo

se ceno prodaja.

Vpraša naj se: Stari trg v prodajalni gospoda Korenčana ali št. 4, I. nadstropje. 1084-3

Samo 5 kron

stane, dokler bo kaj zaloge, 4 1/2 kg, okoli 48 kosov, lepo sortiranega, najfinejšega, pri prešanju nekoliko poškodovanega

toaletnega mila

najfinejšega vonja. — Pošilja po povzetju ali če se denar pošlje naprej

M. Frank, Dunaj,

950-7 II., Rueppgasse 29.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvede. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustr. 82 vani ceniki zastoj.

Cene stanovanjem do 1. junija in od 1. septembra 25% pod tarifo.

Zdravilišče Krapinske Toplice

Sezona od 1. maja do konca oktobra.

Leta 1903 je bilo 4737 ljudi. Od zagorjanske železniške postaje Zabok-Krapinske Toplice oddaljene eno, od postaje Rogatec, lok. žel. Grobelno-Rogatec, pa dve uri vožnje. Od 1. maja vsak dan omnibus k vsaki mu viaku proge Zabok-Krapinske Toplice, k postaji Rogatec k dopoldanskemu vlaku. — 30° do 35° R (37° do 43° F) gorke akrototerme, ki eminentno uplivajo proti protinu, mišični in členski revmi in njih posledičnim boleznim, pri isihiji, nevralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightjevi bolezni, otrpnjenju, pri najrazličnejših ženskih boleznih. — Velike baskinske, separatne kopeli, kopeli v banjah in prsne kopeli, izvrstno urejene potlinice (sudarji), masaže, elektrika, šved. zdravilna gimnastika. — Udobna stanovanja, dobre in nebrage restavracije; stalna topliska godba. Razsežni senčni sprehodi, prostor za tenis-igro itd. Kopalški zdravnik dr. Ed. Mai. — Brošure se daje v vseh knjigar- nah. Prospekte in pojasnila pošilja 1053-2 kopalniško ravnateljstvo.

Žovarna pečij ustanovljena 1888.

Založnik avstrijskih zvez državnih c. kr. uradnikov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradan 9.

priloga vsem stavbnim podjetnikom in sl. občinstvu svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najpripro- stejših

prstenih pečij

različnih vzorcev kakor: renaissance, barok, got- ske 'secession' itd., kakor tudi številne in krasne pečij lastnega in doma- čega izdelka po najniž- jih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izveš- ban. 909-4

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

AVGUST REPIC

sodar 17

Ljubljana, Kolezijske ulice 16

(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Prodaja stare vinske sode.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg

(tik glavne prodajalne na voglu).

Največja zaloga klobukov

najnovejše facone.

Nizke cene.

Prodaja na drobno in debelo.

Ceniki brezplačno.

Glavna trgovina: Stari trg št. 21.

Pekarija

in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Žiljalke:

Glavni trg 6

in

Sv. Petra cesta 26

in

Sv. Petra cesta 26

in

Sv. Petra cesta 26

in

Sv. Petra cesta 26

in

Sv. Petra cesta 26

in

Sv. Petra cesta 26

in

Sv. Petra cesta 26

in

Sv. Petra cesta 26

in

Sv. Petra cesta 26

in

Sv. Petra cesta 26

in

Sv. Petra cesta 26

in

Sv. Petra cesta 26

in

Sv. Petra cesta 26

Zaradi družinskih razmer se prodaja po ugodnim pogojem iz proste roke tik gradnje železnice v Boh. Bistrici na najlepšem prostoru velika

baraka

ki obstoji iz kuhinje, 2 shramb, velike gostilniške sobe, 1 posebne sobe, kleti in le- denice; zraven tudi stanovanje za 50 ljudi in prodajalna. — Več pove A. Resman, Polje, Boh. Bistrica. 1127-2

Esence

prve, neprekosljive kakovosti, za iz- delovanje likerjev, žgancja, vseh spi- rituoz in jesiha pošiljam kamorkoli. Velikanska priprave, neverjeten uspeh zajamčen. 709-7

Zanesljivi specialni recepti.

Ceniki in prospekti gratis in franko.

Karel Filip Pollak

tovarna za esence v Pragi.

(Pošteni; spretni zastopniki se iščejo.)

Izdelovatelj vozov

FRANC VISJAN

Ljubljana, Rimska cesta št. 11

priporoča svojo bogato zalogo novih

in že rabljenih 237-14

VOZOV.

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

ki ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih državah z odličnim uspehom uporablja proti

vsake vrste izpuščajem

zlasti proti kroničnim likajem in paraz. izpuščajem, dalje proti rdečici na nosu, ozeblinam, potenju nog, luskinam na glavi in v bradi. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bi- stveno od vseh drugih mil, ki se nahajajo v trgovini. Pri neozdravljivih polnih boleznih se na mesto ko- tranovega mila z uspehom uporablja

Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.

Kot blazje kotranovo milo za odpravljanje nesnage s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot uspešno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je bilo parfumirano: Cena komadu vsake vrste z navodilom uporabi 70 v.

Zahtevajte po lekarnah in zadnjih tr- govinah izključno Bergerjevo kotranovo milo in pazite na poleg stoječo varstveno

znamko in na predstojajočo firmo podpis G. Hell & Co. na vsaki etiketi. Odlikovan s častno diplomom na Dunaju 1883 in z zlato svetiljo na svet. razstavi v Parizu 1900.

Za osebo, ki kotranovega duha ne marja ali ga ne more prenašati, izdelujemo iz brezbarvnega škropljenega ko- trana antracinsko milo, ki jih prodajamo pod označo- nilom Hellos antracinska mila (bela kotranova mila)

Glavne vrste so: Antracinsko milo po 5 in 10 odstot. antracinskega mila. Antracinsko žvepl. milo, antraz. žvepleno-mlečno milo, antraz. glicer. toaletno milo. Antracinska mila so se vedel zdravniške pre- izkušnje posebno obnesla proti izpuščajem in nečistosti polti. Vsak kos stane 80 vin.

Napredaj v lekarnah in zadnjih trgovinah.

Glavna razpošiljalnica:

G. Hell & Comp., Dunaj, I., Sterngasse 8.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah:

Milan Leustek, M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem 630-6

U nobenem slovenskem domu

zlasti v družinskih dvoranah

se ne sme pogrežati

sohi 1104-2

Prešerna in

* Vodnika.

Jsti ste vzorno izdelani v ve- likosti 42 ctm., ter staneti po 7 kron.

Doprnsni kipi

Vodnika, Prešerna, Slomška,

Jurčiča, Hershnik, Leustika,

Tolstega in Petra Hage- orgjeviča, 25 ctm. veliki, brez

podstavka po 3 krone.

Simon Gregorčič v velikosti 22 ctm. s podstavkom, za K 180.

Zabojčke računim za lastno ceno.

K naročbi vabi prav uljudno

Jernej Bahovec

trgovina papirja v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2.

Epilepsija.

Kdor trpi na padavici, krčih in drugih živč- nih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki jo zastonj in poštne prosto razpošilja priv. Schwanen-Apotheke Frankfurt a. M. 541-9

Trgovski pomočnik

18. let, izvežban v manufakturni, špe- cerijski in železninski stroki, išče s 25. majem službe. 1131-2

Kdo? pove upravnistvo „Sl. Naroda“.

Hišnik

(Hausmeister)

brez otrok ali vsaj z odraslimi otroki s stalno službo, katerega žena bi oprav- ljala posel hišnice, se sprejme proti mali mesečni plači in postemu stanovanju. 1119-2

Natančneje v mestni posredo- valnici za delo in službe, Mestni trg št. 27.

Redka prodaja!

Trgovina, mesarija, gostilna v nekem bogatem kraju se zaradi rod- binskih razmer prodaja. — Treba je 30.000 K kapitala. — Ponudbe pod „Geldquelle“ — anonimni ekspediciji Kienreich v Gradcu. 1129-2

Uradno dovoljena

najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 1149

priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. Potnilna

tukaj. — Natančneje v pisarni. — Vesna in kolikor možno hitra

postrežba zagotovljena.

Smrekov

brusilni in celulozni 1098-3

les

se v vsaki množini redno

kupuje.

Prijazne ponudbe pod šifro: „L. W. 1000“ upravnistvu „Slov. Naroda“.

Čudovita novost!

325 komadov za 1 gld. 95. kr.

Krasna ura z jako lepo verižico, točno

idoča, za katero se daje dveletna garancija.

Velikolepa Laterna magica s 25 krasnimi

podobami. 1 jako fina kravatna igla s simili

briljantom, 1 krasen kolij iz orient-biserov,

patentni zaklep, najmodernejši nakit za dame,

1 fin usnjati mošnjček, jako elegantni na- stavek za smotke. 1 garnitura ff. double-

zlatih manšetnih in srajčnih gumbov, 1 ff. žepni nožec, 1 ff toaletno zrcalo, belg. steklo

v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še

200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje

v hiši. Krasnih 325 komadov s uro, ki le

sama tega denarja vredna, pošilja proti pošt- nemu povzetju za 1 gld. 95 kr. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakov

poštno predala 72.

Ako ne ugaja, se denar vrne. 1140

Klg Klg

150.000

dobrega sena

se prodaja.

Več se izve pri Miji Predoviču

v Ljubljani, Ambrožev trg št. 7.

Rogaška Slatina

Štajersko.

Železnica,
pošta in
telegraf.
Prospekti
zastonj.

Prekrasna lega,
kriška poln srak
brez prahu. Mo-
derni komfort,
živahno dru-
žabno življenje.

— Novo hydro-elektro-mehano-terapevtsko zdravilišče v velikem in modernem slogu. —
Zdravljenje z mrzlo vodo, električne svetlobne in kopeli v banjah, inhalatorji, pneumatska
in parova celice, celice za segret zrak, masaža, solne kopeli, zdravilna gimnastika.
Uspešno zdravilišče za bolezni v želodcu, črelih, na jetrih in ledvicah, za telesno zaprtje,
hemoroidi, kamen, otebelost, sladkorno bolezen, protin, katarje v požiralniku in jabelku.
— — — Jako močni zdravilni vrelci, podobni onim v Karlovih in Marjinah varih. — — —

Kogar nadleguje **kašelj**
najposkusi kašelj ublaži-
joče in veleokusne

Kaiser-jeve
prsne bonbone.

2740 notarske overovlje-
nih sprleval jamel
za gotov vseh pri
kašlju, hripavosti, katarju in
zaslizenju.

Zavrnite, kar se vam ponudi drugega!
Varujte se prevar! Le pravi iz var-
stveno znamko „tri jelke“.

Zavoj 20 in 40 vln. 2780-27

Zalogo imajo: V Orlovih lekarni poleg
železnice mostu v Ljubljani, v dež.
lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leu-
steke v Ljubljani in pri Ubaldy pl.
Trnkoczyju v Ljubljani. — V Novem
mestu v lekarni S. pl. Sladovič.

Za razvijanje

== rasti las ==

služi že tisočkrat preizkušeno in
splošno odobreno sredstvo

„Lovacrin“

ki je nastal po temeljitem raziska-
vanju odličnega ameriškega zdravila
in ki so ga najznamenitejši profes-
sorji in zdravniki in tudi zdrav-
stvena oblast znanstveno priznali.
Predvsem se svari pred vo-
dani za glavo in las, pomadami itd.,
ki jih povečujejo s sleparsko re-
klamo. „Lovacrin“ za-
brenjuje izpadanje las, luskin, ple-
šavost in prezgodnje osivenje, ravno
tako zabranjuje posebno izdatno pri-
otrokih in odraslih tudi vsako bo-
lezen las.

„Lovacrin“ je po izreku pre-
mnogih zdravnikov
edino resnično sredstvo za razvijanje
las, čudovito pospešuje rast las in
brade, celo na golih mestih, podeli
prezgodno osivelim lasem zopet njih
prirodno barvo.

Ena velika steklenica
„Lovacrina“ ki zadošča za
več mesecev
K 5.—, 3 steklenice K 12.—, 6 ste-
klenic K 20.—. Po poštnem povzetju
ali če se pošlje denar naprej, raz-
pošlja evropski depot M. Felth,
Dunaj VI., Mariahilferstr.
45. — Dobiva se tudi v drogerijah,
parfumerijah in lekarnah.

Mnogo prostovoljnih priznanj
medtemi teje

Rad vam potrdim izvrstni uspeh
„Lovacrina“, ki je doslej gotovo iz-
med najboljših antiseptičkih in sebo-
rirajočih voda za glavo, toda mil in
prijeten. Moji pacienti ga rabijo in
priporočajo med vrstniki.

Med. dr. L. Margulics
Lasno sredstvo „Lovacrin“ sem
za nek primeran slučaj priporočil in
potrdim, da je po nekaj tednih res
bilo opaziti viden učinek. Vsekakor
pa antiseptičnega učinka na kožo na
glavi ni tajiti. Priporočal ga bodem
tudi naprej. Med. dr. Szentes Béla.

Z „Lovacrinom“, ki ste ga po-
slali sem v štirih slučajih prezgodnji
plešavosti oziroma izpadanja las za-
radi boleznih dosegel precejšn e izbolj-
šanje in bodem „Lovacrin“ v svoji
praksi vsikdar rad odrajal.

Med. dr. Josef Karos
Nisem prijatelj z. hvalnih pisem
in atestov, to pot pa storim izjemo
in vam potrdim, da je „Lovacrin“
reanično izvrstno deloval, in da ga
bom rad priporočal. 825-3
Med. dr. Eduard Plekarski.

Niste več odvisni
od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko
vsakdo tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna
povabila, koverta, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi
taki tiskarski stroji in stane z vso opremo:

165 črkami n.	—70	253 črk n	2-40
190 „	—85	354 „	3-—
127 „	—120	468 „	3-60
140 „	—160	640 „	5-—
211 „	2-—	809 „	6-—

J. LEWINSON, tovarna štampilj in gumijevih tip, graverska dela. Dunaj I, Adlergasse 7
Zastopniki se iščejo. Neugajoče se vzame nazaj. (telefon 12.179)

Bratje NOVAKOVIČ
Ljubljana Stari trg št. 15.
lastniki vinogradov na otoku Braču in
v Makarskem Primorju v Dalmaciji.
Prvo vzorno skladišče dalmatinskih vin, tropinovca, konjaka in
olja na drobno in na debelo.

Loterija zaklada cesarice Elizabete
pod najvišjim pokroviteljstvom
Nj. c. in kr. Visokosti gospoda NADVOJVODE FRANCA FERDINANDA.
Glavni dobiček v vrednosti 915-4
100.000
kron, dalje dobitki po 10.000, 5000, 3000, 2000,
1600, 1000 K itd., vsega skupaj 7000 dobitkov.
Ena srečka velja 1 krono.
Srečkanje
nepreklicno 28. maja 1904
pod uradnim nadzorstvom.
Srečke se prodaja v Ljubljani — v Ljubljanski kreditni
banki in v bančnem podjetju J. C. Mayerja.

Iz LJUBLJANE v NEW-YORK
z brzoparniki
Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm
Kaiser Wilhelm der
Grosse
Kaiserin Maria
Theresia
(največji in najhitrejši
parniki)
stane vožnja
S poštami parniki
veliko ceneje.
85 gld.
Prosta hrana
že v
Bremenu.
Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodnih cen pri
meni ne povejšajo cene ameriških železnic. 183-13
Edvard Tavčar — Ljubljana —
Kolodvorske ulice 35
nasproti stari „Tišlerjevi“ gostilni.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
Podružnica v CELOVCU.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obligacij, srečk, deonic, valut, novcev
in deviz.
Promese izdaja k vsakemu zrebanju.
Aksijski kapital K 1.000.000.—
Zamenjava in ekskomptuje
izdane vrednostne papirje in
vknvčuje zapalo kupone.
Vinkuljuje in devinkuljuje vojaške
Eskompt in inkasso menic. Borzna narocila.
Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vizno knjižico proti
agodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od
dne vloge do dne vzlaga. 39-46
Promet s čeki in nakaznicami.

Dobra kuharica
je izšla
spisala
Minka Vasičeva
je izšla
v založništvu Lavoslava Schwentner-ja v Ljubljani.
Dobiva se samó vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.
Obseja na 576 straneh več nego 1300 receptov za
pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe,
ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v
platno vezana.
Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega
stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega
jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih ku-
harskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčnega
gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znane nemške kuharske knjige. 282-23

Zahtevajte pri nakupu
Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „jelen“.
Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.
Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime
„SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.
Dobiva se povsod!
Varstvena znamka.
1082-3

Kdor hoče ohraniti svojo
elegantno in stanovitno obutev
naj rabi le:
GLOBIN
najfinejše čistilo za vsako
usnjato obutev. 855-7
Napredaj povsod:
Edina tovarna: Fritz Schulz jun., Akt.-Ges., Eger i. B. u. Leipzig.

Nad 30 let obstoječa, živahna in večjega obsega
trgovina z mešanim blagom
v zvezi z gostilno
na Gorenjskem
se odda za dobo več let v najem.

Na razpolago je prodajalna z večjimi skladišči. — Hiša z dvema sobama in
vinsko kletjo za gostilno, petimi sobami za stanovanje z drugimi potrebnimi pro-
stori vred. — Pri hiši je vrt, gospodarsko poslopje hlev i. t. d.
Naslov za ponudbe pove upravništvo „Slov. Naroda“. 1132-1

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 156-18

Največja zaloga
pohištva

za spalne in jedilne sobe,
salone in gosposke sobe,
Preproge, zastorji,
modroci na vzmeti,
žimnati modroci,
otroški vozički itd.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

Sedaj
gld. 70.
Zelo znižane
vozne cene v
Ameriko.

Preje
gld. 105.
Ravno ista
vožnja in
postrežba
kakor preje.

Iz Ljubljane v Novi-York samo 70 gld.
s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvania, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, California i. t. d.
toliko višje, kolikor je **tarifna cena** po ameriški železnici; s priznano naj-
boljšimi parniki družbe

Hamburg-Amerika Linie.

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, naj pošlje
20 K are na moj naslov: 2282-24

Fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta št. 31.

V nedeljo, 24. aprila 1904
otvoritev restavracije Koslerjevega vrta
z velikim
vojaškim koncertom
c. kr. godbe pešpolka št. 27 kralj Belgijcev
Začetek ob 3. uri pop. Vstop prost.
Od maja naprej vsak čas gorka kuhinja.
K obilni udeležbi najljubneje vabi z odličnim spoštovanjem 1145
Marija Erbežnik, restavraterka.

DRAGOTIN PUC

tapetnik in preprogar

Dunajska cesta št. 18

izvršuje vsa tapetniška dela
ter ima v zalogi vse v to stroko
spadajoče predmete last-
nega izdelka.

Vodja ljubljanske podružnice pohištva prve kranjske
mizarске zadruge v št. Vidu nad Ljubljano.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega
in risalnega orodja

v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 2

Filijalka:
Resljeva cesta št. 7

priloga:
Najboljše urejeno zalogo raz-
ličnega papirja, trgov-
skih in poslovnih knjig,
šolskih zvezkov, biljež-
nic, črnila itd.

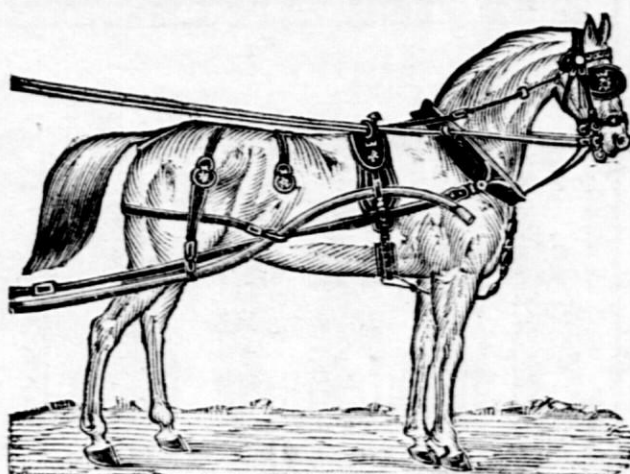
Dinnik, Avstrijska zgo-
dovina za ljudske šole.
Nastenske table za črnil-
čevo računanje.

Šolske knjige za ljudske
šole.

Molltvenke v raznih vezeh.
Tiskovine za gospode odvet-
nike in c. kr. notarje.

Kipe slovenskih literatov.
Razno galanter. blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

JOSIP STUPICA

Jermerar in sedlar

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 5.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših
konjskih oprav

katere imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge konjske potrebnosti.

— Cene nizke. —

3 ogastvo las

z lasnim cvetom in po-
mado „Linge Long“
po 1 K;

isernati zobje

z „Menthol“ -ovo ustno vodo
in zobnim praškom po 1 K 60 h;

lepota polti in

telesa z „Aida“.
milom: cvet-
lično 60 h, cream 1 K.

Dobiva se le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschläger, kemik.

Jurčičev trg Jurčičev trg

v Ljubljani.

Razpošilja se proti vpošiljavi
zneska ali s poštnim povzajem.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo 18

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priloga

olje zoper prah

dosedaj najboljše, prosto ben-
cina, smole, petroleja ter kislina
brez konkurence, brez vsacega duha
po najnižjih cenah:
1 kg. 80 h, več à 70 h, pri
nakupu večje množine še ceneje.

Novo! Patentirano Novo!

nepremočljivo mazilo
za počrnenje rujavih
čevljev, usnja itd.

Vodno zdravilišče

Kopališče Kamnik na Kranjskem.

Najlepša gorska lega, milo pod-
nebje zavarovano proti vetru.

Zmerne cene. Začetek sezi je 15. maja. Navodila daje ravateljstvo zdravilišča.

Popolno vodno zdravljenje, solne kopeli, suhovroča zračna zdrav-
ljenje, kopeli z ogljenčevno kislino, masaža, gimnastika in elektr. zdravljenje.

912-4 Zdravniški vodja: U. M. Dr. Rudolf Raabe.

C. k. privr. zavarovalna družba.

C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 6.000.000.

Družba zavaruje:

- proti škodam vseh ognja, strele in parne
ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti
škodam vseh gašenja, podiranja poslopij
in proti škodam vseh odnašanja pre-
mičnih reči, nadalje proti požarnim ško-
dam živino, zaloge vsakovrstnega blaga,
kmetijske orodje, pridelke itd.;
- proti požarnim škodam poljske pridelke in
klate v poslopijih in kopicah;
- proti škodam vseh slučajnega ubitja zrač-
nega stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim
pri prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vseh tatinskega vloma in
vseh tatvine iz zaprtih in odprtih pro-
storov;
- proti vsakovrstnim telesnim nezgodam,
nadalje sprejema jamstvena zavarovanja
obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih
posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Vplačana delniška glavica: K 2.400.000
Rezervni fond: „ 33.600.000
Stanje zavarovanih svet: „ 135.000.000
Letni dohodki na premijah: „ 4.950.000

Družba zavaruje na človeško življenje po
najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- za slučaj smrti, glavica plačljiva takoj
po zavarovančevi smrti a njega zaostale
ali kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mešana zavarovanja z
oprostitvijo plačila zavarovalnine, ozir.
s priznanjem dosmrtnih rente ob nastali
onemoglosti; nadalje sprejema
- zavarovanja za doživetje, preskrbljenost za
starost, zavarovanje otroških dot., plačljivo
pri dosegu določene starosti na zavo-
vanca samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo
vdov in vzgojinskih rent po najnižjih
premiyah in pod najugodnejšimi pogoji,
kakor neovrnjenost in nezapadlost police,
jamstvo tudi za slučaj vojske brez po-
sebne premijske doklade itd.

Natančnejša pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijske ulice št. 6.

11-4

Vodja generalnega zastopa: Jos. Prosenc.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-
NIM BLAGOM TER POTREB-
ŠČINAMI ZA KROJA-
ČE IN ŠIVILJE.

ERNEST SARK
LJUBLJANA
Stari trg št. 31.

Po visoki kralj. deželn. vladi proglašena za zdravilno
rudninsko vodo

čista alkališko-muriatiška

Apatovačka kiselica

ni samo najboljša in najzdravejša

namizna pijača

ampak tudi najkoristnejša in najznamenitejša

*** zdravilna voda ***

ki je od prvih zdravniških avtoritet priporočena
in deluje nenadkriljivo pri bolestit želodca, pljuč,
požiralnika, raznih katarjev, astme, mehurja,
kamna, hemeroid (zlate žile), steklih in zrnatih
jeter, gorečice in raznih ženskih bolezni.

Odlikovana s 13 zlatimi in srebrnimi kolajnami.

„Upravitelstvo vrele Apatovačke kiselice“

Zagreb, Ilica št. 17. 487-20

Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, restavra-
cijah in gostlinah.

Patentovano na
Avstrijskem
pod št. 4290.

„GROSSOL“

Patent uradno
zabeležen
pod št. 750.

za stare in nove strehe iz lepenke (Pappdächer) kakor tudi za ploče-
vinaste strehe (Blehdächer) najboljši, najboljše krijoči in najtrpežnejši
plesk sedanjega časa.

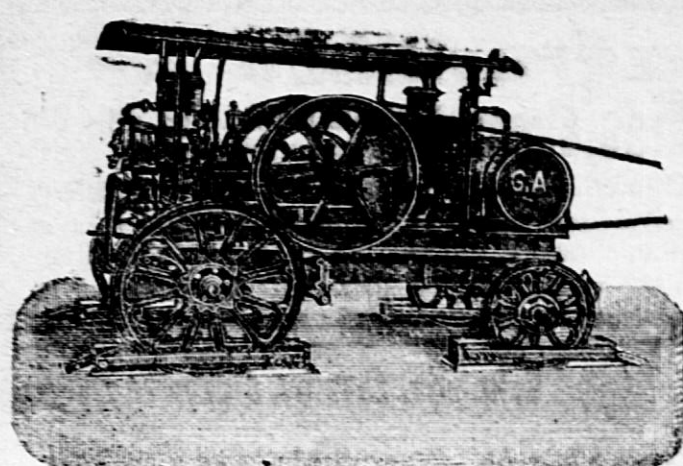
„Grossol“ je vlaknasta pleskalna tvarina za stare in nove strehe iz
lepenke, ki pri največji vročini ne kipi in ne kaplja, pri
mrazu pa ne poka in ostane vedno elastična. vse take strehe
iz lepenke, ki jih dosedaj ni bilo možno popraviti, se dajo
z „GROSSOLOM“ za več let absolutno zgostiti.

„Grossol“ se uporablja mrzlo in se ne potresa s peskom.
ne teče in ne kaplja.
se ne trga in ne poka. Z „GROSSOLOM“ se maže le vaških
5 let in nadomešča novo kritje. Gorenje lastnosti so nam
potrdili čisto mnogi s priznanimi pismi in prima spricvali.

Pripravne krtače za mazanje se dobe pri nas.
Monfalkonska tovarna oljnatih mazil za vozove in kemičnih produktov

KOLLAR & BREITNER

1125-1 Tržič (Monfalkone) pri Trstu
tovarna za strešno lepenko, lesni cement, asfalt, kotran in grossol.
Varujte se pred silčno se glasečim in manjvrednim ponarejanjem.

Pozor!

Kdor se zanima za napravo motorjev za kmetijstvo, obrtnijo, žago ali mlin, naj si ogleda v **ponedeljek**, 25. t. m., na sv. Marka dan v **Kranju** na posestvu g. poslanca Pirca petrolinsko lokomobilo, katero razstavi trdka

Fran Zeman skl. dišeč strojov v Ljubljani. interesantom v upogled. 1.37

Največja zalega navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjše

žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Nezanimljivi naročnikom se pošilja s povzemanjem.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17
priporočata

svojo bogato zalogo

šivalnih strojev,
voznih koles,
glasbenih avtomatov
in
pisalnih
strojev.

Krasno izbero konfekcije za dame in deklice

kakor tudi
manufakturno blago
perilo
vsakovrstne preproge
i. t. d.
priporočata
Anton Schuster
Ljubljana
Špitalske ulice šte. 7.

Solidno blago. Nizke cene.

Veliko zalogo
rokavic za dame in gospode
kravat za gospode
toaletnega blaga

dalje
ščetic za zobe, glavnikov,
dišav, mil itd. itd.
iz najbolje renomiranih
tovarn priporočata

Alojzij Persche
Ljubljana
Pred škofijo št. 21.

Klobuke
Pod trančo št. 2.
Založnik o. kr. državnih uradnikov.
Založnik o. kr. državnih uradnikov.
Založnik o. kr. državnih uradnikov.

Ces. kr. avstrijske državne železnice

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Invod in vovnega reda.

večjaven od dne 1. oktobra 1903. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzenf. ate, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez K. ein-Reifling, v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solno rad, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 58 m. popoldne osobni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marjine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipako, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo). — PROGA V NOVOMESTO IN V KOČEVJE. Osobni vlaki Ob 7. uri 17 m. jutraj v Novomesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m. popoldne: istotako, ob 7. uri 8 m. zvečer v Novomesto, Kočevje. PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 25 m. jutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (direktni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m. jutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko Prago (direktni vozovi I. in II. razr.). Francove vare, Karlove vare, Heb, Marjine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m. popoldne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohora, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd. — PROGA IZ NOVOMESTO IN KOČEVJA. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m. jutraj iz Novoga mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novoga mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 23 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. in ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. jutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer samo ob nedeljah in praznikih in 2amo v oktobru. — Čas pri- in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za s min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

D. SERAVALLI

Ljubljana x Slomškove ulice šte. 19 x Ljubljana

Izdelovat. umetnega kamna in cementnih cevi.

Priporočata se č. gg. stavbenim podjetnikom, kakor tudi slavnemu občinstvu za nabavo **cementnih cevi**. 250-14

Cevi iz portlandskega cementa, vsakovrstne stopnice, plošče za tlak v različnih barvah in okraških, cementni strešniki, mize iz mozaika in cementa, vodovodne školjke, okrasni za fasade, vsakovrstne podobe, konjski žlebovi, goveje jasi, korita za svinjake itd. se nahajajo vedno v zalogi.

Prevzame vsa v to stroko spadajoča dela.

* Delo okusno in solidno z garancijo. *
Cene po dogovoru nizke. Postrežba točna.

Švicarija, Ljubljana.

Vsako nedeljo in praznik

originalno monakovsko pivo

naravnost iz soda

iz pivovarne

Josipa Sedelmeyerja v Monakovem (Leitbräu).

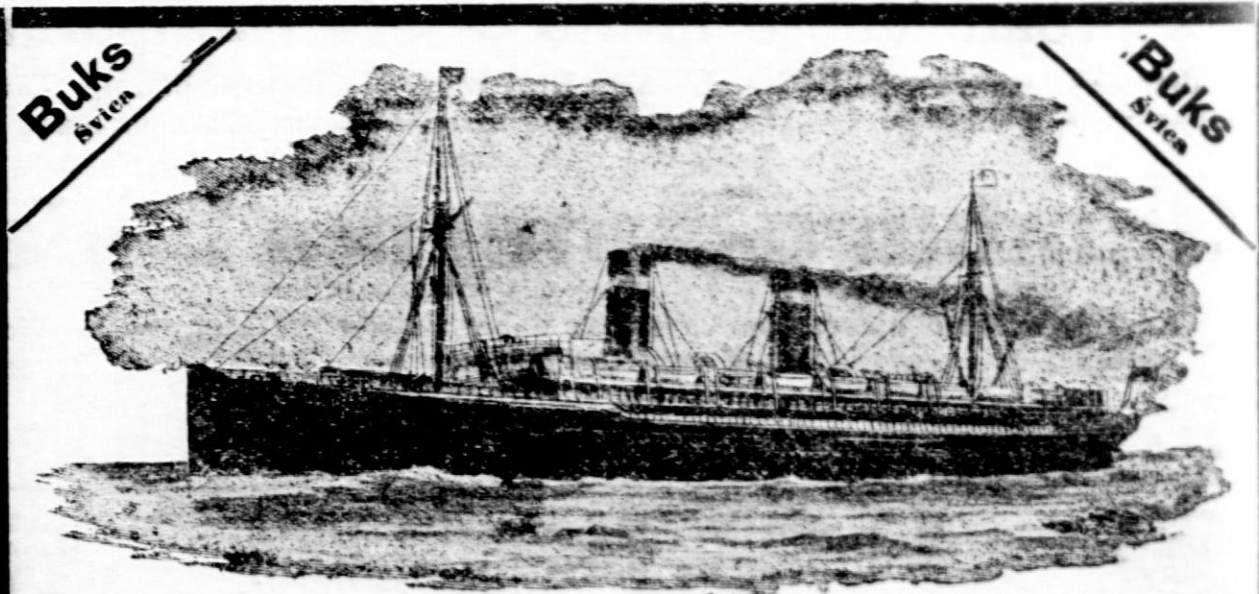
Tudi se tadi priljubljeno

Koslerjevo carsko pivo.

Za mnogobrojen obisk prosi z odličnim spoštovanjem

1154

FRIC NOVAK
restavrat.

Odprava potnikov čez Francosko
Havre v New-York.
samo 5½ do 6 dni

Edina najkrajša črta, z najiminitnejšimi in najbolj priljubljenimi svetovnoznanimi brzoparniki.

Prevozna cena brzoparnikov je gl. 72
Prevozna cena poštnih parnikov je gl. 66

Vožnja železnice iz Ljubljane do Buksa stane ako se vozi 5 oseb skupaj samo 5 gl. 3 kr.

Da se zamore preskrbeti za vsakega potnika pravočasno in gotovo prostor, naj pošlje vsakdo 20 K are na

25-17

generalno agenturo

Louis Kaiser v Buksu
(švica). Pisarna: Bahnhofstrasse.

Jako elegantna
* tlá! *

Novo! Novo!
Izborna pleskanje za tlá, stene, pohištvo itd.

Pokrije
vsako
prejšnje pleskanje.

Novo! Eolin-lak Novo!

je najboljšje samopleskanje za tlá!

Takoj se posuši!
Brez duha! Sveži se
po enem potegu!

Ljubljana: 829-2
M. Spreitzer, Stari trg št. 30.

Najbolj bleščeč!
Pokrije najbolje prejšnje
pleskanje!

GLOBUS-
snažilni ekstrakt

snaži bolje, nego vsako drugo kovinsko čistilo.

Naznanilo.

Dne 27. aprila 1904 se bode vršila na domu g. Josipa Strehar v Ljubljani, na Tržaški cesti h. št. 2 potom prostovoljne sodne dražbe

- od 9. ure dopoldne naprej zakupodaja posestva vlož. št. 46 kat. obč. Kapucinsko predmestje, hiš. št. 2 na Tržaški cesti z dvoriščem, hišice na dvorišču, gospodarskega poslopja, skladišča, hleva, dveh barak in vrta za dobo 10 let od 1. maja 1804 naprej; izključna cena znaša 1400 kron, vadij znaša polovico najvišjega ponudka letne zakupnine, vadij in polovico letne zakupnine je takoj plačati;
- od 2. ure popoldne naprej razprodaja premičnin, kakor hišne oprave, gospodarskega in mesarskega orodja i. t. d.

Cenilni zapisnik in dražbeni pogoji se lahko vpogledajo v pisarni podpisanege c. kr. notarja.

V Ljubljani, dne 22. aprila 1904.

1142-2

Dr. Karol Schmidinger, c. kr. notar kot sodni komisar.

Prodaja gozdov.

Dne 8. in 15. maja 1904

razprodalo se bode 80 oralov lepega v Hrušici ležečega črnega gozda.

Nudi se redka prilika za dobro naložitev denarja.
— Natančnejša pojasnila daje

Anton Galle

c. kr. notar v Logatcu.

1136-1

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v aložbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gl.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gl.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gl. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.
Dr. Nevešekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.
A. Aškerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.
Turgenjev: Otol in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Tfebizsky: Blodne duše. Roman, broširan à 70 kr.

Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.
Stat. nominis umbra: Časnikarstvo in naši časniki, broširano à 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dame, Povest, broširana à 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Razne pripovedke, broširane à 40 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. à 20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gledališče, broširan izvod à 1 gl.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
— Gregorčičevim kritikom, broš. à 30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano à 50 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in rekl. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Zastonj razpošiljam!

navodilo za vse one, ki trpe na

**kili, zaprtju telesa in
zlati žili.**

711-13

Dr. M. Belmanns, Maastricht (Nizozemska).
Poština za pisma 25 vin., za dopisnice 10 vin.

Dr. v. Foedrantsperg

ordinira

od 15. t. m. naprej

dopoldne od 8.—11. ure
popoldne od 3.—5. ure.

Sv. Jakoba trg šte. 7.

**Mehanik
Ivan Škerl**

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižji ceni.

Blekle in v to stroko
spadajoča popravila
izvršuje prav dobro
in ceno.

Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se to-
čno in po nizki ceni. Vse mere se
shranjujejo in zaznamujejo. -- Pri
sunnjih naročilih blagovni naj se
vzorec vpslati.

Ign. Fasching - a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

prilporeča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinjših,
z zolto medjo ali mesingom montiranih
za obklade a pečnicami ali kahlami.
Popraviljanja hitro in po ceni. Vnanja
naročila se hitro izvrš.

A. KRACZMER zaloga

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

prilporeča
popolno
zalogo

kratkali
klavirjev,
mignonov in
pianin

najbolj renomiranih firm po najnižjih
cenah. Preigrani klavirji, solidno in
stanovitno prenarejeni so vedno v
zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm:

L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in ko-

morni izdelovalec klavirjev na Dunaju;

Br. Stingl, c. kr.

dvorna zalaga-

telja na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,

ubirajo in izvršuje se

podlaganje z usnjem

strokovnjaško in pre-

skrbno in zaračunavajo

najceneje.

**Kako ste pač
dosegli tako
lepe, zdrave
zobe?**

Seveda le ker rabim

820-5

O. SEIDL-ovo nagrajeno
kosmetiško ustno vodo

ki higijensko deluje na zobe in ki je naprodaj po
vseh boljnjih trgovinah v steklenicah po 1 K.

St. 785.

Razglas.

1080-2

Izredni občni zbor Prve dolenjske posojilnice, registrirane
zadruga z neomejenim poroštvo v Metliki, skliče se s tem na **25. aprila**
1904 ob 9. uri dopoldne v pisarno mestne občine metliške. Ako
bi pa k temu občenemu zboru v zmislu §. 39. zadrughih pravil ne prišlo dovolj
povabljenih, bo drugo občno zborovanje dne **16. maja 1904** ob istem uri in
na istem kraju z dostavkom, da se bo ta dan o na dnevni red stavljenih pred-
metih sklepalo brez ozira na število navzočih društenikov.

Dnevni red k občenemu zboru je sledeči:

I. Dopolnilna volitev; po naročilu c. kr. okrožnega sodišča v Rudol-
fovem z dne 8. aprila 1904. F) 57/4:

a enega odbornika v ravnateljstvo, ker pri zadnji volitvi en odbornik ni
dobil nadpolovične večine glasov;

b enega nadzornika, ker je eden zadnjokrat voljen nadzornik umrl.

c dveh namestnikov, ker pri zadnji volitvi voljena namestnika nista dobila
nadpolovične večine glasov;

II. Določba stalnih letnih plač članom ravnateljstva za opravljanje
poslov posojilnice, vsled predloga, stavljenega pri zadnjem občenem zborovanju.

Metlika, dne 14. aprila 1904.

Načelnstvo: **Leopold Gangl**.

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatskem

Najvišje odlikovanje
razstave kopališč
DUNAJ 1903.

Varaždinske toplice

Velika zlata svetinja
in časten znak
razstave.

**Železniška postaja, pošta in brzovoz
ob zagorski železnici (Zagreb-Čakovec).**

Analiza po dvornem svetniku profesorju dr. Ludwigu I. 1894. 58° C vroč vrelec,
žvepleno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju pri mišični skrnlini in kostenini v
členkih, boleznih v zgibih in otrpenju po vnetici in zlomljenju kosti, protinu, živčnih
boleznih, boleznih v kolki itd., ženskih boleznih, poltnih in tajnih boleznih, kroničnih
boleznih obistij, mehurnem kataru, škrofeljnih, angleški bolezni, kovnih diskrazijah,
n. pr. zastrupljenju po živem srebru ali svincu itd.

Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na jabolku, prsih, jetrih, v želodcu
in v črevih, pri zlati žili itd. itd.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, vodovod iz gorskih vrelcev, zdravljenje z
mrzlo vodo z douche — in po Kneippu, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja
do 1. oktobra. Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti. Stalna zdravniška godba,
katero oskrbujejo člani orkestra zagrebske kr. opere. Plesne zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje sleherni dan omnibus goste. Tudi so
na razpolago posebni vozovi in se je zaradi istih prej obrniti na oskrbnitvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališki zdravnik doktor A. Longhino. — Prospekte
in brošure razpošilja zastoj in poštne prosto

oskrbnitvo kopališča.

,The Mutual'

zavarovalnica za življenje v New-Yorku.

Temelji na vzajemnosti.

Ustanovljena 1842.

Ustanovljena 1842.

„MUTUAL“ ima med vsemi zavarovalnicami največje imetje, ki je
edino lastnina zavarovancev.

Razvitek v letih 1900, 1901 in 1902:

Stanje aktiv dne 31. decembra leta 1900:

1607 1/2 milijona kron

dne 31. decembra 1901:

1741 1/4 milijona kron

dne 31. decembra 1902:

1887 1/3 milijona kron

Pokritna glavica za avstrijske zavarovance je založena pri
... c. kr. drž. centr. blagajnici na Dunaju. ...

Generalno ravnateljstvo za Avstrijsko:

Dunaj I., Kärtnering št. 2.

Pozor!

Pozor!

Priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najno-
vejših vrste, revolverjev i. t. d., vseh pripadajočih rekvizitov in
municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti
vsakemu najbolje priporočajo.
Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu
za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe
in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

4-17

Fran Sevčič

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

Tovarna za kruh in pecivo

KANTZ v Ljubljani

prilporeča

pravi rženi kruh, mešan in črn.

Sočnost in dobri okus pridobivata temu izdelku priznanje vsega občinstva.

Na mednarodni razstavi za živila v Bordeauxu je
dosegel z drugimi izdelki te tovarne najvišjo odliko (ča-
stni križ in zlato svetinjo z diplomom).

Prodaja se v hlebi in štrucih po 40 in 20 vin.

Naročila z dežele se najtočneje izvršujejo.

Velika zaloga najfinejšega nasladnega peciva,
biškotov in suhorja.

163-30

Vsak dan poslednja sveža peka ob 1/2 6. zvečer.

Dvanajst podružnic in prodajalnic.

Higieniški transportni vozovi za kruh in pecivo.

Največja zaloga,

najboljša in najcenejša
tvrda

za naročanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne
slikarje, zidarje in
mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za
vozove.

Emajlne prevlake,
pristne, v posodicah po 1/8, 1/4,
1/2 in 1 kg.

Jantarjeve glazure
za pôde. Edino trpežno in
najlepše mazilo za
trde in mehke pôde.

Voščila, štedilnega,
brezbarvnega in barvnega za
pôde; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravljena za vsa-
kovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje narav-
nega lesa i pohištva.

Olje proti prahu.

ADOLF HAUPTMANN

LJUBLJANA.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, fir-
nežev, lakov in steklarskega kleja.

Ustanovljeno l. 1832.

Oljnatih barv, priznane
najboljših.

Oljnatih barv v tubah
dr. Schönfelda.

Firneža prirejenega iz lanenega
olja; pristne, kranjski.

Steklarskega kleja,
pristnega, zjamčeno trpežnega.

Gipsa, alabastrskega in
štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prste-
nih i rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje,
najnovejših.

545-17

L. Mikusch

tovarna dežnikov

Ljubljana, Mestni trg.

Schmidthauerja Igmänder Bitterwasser

(Igmänderka grenčica) se prav posebno odlikuje pred celo vrsto prirodnih voda, ker je neprimerno boljše zdravilo proti teles. zaprtju in z njim združenimi notranjimi boleznimi n. pr. pomanjkanju slasti, zlati žil, napenjanju, pritisku krvi, polnokrvnosti itd. Pol kupice pred zajtrkom užite deluje brez bolečin in ne da bi se oslabil notranji organizem. — V Ljubljani naprodaj po vseh lekarnah in trgovinah s prirodnimi vodami v celih in polovičnih steklenicah. — Navodilo je priloženo. 638-8

Velika zaloga čevljev
za gospode, dame, otroke in častnike.
Gamaše, galoše.
Solidno blago.
Nizke cene.
Zaloga ob uval

Julija Štor
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.
Najpriljubljenejši čevlji sedanosti.

D. H. Pollak & Co., Dunaj.

Naročajte izborno

Ljubljansko delniško pivo

iz pivovaren
v Zalcu in Laškem trgu.
Naročila sprejema
Centralna pisarna v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 4.

Avgust Žabkar
v Ljubljani, Dunajska cesta

železolivarna

strojna in ključavničarska delavnica

se priporoča slavnemu občinstvu in prečasti duhovščini v izdelaovanju vseh v to stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev
izdelovanje raznovrstnih mlinjskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovejših konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.
Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa in sicer: grobne križe, kotle, pečl, vrtnice klopil, mize, stebre, trombe za vodo itd.

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih sistemov, kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike raznih velikosti.

Izdelaovanje žičnih pletenin za vrtnice ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledenih boleznih ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženó velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezoh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom: 916-4

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — **Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:**

1 ducat (12 steklenic) 4 K.	4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8 K.	5 ducate (60 steklenic) 17- K.
3 ducate (36 steklenic) 11 K.	

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg. ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljančič, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. **Mestna lekarna, Zagreb,**
Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Optični zavod
FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg 28
priporoča veliko zalogo vsakovrstnih očal, naočnikov, daljnogledov ter vseh optičnih predmetov.

Popravlja in poštne naročitve, se izvrše točno cenó in takoj

Žalne klobuke
v bogati izbiri od najcenejših do najfinjših vrst priporoča 17 salon modnih klobukov
J. S. Benedikt, Ljubljana.

Josip Reich
parna barvarija in kemična spiralnica ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
Postrežba točna.
Cene nizke.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Sprejaj ravná obliko, ne tišči na želodec.
priporoča v največji izbiri
flojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.
Električni obrat.

Brata Eberl
Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.
Plesarska mojstra c. kr. drž. in o. kr. priv. Jaž. želez.
Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja. Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje. Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbolineja itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano rešeno in fino po najnižjih cenah.

Suknenih ostankov veliko v zalogi.

Za pomladno in poletno sezono

se priporoča trgovina s suknenim, s platnenim in z manufakturnim blagom

HUGO IHL
v Ljubljani
v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštino prosto.

FRAN CHRISTOPH-ov
svetli lak za tlá
je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.
V Ljubljani:
Anton Stacul in Brata Eberl.
V Škofji Loki: Matevž Žigon; v Kranju Fr. Dolenz;
v Postojni: C. Pikel.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno **apno**.
Priporočila in sprječevala
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad:
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Specialna obrt za gradbe iz betona, želez. betona in monirske gradbe
ABSOLUTNA VARNOST PRED OGNJEM!
FALESCHINI & SCHUPPLER
INŽENIR IN MESTNI STAVBINSKI MOJSTER.
C. kr. deželno sodno zapriseženi zvedenec in cenilec.
235-14

Dalje stopnice, reservarje, mostove, vodne in kanalizacijske naprave, čistilne naprave za kapnico, utrjevanje kleti proti talni vodi, prosto stoječe masivne stene, cementna dela vsake vrste.

Izvršitev nadzemskih in podzemskih zgradb **LJUBLJANA**

NAČRTI in PRORAČUNI NA ZAHTEVO BREZPLAČNO.

Naše nizke cene vzbujajo pozornost!

Trpežni moški čevlji iz usnja z obšivkom par gld. 2-80.	Izvrstni moški čevlji za zavezovati par gld. 3-.	Močni, gladki moški čišmi (štiteti) par gld. 2-80.
Trpežni ženski čevlji za vsakdanjo rabo par gld. 2-50.	Zelo močni ženski čevlji za zavezovati par gld. 2-80.	Izvrstni ženski čevlji z gumbi par gld. 3-.
Elegantni, barvani moški čevlji za zavezovati, par gld. 3-50.	Priročni moški čevlji iz jadravine par gld. 1-.	Barvani moški usnjati sandali par gld. 2-75.
Priročni ženski čevlji za na ulico par gld. 1-30.	Elegantni ženski salonski čevlji par gld. 1-50.	Ženski čevlji z navskrižnimi zaponami, črni in barvani, par gld. 2-.

Najfinejši krem (mazilo) za rujava in črna obutala.
Popravlja se najbolje in najceneje izvršujejo.
Alfred Fränkel
kom. družba prej:
Mödlinska tovarna za čevlje
v Ljubljani
Špitalske ulice šte. 9.
Zastopnik: A. Preatoni.

Zaradi preuredbe trgovine

se nastopni, v moji zalogi
se nahajajoči, zdolaj na-
vedeni

**damski in otroški
predmeti kakor tudi
platneno blago**

opuste in se bodo

**od ponedeljka
18. aprila**

počenši **razprodajali s
40 % do 75 % popu-
stom**, nekaj predmetov se pa
razproda za vsako ceno.

Perilo, srajce, korzeti,
hlače, frizirski plašči.
Spodnja krila, svilnata,
volnata in satenasta.

Predpasniki, za dom in
za šolo.

Moderci, tudi najnovjših
oblik.

Spodnje jopice, tkane.
Spodnje hlače, tkane.

Bluze.

Varovalci modercev,
beli in barvasti.

Nogavice, vsakovrstne.

Oblačilca za dečke in
deklice.

Čepice za dečke.

Čepice, ploščate za
deklice.

Rokavice za dame in
otroke.

Kopalno perilo.

Čipkasti trakovi.

Platno za rjuhe,
150, 175, 195 cm široko.

Platno za perilo,
60, 78, 90, 117 cm široko.

Namizni prtji, izcela in
na meter.

Serviete.

Garniture za kavo.

Brisalke, na tucate in
na meter.

Brisalne rute, za kuhinjo
in za jedilno opravo.

Milieu, podotgaste pre-
proge, prtiči za kre-
denca in pladnje.

Različni drugi predmeti.

Gorenje blago je deloma lastnega
izdelka, vse drugo pa tudi najboljši
fabrikat, ker nikdar nimam v zalogi
bazarskega blaga.

**Kdor bi torej rad kaj do-
brega ceno kupil**, naj ne
zamudi te ugodne prilike.

Z veselo poštovanjem 1087-5

C. J. Hamann.

Ljubljana, 14. aprila 1904.

To blago se ne pošilja na dom
na ogled.

**Nikogar se ne sili, da
kaj kupi!**

FR. P. JZAJEC
urar
Ljubljana
Stari trg št. 28.
Nikelasta remontoar
ura od gl. 1-90.
Srebrna cilind. rem.
ura od gl. 4-—
Ceniki zastoj in franko.

Milostiva gospa!

Blagovolite zahtevati

moje najnovejše

VZORCE
svilnatega blaga
franko.

Henrik Kenda

v Ljubljani

Mestni trg št. 17.

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tud po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
dilne in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirne aparate
in potrebščine, kirurška obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcije, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega rumca in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in soli za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojna sol, soliter, encijan, kolmož,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.

— Drogerija —

Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11.

Zadnje novosti vsakovrstnih

klobukov

cilindrov itd., iz prvih avstrij.,
angleških, italijanskih tovarn.
Solidno blago, nizke cene.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrij-
skega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih

oblek za

gospode in

dečke,

lopice in

plaščev

za gospe,

nepre-

močljivih

havelokov

i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših
nazorih in najnižjih cenah izvršujejo.

Za čevlje najboljše čistilo na svetu!

Fernolendt-voščilo za čevlje ki daje čevljem temno-
črn blek in ohranja usnje stanovitno.
Fernolendt-loščilna mast za svetle čevlje, ki se po njej
lepo svetijo in usnje konservira.
Fernolendt-Nigrin (črna loščilna mast) nalašč za
kožje (Kid) usnje, chevreau-, gamsovo-,
šagrin-usnje in Box-Calf. Usnje postane
nepremočljivo, mehko in voljno, se tudi v mokroti ne od-
barva, obleka se ne maže, čevlji se pa fino, črno bleščijo.
18-17
Dobiva se povsod.

Štefan Fernolendt c. kr. priv. tovarna (ustanovljena 1832)
c. kr. dvor. dobavitelj. Dunaj, I. Schulerstrasse 21.
Na razstavah: v Parizu „Zlata svetinja“, v Londonu „Grand Prix“.

KAROL REBEK

od c. kr. vlade potrjeni zastopnik

proge 978-3

„Rdeča zvezda“

Ljubljana, Kolodvorske ulice 41

od južnega kolodvora druga hiša na desno.

Najkrajša, najcenejša in

najboljša vožnja

v Ameriko

je na brzoparnikih te linije.

Potniki bodo **edino** pri meni

brezplačno zdravniško pre-

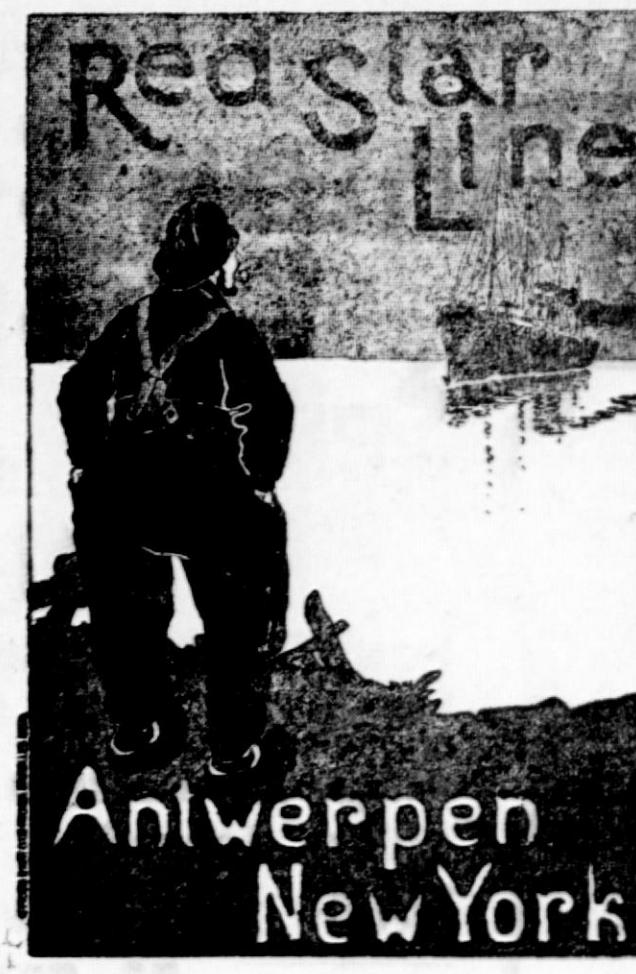
iskani.

Veljavne vozne listke in natančni pouk

izseljencem dobi se v moji pisarni:

Kolodvorske ulice št. 41.

Karol Rebek.

Prva kranjska mizararska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

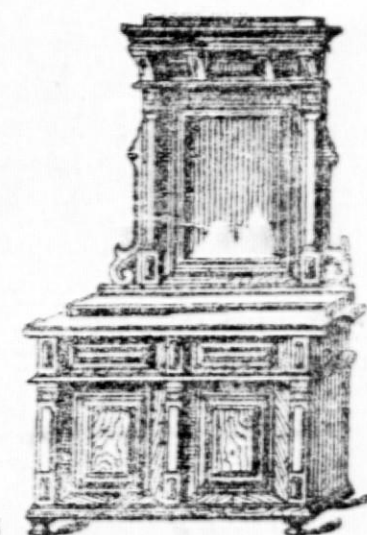
se priporoča sl. občinstvu v naročitev
raznovrstne temne in likane **sohne**
oprave iz suhega lesa solidno izgo-
tovljene po lastnih in predloženih vzorcih.
Velika zaloga raznovrstne izdelane
oprave za salone, spalne
in jedilne sobe je na izbero ce-
nenim naročnikom v lastnem skladišču
tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Josip Arhar

načelnik.

95-16

Kaj je in kaj obsega ?

ravnokar v c. kr. dvorni in državni tiskarni
dovršeno delo, ki sta ga pospeševali vis. c. kr.
ministrstvi notranjih zadev in za trgovino:

Avstrijski centralni kataster

Ta doslej prva izdana, na podlagi avtent. uradnih podatkov sestavljena
edina popolna

Adresna knjiga za vse

Avstrijsko

obsega v 10. oz. 11. zvezkih, ki se lahko posamič kupijo:

Vse protokolirane in neprotokolirane trgovske, industrijske in

obrtno obrate in natančno oznamenilo njih protokoliranja.

Vse naslove abecedno urejene po deželah, krajih in obrtnih.

Abecedno urejeni zaznamek strok za vse zvezke.

Popolni LEKSIKON KRAJEV in POŠT. 3182-10

V vsakem zvezku v c. kr. vojaško-geografičnem zavodu na-

pravljeni zemljevid dotične dežele.

Natančno oznamenilo vsake mestne, tržke ali krajevne občine,

oziroma kraja.

Pri vsaki občini se tudi dalje natančno razvidi:

okrajno glavarstvo in okrajno sodišče, obseg, število pre-

bivalstva, občevalni jezik, cerkvena oblastva, šole, poštne,

železniške, paroplovne, brzojavne in telefonske postaje.

Cena zvezkom:

Zv. I. DUNAJ K 13.—

Zv. II. SP. AVSTRIJSKO „ 14.60

Zv. III. G. AVST. I. SLOB. „ 11.80

Zv. IV. STAJERSKO . . . 10.—

Zv. V. KOR. I. KRANJSKO „ 8.—

Zv. VI. PRIM. I. DALM. „ K 6.60

Zv. VII. TIR. I. PREDARL. „ 12.—

Zv. VIII. CESCO (dva dela) „ 32.—

Zv. IX. MOR. I. SLEZIJA „ 25.—

Zv. X. GAL. I. BUKOV. „ 27.—

Naroča se v

KATASTERSKI ZALOZI, Dunaj IX. Hörlg. 5.

kakor tudi v vsaki knjigotlačnici tukaj in v inozemstvu.

Žrebanje dne 5. maja 1904. Glavni dobitnik: **K 100-000**
 Promese k zemeljskim kreditnim srečkam II. emisije a K 5-
Žrebanje dne 14. maja 1904.
 Promese k ogrskim hipoteknim srečkam a K 4- „ **70-000**
Žrebanje dne 16. maja 1904.
 Promese k zemeljskim kreditnim srečkam I. emisije a K 5- „ **90-000**
 „ „ ogr. premijskim srečkam cela K 12- „ **200-000**
 „ „ „ polovica K 7 1/2 „
 1015-3 **priporočila in se dobé pri**
„Ljubljanski kreditni banki“ v Ljubljani.

Anton Schuster
 Ljubljana 789 6
 Špitalske ulice št. 7
 priporočá **novosti**
 konfekciji za dame in deklice;
 bluže in deške obleke, modno
 blago za dame in gospode; voile
 satin, levantin, preproge, naj-
 boljše platno, perilo in kravate
 za gospode.
 Solidno blago! Nizke cene!
 Uzorci na zahtevanje poštne prosto.

„ZLATOROG“

Kaj je „ZLATOROG“?

ZLATOROG je zdravniško preizkušeni rastlinski liker.
 ZLATOROG je jamčeno brez primesa zdravju škodljivega špirta.
 ZLATOROG je prijetno grenčastega okusa in izborna aromatičen.
 ZLATOROG je najboljše okrepilo zjutraj in na večer.
 ZLATOROG je izborna na želodce in mišice vplivajoč.
 ZLATOROG je izvrstno vplivajoč na prebavo in tek.
 ZLATOROG je priporočljiv za hribolazce in izletnike.
 ZLATOROG je sploh priporočljiv na želodcu bolehnim.
 ZLATOROG je vsled svoje pristnosti zdravju neškodljiv.
 ZLATOROG je sploh najboljše okrepilo.

Registrovana znamka in ime pod št. 209. od 15. aprila 1903.

Edini izdelovatelj in lastnik
I. Richar
 destilacija v Zg. Šiški pri Ljubljani

Ponatis iz certifikata kmetijsko-kemijskega
preskušališča v Ljubljani:

Št. anal. 2360.
 Preskušnja likerja „ZLATOROG“ od I. Richarja. destilacija v
 Zgornji Šiški, je pokazala, da je preskušeni liker „ZLATOROG“ iz
 sladkega sadja in raznih zelišč napravljena prekapavina (destilat)
 izvrstne kakovosti.
 Ljubljana, dne 18. aprila 1904.
 1147-1 Dr. E. Kramer l. r.

Prodaja: L. Jeran Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Poskusite in sodite!

Solicitator
 32 let star, zmožen slovenskega in
 nemškega jezika, s sodnijsko prakso,
 samostojen delavec z večletnimi do-
 brimi izpričevanji, popolnoma izvežban
 v notarski stroki, posebno v zemljiški
 knjigi in zapuščinskih zadevah, želi
 službo premeniti. — Prijazne ponudbe
 pod „G. J. 32“, poste rest., Maribor.

Varst. znamka: **Sidro.**
Liniment Caps. Comp.
 iz **Richterjeve** lekarne v
 Pragi
 priznana izborna, bolečine tola-
 žeča mazilo; po 80 h., K 1.40 in
 K 2.— se dobiva v vseh lekarnah.
 Pri nakupu tega splošno priljub-
 lenega domačega zdravila naj se
 jemljejo le originalne steklenice
 v zaklepnih z našo varstveno
 znamko „sidro“ iz Richterjeve
 lekarne, potem je vsako prepričan,
 da je da je dobil originalni
 izdelek. 2563-34
Richterjeva lekar-
 na pri zlatem levu
 v Pragi, I., Eliščina c. 5.

GRAND PRIX
 Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
 Dobiva se povsod. 972-6

EAU DENTIFRICE
DU DOCTEUR PIERRE
 DE LA FACULTE DE MEDECINE DE
PARIS

Dion Zupančič 2-47
Čez plan.
 To najnovejšo knjigo Zupančičevih
 poezij je pozdravila kritika zelo ra-
 dostno in jo ocenila izredno laskavo.
 „Zlato knjigo“ moderne slovenske li-
 rike jo naziva kritik Sever v „Slov.
 Narodu“, pa tudi Slovenec ter „Dom
 in Svet“ sta priznala Zupančiča brez
 vsega pridržka za največji lirski
 talent med sodobnimi slovenskimi
 pesniki. Ta soglasna ugodna sodba
 sicer tako nasprotujočih si listov pač
 neoporečno dokazuje, da se je poro-
 dilo na polju naše lirike nekaj res
 nenavadnega, nekaj takega, kar sili
 tudi nasprotnika, da to prizna hoté,
 nehoté.
 Dobiva se v založništvu
Lav. Schwentner-ja
 v Ljubljani
 broš. po 2 K, s pošto po 2 K 10 h.; v panten-
 izdaji po 3 K, s pošto po 3 K 10 h.

Ohranitev zdravega
ŽELODCA

tiči največ v ohraniti, pospeševanju in v urav-
 navi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega za-
 prta. V ta namen naj se rabi najpripravnejše
 znano sredstvo **dr. Rose belcam za želodec**.
 Ta je narejen iz najboljših izbranih zdravilnih
 zelišč za lek. Vzbuja apetit in pospešuje prebav-
 ljanje in provzroča lahko odvajanje tako, da
 služi z najboljšim uspehom za gojenje želodca.

VARILO!
 Vsi deli embalaže
 imajo zraven stoječo
 postavno depono-
 vano varstveno znamko.

Glavna zaloga
 lekarna **B. FRAGNER-ja** v Pragi,
 c. in kr. dvornega dobavitelja
 „pri črnem orlu“
 Praga, Malá Strana, oget Nerudove ulice.
 Po pošti razpošilja se vsak dan.
 Proti vpošiljavi K 2.53 se pošlje ve-
 lika steklenica in za K 1.50 mala ste-
 klenica na vse postaje avstro-ogerske
 monarhije poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.
 V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih:
 G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Mar-
 b. detschlager, J. Mayr. 1112-22

Jakob Zalaznik
 pekarija in slaščičarna **Stari trg št. 21.**
 Vsak dan svež
sladoled. 1195-2

Primerna
birmska
darila!

Naznanjam, da imam v zalogi več sto kosov
srebrnih in zlatih ur, primernih za birmska
 darila, po zelo znižanih cenah. Dalje imam
 prav cene moderne **uhane, broške, zapest-**
nice, longnon-verižice i. t. d.
 Imam tudi veliko zalogo **daril za poro-**
čence in sicer **namizno opravo** in različne
 druge **okraske iz kina** in **pravega srebra**.
 Šivalne stroje „SINGER“ in druge, tudi
 take za pletenje.
 Slavno občinstvo vljudno vabim na ogled in
 obilni obisk. — S spoštovanjem 479-11

Fran Čuden
 trgovec in urar
Ljubljana, Prešernove ulice
 nasproti frančiškanskega mosta.
Filialka:
Mestni trg, nasproti rotovža.
 Ceniki gratis in franko.

Velika prodaja
spomladanskega blaga
 firme
A. Primožič
 na Mestnem trgu
 (prej Goričnik & Ledenik) se prične
v sredo, dne 6. aprila t. l.

Posebno opozarjamo na 926-7
dražestno svilnato blago
 v bogati izbiri od 59 kr. do gld 4.—;
lično blago za obleke
 120 cm široko, meter od 36 kr. naprej;
najfinejše francoske robe
 120 cm široko, meter od gld. 2.— do gld. 4.—;
svilnati foulardi, imit. 78 cm široki, od 36 kr. naprej;
Voile de Laines, imit. 78 cm široko, od 35 kr. naprej;
pralno blago, batisti, bosensko blago
 meter od 16 kr. naprej;
pralno blago, batisti, prve vrste fabrikati
 meter od 30 kr. naprej;
moško modno blago za cele obleke
 od gld. 5.— naprej.

Moške srajce, ovratniki, kravate, žepni robci itd. ceno.
 Velika zaloga narejenih bluz, juponov, srajc. — — — — —
 — — — — — Poceni čipke, čipkasto blago, svilnato blago za lišp.
 Vsakovrstne preproge, posteljne garniture, platneno blago.
Solnčniki se razprodajo za vsako možno ceno.
Priporočamo vsakomur, da si ogleda zalogo, ne
da bi se ga sililo, da kaj kupi.